

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny *NOWE Słowa na start!*, klasa 4, edycja do uszczuplonej podstawy programowej 2024

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Lidii Bancierz, będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *NOWE Słowa na start!* w klasie 4. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Numer i temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania na ocenę dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania na ocenę celującą Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
2. Rodzinne spotkania	- wymienia kolory znajdujące się na obrazie - wymienia postaci występujące na obrazie	- prezentuje postacie przedstawione na obrazie - określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie	- określa dominujące na obrazie kolory - opisuje sytuację przedstawioną na obrazie	- opisuje pierwszy i drugi plan obrazu - opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej na obrazie - proponuje tematy rozmów postaci przedstawionych na obrazie	- określa nastrój obrazu i uzasadnia swoją wypowiedź - opowiada o sposobach spędzania wolnego czasu ze swoją rodziną - przedstawia własne zdanie na temat sytuacji sprzyjających zacieśnianiu więzi rodzinnych
3. Witam w moim domu	- czyta wiersz głośno - wymienia bohaterów wiersza - nazywa wers i strofę - odtwarza wiersz z pamięci	- czyta wiersz głośno, wyraźnie - przedstawia bohaterów utworu - wskazuje w tekście wiersza wers i strofę	- czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa - określa temat wiersza - określa dwie cechy gospodarza i dwie cechy	- czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację - określa cechy gospodarza i cechy gościa - opowiada w ciekawy	- prezentuje informacje o autorze wiersza - określa zasady gościnności - przedstawia nietypowy sposób swój dom,

		• wygłasza wiersz z pamięci	gościa • opowiada w 2–3 zdaniach o sytuacji przedstawionej w wierszu • wygłasza z pamięci wiersz w odpowiednim tempie, z prawidłową dykcją	sposób sytuacji przedstawionej w wierszu • deklamuje wiersz, odpowiednio modulując głos i dokonując interpretacji głosowej	domownikowi ulubione przedmioty
4. Co wiesz o swojej rodzinie?	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • podejmuje próbę sporządzenia notatki w formie schematu	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • sporządza niepełną notatkę bohaterów utworu w formie schematu	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • sporządza notatkę bohaterów utworu w formie schematu	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • sporządza notatkę bohaterów utworu w formie schematów • wyjaśnia, jak rozumie ostatnie wersy utworu	• prezentuje informacje o autorze • wyjaśnia pojęcie drzewa genealogicznego • prezentuje informacje o swojej rodzinie w formie drzewa genealogicznego
5. Jak napisać życzenia lub pozdrowienia?	• poprawnie zapisuje miejscowości datę • podejmuje próbę napisania życzeń lub pozdrowień	• poprawnie zapisuje adres • redaguje życzenia lub pozdrowienia według wzoru	• stosuje zwroty do adresata • redaguje życzenia lub pozdrowienia	• redaguje życzenia lub pozdrowienia odpowiednie do sytuacji adresata • wskazuje różnice między SMS-em a kartką pocztową • stosuje emotikony	• redaguje poprawnie pod względem językowym, ortograficznymi kompozycyjnymi kartkę pocztową z życzeniami lub pozdrowieniami w związku z określoną sytuacją
6., 7. Co wiemy o głoskach, literach i sylabach?	• wymienia litery w kolejności alfabetycznej • dzieli wyrazy na sylaby	• porządkuje wyrazy w kolejności alfabetycznej • poprawnie dzieli wyrazy na sylaby	• określa liczbę liter i głosek w podanych wyrazach • poprawnie przenosi	• bezbłędnie odróżnia samogłoski i spółgłoski • korzysta ze słownika ortograficznego	• sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego • korzysta z katalogu bibliotecznego

		• odróżnia głoski i litery	wyrazy do następnej linii • odróżnia samogłoski i spółgłoski		
8. Jak korzystać ze słownika?	• wyszukuje wyrazy w słowniku języka polskiego i słowniku ortograficznym	• odczytuje definicje wyrazów w słowniku języka polskiego	• odczytuje skróty i oznaczenia słownikowe • korzysta ze słownika ortograficznego • podejmuje próby korzystania z słownika języka polskiego	• korzysta ze słownika ortograficznego i słownika języka polskiego • podejmuje próby korzystania z internetowych wersji słowników	• samodzielnie sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego i słownika języka polskiego • korzysta z internetowych wersji słowników
9. Jak się porozumiewamy?	• wskazuje nadawcę i odbiorcę komunikatu • odczytuje najczęściej występujące znaki graficzne i symbole	• odróżnia komunikaty słowne, graficzne i dźwiękowe • odczytuje znaki graficzne i symbole	• odczytuje informacje przekazywane za pomocą gestów i mimiki	• przekazuje określone informacje odpowiednimi gestami i mimiką	• projektuje znaki graficzne przekazujące określone informacje • przekazuje i odczytuje podstawowe słowa języku migowym
10. Co wiemy o zdaniach oznajmujących, pytających i rozkazujących?	• buduje zdania • rozróżnia zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące	• buduje poprawnie proste zdania • buduje zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące	• buduje poprawnie zdania • przekształca zdania oznajmujące w zdania pytające	• przekształca zdania rozkazujące tak, by wyrażały prośbę	• stosuje różne rodzaje zdań w zależności od zamierzonego celu
11. Znaki na końcu zdania	• wskazuje znaki interpunkcyjne: kropkę, przecinek, wykrzyknik • stosuje kropkę na końcu zdania	• stosuje znaki interpunkcyjne: kropkę, wykrzyknik, przecinek	• poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne: kropkę, wykrzyknik, przecinek	• określa różnicę w treści zdania w zależności od zastosowanego znaku interpunkcyjnego: kropki, wykrzyknika, przecinka	• redaguje krótki dialog złożony z różnych rodzajów zdań poprawnie stosując znaki interpunkcyjne
12. List Karolka	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora • opowiada o kilku wydarzeniach przedstawionych	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada o ciekawych wydarzeniach przedstawionych	• samodzielnie formułuje zasady dobrego zachowania • przedstawia pomysł na ciekawe spędzenie wolnego czasu

		utworze	utworze • określa 2–3 cechy bohatera	utworze • określa cechy bohatera • przedstawia swoją opinię o bohaterze i jego zachowaniu	
13–14. Od akapitu do tekstu. Jak napisać list?	• poprawnie zapisuje miejscowości datę • wymienia elementy listu • podejmuje próbę napisania listu	• stosuje zwrot do adresata • redaguje list według wzoru	• stosuje zwroty do adresata • stosuje zwroty grzecznościowe • redaguje list do kolegi	• stosuje różne zwroty do adresata • dzieli tekst na akapity • redaguje list do określonego adresata na podany temat	• samodzielnie, zgodnie z wymogami tej formy wypowiedzi, redaguje poprawny i wyczerpujący list
15–16. Jaką funkcję pełni rzeczownik i przez co się odmienia?	• wskazuje rzeczowniki wśród innych części mowy • podaje liczby, rodzaj i przypadki rzeczownika	• określa rodzaj rzeczownika • odmienia rzeczownik przez liczby i przypadki	• stosuje rzeczowniki w odpowiednich formach	• określa przypadki liczbę danego rzeczownika	• rozpoznaje rodzaj rzeczowników sprawiających trudności, np. <i>pomarańcza, kontrola, kafelek</i> • poprawnie używa różnych form rzeczowników sprawiających trudności, a w przypadku wątpliwości korzysta ze słownika
17. Dlaczego pani Słowikowa płakała?	• czyta wiersz głośno • wymienia bohaterów wiersza • dzieli wiersz na wersy, strofy, • wskazuje rymy, epitety • odtwarza wiersz z pamięci	• czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia bohaterów utworu • wskazuje w tekście wiersza wers, strofę, rym • wygłasza z pamięci wiersz	• czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • wypisuje z wiersza przykłady rymów • określa 2–3 cechy bohaterów wiersza • opowiada w 2–3 zdaniach o sytuacji przedstawionej w wierszu	• czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • określa cechy bohaterów wiersza • opowiada w ciekawy sposób o sytuacji przedstawionej w wierszu • proponuje własne epitety • deklamuje wiersz, odpowiednio modulując	• prezentuje informacje o autorze wiersza • przedstawia własne propozycje nazw oryginalnych dań

			• wskazuje w tekście wiersza epitety • wygłasza z pamięci wiersz w odpowiednim tempie, z prawidłową dykcją	głos i dokonując interpretacji głosowej	
18. Dorośli i dzieci	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy bohatera • wyszukuje w słowniku języka polskiego znaczenie słowa <i>rytuał</i>	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • określa narratora • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohatera • przedstawia swoją opinię o bohaterze i jego zachowaniu	• prezentuje informacje o autorze utworu • sporządza notatkę szkolną albo rodzinnych rytuałów i wyjaśnia, czemu one służą
19. „Wszystko jest poezją, każdy jest poetą”	• czyta wiersz głośno • wymienia bohaterów wiersza • rozpoznaje wersy, strofy, epitety	• czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia bohaterów utworu • wskazuje w tekście wiersza wers, strofę, epitet	• czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • przedstawia osobę mówiącą w wierszu • określa kilka cech bohaterki utworu • opowiada w 2–3 zdaniach o bohaterce utworu • wskazuje w tekście wiersza epitety	• czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • określa cechy bohaterki utworu • opowiada w ciekawy sposób o bohaterce wiersza • określa nastrój utworu	• tworzy poetyckie określenia dla zjawisk przyrody przedstawionych na zdjęciach

20. Kto się czubi, ten się lubi	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa osobę opowiadającą przedstawionych wydarzeniach • opowiada kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy bohaterki • wyszukuje w słowniku języka polskiego znaczenie słowa <i>anagram</i>	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterki • przedstawia swoją opinię bohaterce i jej zachowaniu	• opowiada w ciekawy sposób o swoich relacjach z rodzeństwem lub przyjaciółmi • układa własne <i>anagramy</i>
21–23. Pisownia wyrazów z ó i u	• wymienia zasady ortograficzne pisowni <i>ó i u</i> • poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na: <i>-ów, -ówka, -ówna</i>	• stosuje zasady ortograficzne pisowni <i>ó i u</i> • tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z <i>ó</i> wymiennym	• poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na: <i>-uj, -uje, -unek, -us, -usz, -uch, -ura, -ulec</i> • korzysta ze słownika ortograficznego	• poprawnie zapisuje wyrazy z <i>ó</i> niewymiennym	• samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego • poprawnie zapisuje wszystkie wyrazy z trudnością ortograficzną (pisownia <i>ó i u</i>)
24–25. Podsumowanie wiadomości z rozdziału 1.					
26. Wspólne zabawy	• wymienia kolory znajdujące się na obrazie • wymienia postacie występujące na obrazie	• prezentuje postacie przedstawione na obrazie • określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie	• określa kolory dominujące na obrazie • określa źródło światła • opisuje sytuację przedstawioną na obrazie	• opisuje pierwszy i drugi plan obrazu • opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej na obrazie • proponuje tematy rozmów postaci przedstawionych na obrazie	• określa nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, oraz uzasadnia swoją wypowiedź • opowiada o innych sposobach spędzania wolnego czasu z gronem rówieśników • omawia elementy sztuki

					plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch
27. Na skrzydłach marzeń	• czyta wiersz głośno • określa bohatera wiersza • wyjaśnia, czym jest wers i epiteta • wyjaśnia, czym jest ożywienie	• czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia bohatera utworu • wskazuje w tekście wiersza wers i epiteta • rozpoznaje w tekście ożywienie	• czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • przedstawia osobę mówiącą w wierszu • określa kilka cech bohatera utworu • opowiada w 2–3 zdaniach o bohaterze utworu • wskazuje w tekście wiersza epitety • wskazuje w tekście ożywienie	• czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • określa cechy bohatera utworu • opowiada w ciekawy sposób o bohaterze wiersza i jego marzeniach • określa nastrój utworu • wskazuje w tekście ożywienie i wyjaśnia jego funkcję	• prezentuje informacje o autorze wiersza • wymyśla własne przykłady ożywienia • przedstawia propozycje realizacji marzeń w szkole
28. Pierwszy dzień nowej szkoły	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa osobę opowiadającą przedstawionych wydarzeniach • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy bohaterki • przedstawia sytuację, w której znalazła się	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterki • wyraża swoją opinię o bohaterce, jej sytuacji w nowej szkole i uczuciach, jakich doświadczyła • porównuje szkoły polską i szwedzką	• przygotowuje w wybranej formie (plakat, film, prezentacja) interesujące informacje o swojej szkole dla rówieśników z innego kraju

			bohaterka • przedstawia szkołę szwedzką		
29–30. Jaką funkcję pełni przymiotnik i przez co się odmienia?	• wskazuje przymiotniki wśród innych części mowy • podaje liczbę, rodzaj i przypadki przymiotnika	• odmienia przymiotnik przez liczby i przypadki • wypisuje z tekstu rzeczowniki wraz z określającymi je przymiotnikami	• stosuje przymiotniki w odpowiednich formach • odróżnia przymiotniki w rodzaju męskoosobowym i żeńskoosobowym	• określa przypadek, rodzaj i liczbę danego przymiotnika • określa rodzaj przymiotnika w liczbie pojedynczej i liczbie mnogiej	• w przypadku wątpliwości korzysta z odpowiedniego słownika • opisuje szkolnego kolegę, używając przymiotników
31. Wspólna praca w grupie	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze • określa narratora	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • podaje nazwy określające narratora uczestniczącego w wydarzeniach i nieuczęstniczącego w wydarzeniach	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora w tekście utworu • opowiada o kilku z wydarzeń przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy bohaterów	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada o ciekawych wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów • wyraża swoją opinię o zachowaniu bohaterów • porównuje doświadczenia bohaterów z własnymi	• prezentuje własne zdanie na temat pracy w grupie • pracując w grupie, ustala zasady, które powinny obowiązywać podczas wspólnego wykonywania zadań
32. Czym dla mnie jest książka?	• czyta wiersz głośno • określa bohatera wiersza • wie, czym jest wers, strofa • podaje tytuł i autora swojej ulubionej książki	• czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia bohatera utworu • wskazuje w tekście wiersza wers i epitet • wskazuje wers, który mówi o korzyściach płynących z czytania	• czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • przedstawia osobę mówiącą w wierszu • wskazuje wersy, które mówią o korzyściach płynących z czytania	• czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • określa temat wiersza • przedstawia korzyści płynące z czytania książek • wskazuje w tekście ożywienie i wyjaśnia jego funkcję	• wypowiada się na temat swoich doświadczeń czytelnictwa • pisze do gazetki szkolnej informację o książce, którą warto przeczytać

		książek • przedstawia w 2–3 zdaniach swoją ulubioną książkę	książek • wskazuje w tekście wiersza epitety • wskazuje w tekście ożywienie • prezentuje swoją ulubioną książkę	• wyjaśnia sformułowania <i>książka</i> – <i>przyjaciółka</i> , <i>książka czeka</i> • prezentuje swoje ulubione książki	
33. Ludzie książki	• wymienia osoby tworzące książki i wskazuje je na rysunku	• opisuje pracę poszczególnych osób tworzących książki	• określa cechy osób wykonujących zawody związane z tworzeniem książek • opowiada w kilku zdaniach, jak powstaje książka	• opowiada w interesujący sposób, jak powstaje książka • opisuje budowę książki, posługując się odpowiednim słownictwem (strona tytułowa, grzbiet książki itp.)	• samodzielnie wyszukuje informacje w różnych źródłach i przygotowuje prezentację przedstawiającą wybrany zawód związany z procesem powstawania książki
34–35. Pisownia wielką literą – imiona, nazwiska, tytuły	• wymienia zasady ortograficzne pisowni wielką literą imion, nazwisk, przydomków, pseudonimów, tytułów	• stosuje zasady ortograficzne pisowni wielką literą imion, nazwisk, przydomków, pseudonimów, tytułów	• poprawnie zapisuje imiona, nazwiska, przydomki, przeczyska, tytuły książek, filmów, programów, dzieł sztuki • korzysta ze słownika ortograficznego	• poprawnie zapisuje tytuły książek, filmów, utworów, dzieł sztuki, programów, również ze spójnikami i przymkami wewnątrz tytułu • samodzielnie sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego	• zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia wielką i małą literą)
36. Cudzościwi kursywa	• wskazuje cudzościwi kursywę • wymienia zastosowanie cudzościwi kursywy	• zapisuje tytuły utworów w cudzościwach	• zapisuje cytowane wypowiedzi w cudzościwach	• stosuje kursywę w tekście pisanym na komputerze	• poprawnie zapisuje e-mail do kolegi lub koleżanki na temat swoich ulubionych książek, filmów, programów • posługuje się poprawnymi formami rzeczownika <i>cudzościwi</i>

37. Dobry sposób spędzania wolnego czasu	• czyta wiersz głośno • podaje nazwę formy spędzania wolnego czasu przedstawioną w wierszu • określa, czym jest wers, strofa i epitet	• czyta wiersz głośno, wyraźnie • wypowiada się na temat formy spędzania wolnego czasu przedstawionej w utworze • wskazuje w tekście wiersza wers, strofę i epitet	• czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • opowiada w 2–3 zdaniach o tym, co dzieje się w świecie opisanym w książkach • wskazuje w wierszu epitety	• czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • przedstawia korzyści płynące z czytania książek • wyjaśnia, jak rozumie dwa ostatnie wersy wiersza <i>W bibliotece znajdziesz...</i>	• wypowiada się na temat swoich doświadczeń czytelnich • układa własne propozycje wyrazów i wyrażenia
38. Co się znajduje w bibliotece?	• wymienia, co znajduje się w księgozbiórce podręcznym • określa, czym jest katalog biblioteczny • wymienia zasady zachowania się w bibliotece	• wymienia rodzaje katalogów bibliotecznych • przestrzega zasad zachowania się w bibliotece	• rozróżnia rodzaje katalogów bibliotecznych • wybiera katalog biblioteczny odpowiedni w określonej sytuacji	• korzysta z katalogu bibliotecznego przy szukaniu książki i materiałów	• swobodnie korzysta z katalogu bibliotecznego i wyszukuje potrzebne książki i materiały
39. Jakie informacje odczytasz z karty katalogowej?	• określa, czym jest karta katalogowa i wymienia jej najważniejsze elementy	• wymienia elementy karty katalogowej • odczytuje z karty katalogowej informacje o szukanej książce	• odnajduje w książce informacje potrzebne do przygotowania karty katalogowej	• znajduje wskazane informacje w karcie katalogu internetowego • korzysta z katalogu internetowego	• swobodnie korzysta z katalogu internetowego i wyszukuje potrzebne książki i materiały
40–41. Jak sporządzić notatkę?	• określa, czym jest notatka i wymienia różne sposoby notowania	• odróżnia różne sposoby notowania • notuje ważne informacje w formie krótkiego tekstu i punktów	• wybiera z tekstu ważne informacje • notuje ważne informacje w formie krótkiego tekstu, punktów, schematu, tabeli	• sporządza notatkę w określonej formie • wybiera sposób zanotowania ważnych informacji	• trafnie wybiera najlepszą formę notatki i samodzielnie ją redaguje, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi • odczytuje skróty: wg, nr, np., ok., m.in., r., w i posługuje się nimi w notatkach

42. Aniol i szkolne zabawy	• czyta wiersz głośno • wymienia bohaterów wiersza • określa, czym jest wers, rym, epitet • odtwarza wiersz z pamięci	• czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia bohaterów utworu • wskazuje w tekście wiersza wersy, rymy i epitet • wygłasza z pamięci	• czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • przedstawia osobę mówiącą w wierszu • określa kilka cech bohaterów utworu • opowiada w 2–3 zdaniach o sytuacji przedstawionej w wierszu • wygłasza z pamięci wiersz w odpowiednim tempie, z prawidłową dykcją	• czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • przedstawia bohaterów utworu • opisuje zachowanie bohaterów utworu i wyraża swoją opinię na ten temat • wyjaśnia, jak rozumie komentarz anioła • deklamuje wiersz, odpowiednio modulując głos i dokonując interpretacji głosowej	• omawia wyczerpująco sytuację przedstawioną w wierszu i odwołuje się do własnych doświadczeń
43. Szkolne nieporozumienia	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze • definiuje pojęcie narratora	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora w tekście utworu • opowiada o kilku wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy bohatera • wyjaśnia, na czym polegało nieporozumienie	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohatera • wyraża swoją opinię o bohaterze i jego zachowaniu • porównuje doświadczenia bohatera z własnymi	• prezentuje informacje o autorze utworu • podaje przykłady innych szkolnych nieporozumień
44–45. Pierwsze spotkanie z lekturą <i>Akademia pana Kleksa</i>	• czyta głośno i cicho • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • wskazuje	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada o kilku	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada o ciekawym	• prezentuje informacje o autorze lektury i innych jego utworach • pisze opowiadanie

	wydarzenia przedstawione w utworze	postaciefantastyczne • przedstawia miejscei czas wydarzeń • formułuje2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionychw utworze	zdaniachwydarzeniach przedstawionychw utworze • określa2–3 cechy głównego bohatera utworu • określaWydarzeniai postaciefantastyczne	sposóbowydarzeniach przedstawionychw utworze • przedstawia bohaterów utworu • określa cechy bohateróww utworu • wyrażaswoją opinię lekturze	inspirowane treścią lektury • samodzielnie sporządza notatki
46. Niezwykłe lekcjew Akademii pana Kleksa	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze • wskazuje postaciefantastyczne	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejscei czas wydarzeń • formułuje2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionychw utworze • wskazuje wydarzenia fantastyczne	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o lekcjachw Akademii pana Kleksa • określa2–3 cechy pana Kleksa • określaWydarzenia, postaciei przedmioty fantastyczne • wypisuje wydarzenia fantastyczne	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionychw utworze • określa cechy pana Kleksa • opowiada w ciekawy sposób o lekcjachw Akademii pana Kleksa • redagujenotatkęw punktach – plan dniaw Akademii pana Kleksa	• proponuje nietypowe przedmioty,których lekcje mogłyby się odbywaćw szkole • wyczerpująco wypowiada sięna temat wydarzeń przedstawionychw tekście, odwołując się do znajomości całej lektury
47. Jak opisać postać?	• definiujeopis postacii wymienia jego najważniejsze elementy • wymienia wyrazy opisujące wygląd postaci • opisuje ustnie w 2–3 zdaniach wygląd i zachowanie postaci rzeczywistej	• podaje wyrazy o znaczeniu przeciwnym • redaguje według wzoru opis postaci rzeczywistej	• redagujeopis postaci rzeczywistej	• stosuje odpowiednią kompozycjęw wypowiedzi pisemnej • wydziela akapityw wypowiedzi pisemnej	• samodzielnie, zgodniez wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawny wyczerpujący opis postaci, unikając powtórzeń

48. Kłopoty z kolegami	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze • definiuje pojęcie narratora	• czyta głośno, z podziałem na role • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czyta głośno, wyraźnie z podziałem na role • określa narratora w tekście utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy Pinokia	• czyta głośno, z podziałem na role, stosując odpowiednią intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu	• prezentuje informacje o autorze lektury • wyczerpująco wypowiada się na temat wydarzeń przedstawionych w tekście, odwołując się do znajomości całej lektury
49–50. Podsumowanie wiadomości z rozdziału 2.					
51. Poznajmy się!	• wymienia kolory znajdujące się na obrazie • wymienia postacie występujące na obrazie	• prezentuje postacie przedstawione na obrazie (stroje, mimikę) • określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie	• określa dominujące na obrazie kolory • określa źródło światła • opisuje sytuację przedstawioną na obrazie • nazywa emocje, które mogą odczuwać chłopcy	• opisuje pierwszy i drugi plan obrazu • opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej na obrazie • proponuje, o czym mogą myśleć bohaterowie przedstawieni na obrazie	• określa nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, oraz uzasadnia swoją wypowiedź • omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch
52. Myślę, więc jestem	• czyta wiersz głośno • określa osobę mówiącą w wierszu • określa, czym jest wers, rym • wyjaśnia, czym jest porównanie	• czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia osobę mówiącą w wierszu • przedstawia myśli osoby mówiącej w wierszu • wskazuje w tekście wiersza wersy, rymy i porównanie	• czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • określa kilka cech osoby mówiącej w wierszu • opowiada w 2–3 zdaniach o swoich zainteresowaniach,	• czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • wskazuje w tekście wiersza porównania i określa ich funkcję • opowiada o swoich zainteresowaniach, ulubionych zajęciach,	• wymyśla własne przykłady porównań • rysuje ilustrację do wybranego fragmentu wiersza (przekład intersemiotyczny)

			ulubionych zajęciach marzeniach • wskazujew tekścieporównania	planach imarzeniach	
53–54. Co jest potrzebne dzieciom?	• czytagłośno • wymieniabohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze • wymienia2–3 życzenia dzieci	• czyta głośno,z podziałem na role • przedstawiaohaterów utworu • formuluje2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionychw utworze • wymienia życzenia dzieci	• czyta głośno, wyraźnie, z podziałem na role • określa narratorautworu • przedstawia miejscei czas wydarzeń • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionychw utworze • określa2–3 cechy Maciusia • określa2–3 cechy dzieci • ocenia postulaty dzieci • sporządza notatkęw formie tabelina temat potrzeb dzieci	• czyta głośno,z podziałem na role,stosując odpowiednie tempoi intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionychw utworze • określa cechy bohaterówutworu • wyrażaswoją opinię bohaterachiocenia ich zachowanie • proponuje własny postulat na sejm dziecięcy	• prezentuje informacje o autorze lektury • wyczerpująco wypowiada sięna temat wydarzeń przedstawionychw tekście, odwołując się do znajomości całej lektury • wyszukuje w internecie informacjeo prawach dziecka i sporządza na ten temat notatkę
55. Jaką cechę ośmieszapoeta?	• czyta wiersz głośno • określaosobę mówiącą w wierszu • określa, czym jest wers, strofa, epitet • odtwarza wierszz pamięci	• czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia osobę mówiącąw wierszu • wskazujew tekście wiersza wers, strofę, epitet • wygłaszwiersz z pamięci	• czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa nastrój wiersza • wymienia kilka cech osoby mówiącejw wierszu • opowiada w 2–3 zdaniach o bohaterce utworu • wskazuje w tekście wiersza epitety • wygłasza z pamięci wiersz w odpowiednim	• czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • określa osobę mówiącą w wierszu • określa cechy osoby mówiącej w wierszu • opisuje zachowaniebohaterki utworui wyrażaswoją opinię na ten temat • deklamuje wiersz, odpowiednio modulując	• wyjaśnia, jaka jestróżnica między <i>chwaleniema</i> <i>przechwalaniem</i> • wyjaśnia, jakimi osiągnięciami, wiedzą umiejętnościami warto się chwalić

			tempie, z prawidłową dykcją	głos i oddając nastrój utworu	
56–58. Jaką funkcję pełni czasownik i przez co się odmienia?	• wskazuje czasowniki wśród innych części mowy • podaje liczbę, rodzaj i osobę czasownika • wskazuje czasowniki w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym • określa bezokolicznik jako nieosobową formę czasownika	• odmienia czasowniki przez liczby i osoby • odróżnia czasowniki w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym • rozpoznaje bezokolicznik	• stosuje czasowniki w odpowiednich formach • określa osobę, liczbę i rodzaj czasownika • odróżnia osobową formę czasownika od nieosobowej	• poprawnie stosuje czasowniki w różnych rodzajach • tworzy poprawne formy trudnych czasowników • określa osobę, rodzaj i liczbę danego czasownika • używa bezokoliczników w wypowiedzi	• używa poprawnego sformułowania <i>ubieram się w płaszc</i>
59–60. Jak się odmienia czasownik w czasie przeszłym i przyszłym?	• wskazuje czasowniki w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym • podaje liczbę, rodzaj i osobę czasownika • określa rodzaj męskoosobowy i niemęskoosobowy czasownika w czasie przeszłym	• odróżnia czasowniki w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym • odmienia czasowniki w czasie przeszłym przez osobę, liczbę i rodzaj • określa rodzaj czasownika w czasie przeszłym w liczbie pojedynczej i mnogiej • wskazuje czasowniki w rodzaju męskoosobowym i niemęskoosobowym	• stosuje czasowniki w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym • odmienia czasowniki w czasie przyszłym w formie prostej i złożonej • odróżnia rodzaj męskoosobowy i niemęskoosobowy czasowników w czasie przeszłym	• przekształca teksty pisane w czasie teraźniejszym na teksty pisane w czasie przeszłym lub przyszłym • stosuje formy prostą i złożoną czasowników w czasie przyszłym	• odróżnia w formach osobowych czasowników formę złożoną a czasu przyszłego z bezokolicznikiem od formy złożonej z dwóch czasowników
61–62. Pierwsze spotkanie z lekturą <i>Mikołajek</i>	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada o kilku	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada ciekawie	• prezentuje informacje o autorach lektury • redaguje twórcze opowiadanie związane z

	wydarzenia przedstawione w utworze	czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	zdaniach wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu • wyszukuje w lekturze określone informacje • wyraża w 2–3 zdaniach swoją opinię o lekturze	sposób wydarzeniach przedstawionych w utworze • przedstawia bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • porównuje doświadczenia bohaterów z własnymi • wyszukuje w lekturze określone informacje i sporządza z nich notatki • wyraża swoją opinię o lekturze	treścią utworu, np. o zabawnej historii, która wydarzyła się w szkole
63. Ludeczka da się lubić?!	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • podaje nazwę opowiadania	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wymienia charakterystyczne cechy opowiadania	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu • określa 2–3 cechy bohatera i utworu • porównuje doświadczenia bohaterów z własnymi • wskazuje w tekście charakterystyczne cechy	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów i utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • wskazuje w tekście charakterystyczne cechy opowiadania	• wypowiada się w sposób wyczerpujący na temat wydarzeń przedstawionych w tekście, odwołując się do znajomości całej lektury

			opowiadania		
64. Dobry sposób na przewiska	• czyta wiersz głośno • określa, czym jest podmiot liryczny w wierszu • określa, czym jest wers i strofa • wyjaśnia, czym jest wyraz bliskoznaczny	• czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia podmiot liryczny w wierszu • wskazuje w tekście wiersza wers i strofę • wskazuje wyrazy bliskoznaczne	• czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • określa nastrój wiersza • określa osobę mówiącą w wierszu • wymienia kilka cech bohaterki wiersza • opowiada w 2–3 zdaniach o bohaterce utworu • dobiera wyrazy bliskoznaczne	• czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • opisuje zachowanie bohaterki utworu i wyraża swoją opinię na ten temat	• wyjaśnia, jaka jest różnica między <i>przezwisekima</i> a <i>przydomkiem</i> • pracując w grupie, wymyśla ciekawe i zabawne przydomki odnoszące się do zalet oraz mocnych stron kolegów i koleżanek
65. Jak korzystać ze słownika wyrazów bliskoznacznych?	• wyszukuje wyrazy w słowniku wyrazów bliskoznacznych	• odczytuje wyrazy bliskoznaczne w słowniku synonimów	• odczytuje skróty i oznaczenia słownikowe • korzysta ze słownika synonimów	• trafnie dobiera wyrazy bliskoznaczne • podejmuje próby korzystania z internetowych wersji słownika	• samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika synonimów
66. Nie wszyscy muszą być jednakowi	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • określa, czym jest opowiadanie	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada o kilku wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada o ciekawych wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy	• wypowiada się w wyczerpujący sposób na temat wydarzeń przedstawionych w tekście i wyjaśnia, jak rozumie słowa: <i>Nie wszyscy muszą być jednakowi</i>

		utworze • wymienia charakterystyczne cechy opowiadania	głównego bohatera utworu • wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy opowiadania	bohaterów utworu i ich relacje • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • wskazuje w tekście charakterystyczne cechy opowiadania	
67–69. Każdy z nas potrafi zrozumieć zasady ortografii!	• wymienia zasady ortograficzne pisowni <i>rz</i> i <i>ż</i> • poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na: <i>-arz, -erz, -mistrz, -mierz</i>	• stosuje zasady ortograficzne pisowni <i>rz</i> i <i>ż</i> • poprawnie zapisuje wyrazy z <i>ż</i> po <i>l, ł, r, n</i>	• tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z <i>rz</i> i <i>ż</i> wymiennym • korzysta ze słownika ortograficznego	• poprawnie zapisuje wyjątki w pisowni <i>rz</i> po spółgłoskach • poprawnie zapisuje wyrazy z <i>rz</i> i <i>ż</i> niewymiennym	• zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia <i>rz</i> i <i>ż</i>) • samodzielnie sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego
70–72. Niezwykłe cenne stare tenisówki	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada o kilku zdarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada o ciekawych sposobach wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu	• opisuje magiczne tenisówki Percy'ego i wyjaśnia, na czym polegała ich moc

73–74. Jak opisać przedmiot?	- wymienia najważniejsze elementy opisu przedmiotu - podaje wyrazy opisujące wygląd przedmiotu - opisuje ustnie w 2–3 zdaniach wygląd, wielkość, kształt, kolor przedmiotu	- wyszukuje w tekście informacje na temat wyglądu przedmiotu - redaguje według wzoru opis przedmiotu	redaguje opis przedmiotu	- stosuje wypowiedzi pisemnej odpowiednią kompozycję - wydziela akapity	samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawny wyczerpujący opis przedmiotu, unikając powtórzeń
75. Kto może zostać wielkim człowiekiem?	- czyta wiersz głośno - definiuje podmiot liryczny - określa, czym jest wers i rym - wyjaśnia pojęcie adresata utworu	- czyta wiersz głośno, wyraźnie - przedstawia podmiot liryczny w wierszu - wskazuje w tekście wiersza wersy i rymy - wskazuje adresata utworu	- czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa - określa temat wiersza - określa adresata utworu - określa podmiot liryczny - wymienia 2–3 cechy, jakie powinna mieć osoba, która zasługuje na miano wielkiego człowieka	- czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację - opisuje adresata utworu - przedstawia cechy, jakie powinna mieć osoba, która zasługuje na miano wielkiego człowieka - wyjaśnia pisownię wielką literą wyrazu <i>Wielkość</i>	- prezentuje informacje o autorze wiersza - wyjaśnia pisemnie, jak rozumie słowa <i>Nie wiadomo wcale, jak się Wielkość w życiu rozpoczyna</i> - samodzielnie przygotowuje informacje o osobie, która zasługuje na miano wielkiego człowieka
76–77. Podsumowanie wiadomości do rozdziału 3.					
78. Wiosenny pejzaż	- wymienia kolory znajdujące się na obrazie - określa czas i miejsce przedstawionego na obrazie - wymienia elementy pejzażu przedstawione na obrazie	- przedstawia elementy pejzażu przedstawione na obrazie - określa czas i miejsce przedstawione na obrazie - odróżnia pejzaż od portretu i martwej natury	- określa dominujące na obrazie kolory - określa źródło światła i ruch - opisuje elementy pejzażu przedstawionego na obrazie - określa nastrój, jaki wywołuje obraz	- opisuje pierwszy i drugi plan obrazu - wyjaśnia związek między obrazem a tytułem rozdziału	- określa nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, oraz uzasadnia swoją wypowiedź - omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch

79. Co łączy Polaków?	• czyta wiersz głośno • określa, czym jest podmiot liryczny • wskazuje wers, strofy i rymy • określa pojęcie adresata utworu • odtwarza wiersz z pamięci	• czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia podmiot liryczny w wierszu • wskazuje w tekście wiersza wersy, strofy i rymy • wskazuje, w którym znajduje się zwrot do adresata utworu • wygłasza wiersz z pamięci	• czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • określa adresata utworu • określa podmiot liryczny • wymienia dwa uczucia, jakie wyraża utwór • wygłasza z pamięci wiersz w odpowiednim tempie, z prawidłową dykcją	• czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • opisuje adresata utworu • przedstawia uczucia, jakie wyraża utwór • wyjaśnia, jak rozumie słowo <i>patriotyzm</i> • określa nastrój utworu • deklamuje wiersz, odpowiednio modulując głos i oddając nastrój utworu	• prezentuje informacje o autorze wiersza • przygotowuje dla rówieśników z innego kraju interesujące informacje o Polsce w wybranej formie (plakat, film, prezentacja)
80–81. Najważniejsza pieśń Polaków	• odtwarza tekst hymnu z pamięci • przyjmuje odpowiednią postawę w czasie śpiewania hymnu • wymienia uroczystości i sytuacje, w czasie których śpiewany jest hymn państwowy • określa, czym jest rytm	• wskazuje adresata utworu • wskazuje podmiot liryczny w utworze • wskazuje w tekście wersy, strofy, rymy • odczytuje strofę, dzieląc wyrazy na sylaby	• określa temat utworu • określa adresata utworu • określa podmiot liryczny w utworze • wymienia dwa uczucia, jakie wyraża utwór • porównuje rytm w dwóch dowolnie wybranych strofach	• nazywa uczucia, jakie wyraża utwór, i wskazuje odpowiednie cytaty • określa nastrój utworu • wyjaśnia, na czym polega rytm utworu • objaśnia znaczenie wyrazów nieużywanych w współczesności	• prezentuje historię powstania polskiego hymnu państwowego • wyjaśnia, kim byli: Jan Henryk Dąbrowski, Stefan Czarniecki, Napoleon Bonaparte
82–83. Poetycki zachwyt nad polskim niebem	• czyta utwór głośno • wskazuje wers i rymy • odtwarza fragment utworu z pamięci • określa, czym jest porównanie i ożywienie	• czyta utwór głośno, wyraźnie • wskazuje w tekście wersy i rymy • wskazuje porównanie i ożywienie • wygłasza z pamięci fragment utworu	• czyta utwór, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat utworu • wymienia dwa uczucia, jakie wyraża utwór • wskazuje porównanie i ożywienie • sporządza notatkę w formie tabeli o przedstawionych	• czyta utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • objaśnia znaczenie wyrazów nieużywanych dziś • przedstawia uczucia, jakie wyraża utwór • określa nastrój utworu • wyjaśnia występujące	• prezentuje informacje o autorze utworu • układa porównania opisujące inne zjawiska przyrody, np. deszcz, zachód słońca, tęczę

			utworze chmurach, wypisując przymiotnikii czasowniki • wygłasza z pamięci fragment utworuw odpowiednim tempie,z prawidłową dykcją	utworze porównaniai ożywienia • nazywa uczucia, jakie wyraża utwór • wyjaśnia, dlaczego według tytułowego bohatera ojczyście niebo jest piękniejszeod włoskiego • deklamuje fragment utworu, odpowiednio modulując głos i oddając jego nastrój	
84. Jaką funkcję pełni przysłówki?	• wskazuje przysłówki wśród innych części mowy	• wyszukuje przysłówkiw tekście • rozpoznajeprzysłówki pochodząceod przymiotników	• tworzy przysłówkiod przymiotników • posługuje się przysłówkami w zdaniu	• określa znaczenie przysłówkóww zdaniu • dostrzega związek między przysłówkiema czasownikiem	• redagujetekstz wykorzystaniem różnych, celowo dobranych przysłówków
85. Tajemnicze życzenie	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • rozróżnia wydarzenia realistyczne i fantastyczne	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejscei czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionychw utworze • wskazuje wydarzenia realistyczne i fantastyczne	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniachwydarzeniach przedstawionychw utworze • określa 2–3 cechy bohaterów utworu • określa wydarzenia realistyczne i fantastyczne	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada ciekawieo wydarzeniach przedstawionychw utworze, zachowując chronologię • określa cechy bohateróww utworu • wyraża swoją opinięo bohaterachich zachowaniu • wyjaśniamoralnąpłynącyz opowieści	• wyszukuje w bibliotece lub internecie informacjeo księciu Popielui sporządza notatkę na jego temat • wyjaśnia, na czym polegał obrzęd <i>postrzyżyny</i> Słowian

86. „Tutaj się osiedlimy...”	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • wymienia wydarzenia realistyczne i fantastyczne • określa, czym jest legenda	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsca i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje wydarzenia realistyczne i fantastyczne • wymienia charakterystyczne cechy legendy	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada o kilku wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa wydarzenia realistyczne i fantastyczne • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu • wskazuje w tekście charakterystyczne cechy legendy	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohatera utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznaje czytany utwór jako legendę i wskazuje w nim charakterystyczne cechy legendy	• wyszukuje w bibliotece lub internecie informacje o polskim autorze i sporządza na jego temat notatkę • wyszukuje w bibliotece lub internecie informacje o miejscowości, w której mieszka
87–88. Pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy	• wymienia zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami	• stosuje zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami	• poprawnie zapisuje wyrazy z przeczeniem <i>nie</i> • korzysta ze słownika ortograficznego	• stosuje zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami	• zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy) • samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego
89. Legenda o Juracie, bursztynie i sztormie	• czyta głośno i cicho • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • rozróżnia wydarzenia i postacie realistyczne i	• czyta z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsca i czas wydarzeń	• czyta głośno, wyraźnie, z podziałem na role • określa narratora utworu • opowiada o kilku wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa wydarzenia i	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy	• wymienia legendy związane z regionem, w którym mieszka • w sposób interesujący opowiada jedną z legend związanych z regionem, w którym mieszka • samodzielnie, zgodnie z

	fantastyczne • określa, czym jest legenda	• formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje wydarzenia i postacie realistycznej fantastyczne • wymienia charakterystyczne cechy legendy	postacie realistycznej fantastyczne • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu • wskazuje w tekście wie charakterystyczne cechy legendy	bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznaje czytany utwór jako legendę i wskazuje w nim charakterystyczne cechy legendy	wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, pisze opowiadanie legendarnych wydarzeniach, unikając powtórzeń • wyszukuje w bibliotece lub internecie informacje o pochodzeniu bursztynu
90. Jak napisać plan wydarzeń?	• określa, czym jest ramowy i szczegółowy plan wydarzeń	• porządkuje według chronologii plan ramowy wydarzeń	• redaguje odtwórczy plan ramowy wydarzeń • przekształca czasowniki w rzeczowniki nazywające czynności	• rozbudowuje plan ramowy w plan szczegółowy • stosuje odpowiedni układ graficzny	• samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawny szczegółowy plan wydarzeń, unikając powtórzeń
91. Fantazja czarnoksiężnika z Krakowa	• czyta głośno i cicho • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • rozróżnia wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • określa, czym jest legenda	• czyta z odpowiednią artykulacją uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawia bohaterów utworu • wymienia jedno miejsce realistyczne występujące w legendzie • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje wydarzenia oraz postacie realistycznej i fantastycznej	• czyta głośno, wyraźnie, z podziałem na role • opowiada o kilku wydarzeniach przedstawionych w utworze • wymienia dwa miejsca realistyczne występujące w legendzie • określa wydarzenia i postacie realistycznej i fantastycznej • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu • wskazuje w tekście wie	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada o ciekawych wydarzeniach przedstawionych w utworze • wymienia trzy miejsca realistyczne występujące w legendzie: rynek w Krakowie, kopalnie srebra w Olkuszu, Maczugę Herkulesa koło Pieskowej Skały • określa cechy bohaterów utworu	• wyjaśnia znaczenie powiedzeń: <i>Co nagle, to po diable; Jak się człowiek śpieszy, to się diabeł cieszy</i> • samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawny szczegółowy plan wydarzeń, unikając powtórzeń

		wymienia charakterystyczne cechy legendy	charakterystyczne cechy legendy	- wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu - rozpoznaje czytany utwór jako legendę i wskazuje w nim charakterystyczne cechy legendy	
92. Niezwykłe spotkanie	- czyta głośno i cicho - wymienia bohaterów utworu - wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze - rozdziela wydarzenia i postaci realistyczne i fantastyczne	- czyta odpowiednią artykulacją uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych - przedstawia bohaterów utworu - przedstawia miejsca i czas wydarzeń - formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze - wskazuje wydarzenia oraz postaci realistyczne i fantastyczne	- czyta głośno, wyraźnie - opowiada o kilku zdarzeniach przedstawionych w utworze - określa wydarzenia oraz postaci realistyczne i fantastyczne - określa 2–3 cechy Złotego Kaczora	- czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację - opowiada o ciekawych wydarzeniach przedstawionych w utworze - określa cechy Złotego Kaczora, uwzględniając jego sposób mówienia - wyraża swoją opinię o Złotym Kaczorze i jego zachowaniu	- wyszukuje w bibliotece lub internecie legendę o Złotej Kaczce - opowiada legendę o Złotej Kaczce
93. Teatralne czary	- czyta wiersz głośno - definiuje podmiot liryczny w wierszu - określa, czym jest wiersz, strofa, rym - wyjaśnia pojęcie adresata utworu	- czyta wiersz głośno, wyraźnie - przedstawia podmiot liryczny w wierszu - wskazuje w tekście wiersza wersy, strofy i rymy - wskazuje wers, w którym znajduje się zwrot do adresata utworu	- czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa - określa temat wiersza - określa adresata utworu - określa podmiot liryczny - wymienia dwa uczucia, jakie wyraża utwór	- czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację - opisuje adresata utworu - przedstawia uczucia, jakie wyraża utwór	- wypowiada się o swoich wrażeniach z ostatniego obejrzanego przedstawienia teatralnego - wymyśla sposoby wykorzystania różnych przedmiotów codziennego użytku w teatrze

94. Kto pracuje w teatrze?	wymienia osoby tworzące spektakl teatralny	- przedstawia osoby tworzące spektakl teatralny i opisuje ich pracę - przedstawia 2–3 zasady kulturalnego zachowania się w teatrze	- określa cechy osób wykonujących zawody związane z teatrem - opowiada w kilku zdaniach o swojej wizji teatru, używając słownictwa związanego z teatrem	- określa cechy osób wykonujących zawody związane z teatrem - opowiada w ciekawy sposób o swojej wizji teatru, swobodnie używając słownictwa związanego z teatrem - przedstawia zasady kulturalnego zachowania się w teatrze	wymienia kilka nazwisk współczesnych twórców teatralnych
95–96. Przygotowujemy inscenizację <i>Legendy o walecznym Kaczu</i>	- czyta głośno z podziałem na role - wymienia bohaterów utworu - wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze - rozdziela wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne - określa, czym jest dramat jako tekst przeznaczony do wystawiania na scenie - zapisuje plan ramowy wydarzeń	- czyta odpowiednią artykulacją uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych - przedstawia bohaterów utworu - przedstawia miejsca i czas wydarzeń - formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze - wskazuje wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne - wskazuje tekst główny i tekst poboczny - redaguje plan ramowy wydarzeń	- czyta głośno, wyraźnie - opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określa wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne - opisuje w 2–3 zdaniach Kacza - określa cechy dramatu - rozwija plan ramowy wydarzeń w plan szczegółowy	- czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację - opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określa cechy bohaterów utworu - opisuje Kacza - wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu - określa cechy dramatu (tekst główny, tekst poboczny) - redaguje poprawny szczegółowy plan wydarzeń	- prezentuje informacje o autorze utworu - pracując w grupie, planuje scenografię, rekwizyty, kostiumy, ruch sceniczny - pracując w grupie, przygotowuje inscenizację przedstawienia <i>Legendy o walecznym Kaczu</i>
97–98. Podsumowanie wiadomości z rozdziału 4.					

99. Ruszamy w podróż do baśniowej krainy	- wymienia kolory znajdujące się na obrazie - wymienia przedmioty i postacie występujące na obrazie	- przedstawia elementy realistyczne i fantastyczne występujące na obrazie - określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie	- określa dominujące na obrazie kolory - opisuje sytuację przedstawioną na obrazie - określa nastrój, jaki wywołuje obraz	- opisuje umieszczoną na obrazie przedmioty oraz postacie realistyczne i fantastyczne - opisuje pierwszy i drugi plan obrazu	- określa nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, oraz uzasadnia swoją wypowiedź - omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch - wyjaśnia związek między obrazem a tytułem rozdziału
100–101. Dobroć nagrodzona	- czyta głośno i cicho - wymienia bohaterów utworu - wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze - rozdziela wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne - określa, czym jest baśń - zapisuje ramowy plan wydarzeń	- czyta z odpowiednią artykulacją uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych - przedstawia bohaterów utworu - przedstawia miejsce i czas wydarzeń - formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze - wskazuje wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne - wymienia charakterystyczne cechy baśni	- czyta głośno, wyraźnie, z podziałem na role - określa narratora utworu - opowiada w kilku zdaniach wydarzenia przedstawionych w utworze - określa wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne - określa 2–3 cechy głównej bohaterki utworu - wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy baśni - redaguje ramowy plan wydarzeń	- czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację - opowiada w ciekawy sposób wydarzenia przedstawionych w utworze - określa cechy bohaterów utworu - wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu - rozpoznaje czytany utwór jako baśń i wskazuje w nim charakterystyczne cechy baśni - przedstawia moralność płynącą z baśni Kopciuszku	- prezentuje informacje o autorze utworu - wyjaśnia przyczyny popularności baśni Kopciuszku
102. „Nie pomoże dobra wróżka...”	- czyta głośno z podziałem na role - wymienia bohaterów utworu	czyta z odpowiednią artykulacją uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych	- czyta głośno, wyraźnie - opowiada w kilku zdaniach wydarzenia przedstawionych w	- czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację - opowiada w ciekawy	- prezentuje informacje o autorze utworu - przygotowuje plakat teatralny do szkolnego

	- wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze - rozróżnia tekst główny i poboczny	- przedstawia bohaterów utworu - formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze - wskazuje dialogi monolog - wskazuje elementy plakatu teatralnego	utworze - określa cechy bohaterów utworu - odczytuje humorystyczny charakter utworu - odczytuje informacje z plakatu teatralnego - określa cechy dramatu (podział na akty i sceny)	sposób wydarzeń przedstawionych w utworze - wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu - przedstawia morał płynący z przedstawienia - planuje grę aktorską i projektuje dekoracje, kostiumy, rekwizyty do przedstawienia - określa cechy dramatu (tekst główny, tekst poboczny, podział na akty i sceny)	przedstawienia dowolnej baśni pracując w grupie, przygotowuje inscenizację <i>Kopciuszka</i>
103. Jak napisać zaproszenie?	- wymienia najważniejsze elementy zaproszenia - redaguje zaproszenie w sposób ustny	- redaguje zaproszenie według wzoru - poprawnie zapisuje datę i miejsce wydarzenia	- redaguje zaproszenie - stosuje zwroty do adresata i charakterystyczne sformułowania	- redaguje pisemnie zaproszenie, uwzględniając konieczne elementy - w wypowiedzi pisemnej stosuje odpowiednią kompozycję i układ graficzny	samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje zaproszenie i nadaje mu ciekawą formę graficzną
104. Jaką funkcję pełni przymimek?	wskazuje przymyki wśród innych części mowy	- wyszukuje przymyki w tekście - wskazuje wyrażenia przymikowe	rozpoznaje wyrażenia przymikowe	- określa znaczenie przymków w zdaniu - rozróżnia wyrażenia przymikowe wskazujące na miejsce i wskazujące na czas	redaguje tekst z wykorzystaniem wyrażen przymikowych

105. W świecie baśni	- wymienia tytuły znanych baśni - rozpoznaje najbardziej znanych bohaterów baśni - wymienia najbardziej znanych autorów baśni: H.Ch.Andersena, braci Grimm, Ch.Perrault	- opowiadają ulubioną baśń - opisuje magiczny przedmiot i jego właściwości	- prezentuje najbardziej znanych bohaterów baśni: H.Ch.Andersena, braci Grimm, Ch.Perrault - opisuje magiczne przedmioty i ich właściwości	- prezentuje najbardziej znanych autorów baśni: H.Ch.Andersena, braci Grimm, Ch.Perrault i ich twórczość - opowiada w ciekawy sposób ulubioną baśń - redaguje opis magicznego przedmiotu	przygotowuje pytania i zadania dla uczestników szkolnego konkursu czytelniczego <i>W świecie baśni</i>
106. Wędrówka pełna przygód	- czyta głośno - wymienia bohaterów utworu - wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze - rozdziela wydarzenia realistyczne i fantastyczne - określa, czym jest baśń	- czyta głośno i cicho - przedstawia bohaterów utworu - przedstawia miejsca i czas wydarzeń - formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze - wskazuje wydarzenia realistyczne i fantastyczne - wymienia charakterystyczne cechy baśni	- czyta głośno, wyraźnie oraz cicho - opowiada kilka zdań o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określa wydarzenia realistyczne i fantastyczne - określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu - wskazuje w tekście wyjątkowe cechy baśni	- czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację - opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określa cechy bohaterów utworu - wyrażają swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu - rozpoznaje czytany utwór jako baśń i wskazuje w nim charakterystyczne cechy baśni	- prezentuje informacje o autorach utworu - rysuje ilustrację do baśni i przygotowuje teatrzyk kamishibai
107. Jaką funkcję pełni spójnik?	wskazuje spójniki wśród innych części mowy	wyszukuje spójniki w tekście	uzupełnia wypowiedź pisemną odpowiednimi spójnikami	określa znaczenie spójników w zdaniu	redaguje tekst z wykorzystaniem spójników
108. Przecinki i spójniki	wymienia zasady użycia przecinka przed spójnikami	stosuje zasady użycia przecinka przed podanymi spójnikami	stosuje przecinek zgodnie z zasadami interpunkcji	poprawnie interpunkcyjnie zapisuje tekst	bezbłędnie zapisuje tekst z trudnościami interpunkcyjnymi (przecinek)

109–110. Chciwość nie popłaca	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • nazywa wydarzenia realistyczne i fantastyczne • nazywa baśń	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje wydarzenia realistyczne i fantastyczne • wymienia charakterystyczne cechy baśni	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • opowiada kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa wydarzenia realistyczne i fantastyczne • określa 2–3 cechy bohaterów utworu • wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy baśni	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznaje czytany utwór jako baśń i wskazuje w nim charakterystyczne cechy baśni • przedstawia moralność płynącą z baśni o rybaku i złotej rybce	• prezentuje informacje o autorze utworu • rysuje ilustrację do baśni i przygotowuje teatrzyk kamishibai
111–112. Jak napisać opowiadanie?	• określa, czym jest opowiadanie i wymienia jego części • opowiada ustnie, zachowując kolejność wydarzeń • redaguje opowiadanie na podstawie historyjki obrazkowej	• opowiada ustnie, zachowując kolejność wydarzeń i trójdzielną kompozycję wypowiedzi • redaguje początek opowiadania podany temat • redaguje opowiadanie zgodnie z planem	• redaguje opowiadanie, zachowując kolejność wydarzeń i trójdzielną kompozycję	• redaguje opowiadanie twórcze • w wypowiedzi pisemnej stosuje odpowiednią kompozycję • w wypowiedzi pisemnej wydziela akapity	• samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawnie i wyczerpująco opowiadanie twórcze, unikając powtórzeń
113. Dobroć nagrodzona	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • opowiada kilku zdaniach o wydarzeniach	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy	• prezentuje informacje o autorze utworu • redaguje opowiadanie, którego bohaterem jest

	wydarzenia przedstawione w utworze • rozróżnia wydarzenia realistyczne i fantastyczne • definiuje baśń	czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje wydarzenia realistyczne i fantastyczne • wymienia charakterystyczne cechy baśni	przedstawionych w utworze • określa wydarzenia realistyczne i fantastyczne • określa 2–3 cechy bohaterów utworu • wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy baśni	sposób wydarzeń przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznaje czytany utwór jako baśń i wskazuje w nim charakterystyczne cechy baśni • przedstawia pouczenie wpływające z baśni o szewczyku	postać baśni
113–114. Ucieczka z krainy baśni	• czyta głośno, z podziałem na role • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • rozróżnia wydarzenia realistyczne i fantastyczne • definiuje baśń	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne • wymienia charakterystyczne cechy baśni	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • opowiada kilka zdań o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa wydarzenia realistyczne i fantastyczne • określa 2–3 cechy bohatera utworu • wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy baśni	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohatera utworu • wyraża swoją opinię o bohaterze i jego zachowaniu • rozpoznaje czytany utwór jako baśń i wskazuje w nim charakterystyczne cechy baśni • rozpoznaje elementy rytmizujące utwór	• pracując w grupie, redaguje baśń

115–117. Praktyka czyni mistrza	- wymienia zasady ortograficzne pisowni <i>ch</i> i <i>h</i> - zapisuje poprawnie wyrazy z <i>ch</i> na końcu wyrazu	- stosuje zasady ortograficzne pisowni <i>ch</i> i <i>h</i> - poprawnie zapisuje wyrazy z <i>hw</i> w środku wyrazu	- tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy <i>zh</i> wymieniającymi się na <i>g</i>, <i>z</i>, <i>ż</i> - korzysta ze słownika ortograficznego	zapisuje poprawnie wyrazy z <i>h</i> niewymiennym	- zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia <i>ch</i> i <i>h</i>) - samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego - układa krótkie, zabawne historyjki, używając wyrazów z trudnościami ortograficznymi
118–119. Podsumowanie wiadomości z rozdziału 5.					
120. Co jest ważne w życiu?	- wymienia kolory znajdujące się na obrazie - nazywa postaci występujące na obrazie	- prezentuje postacie przedstawione na obrazie - określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie	- określa dominujące na obrazie kolory - opisuje sytuację przedstawioną na obrazie	- opisuje pierwszy i drugi plan obrazu - opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej na obrazie - wyjaśnia, o czym może myśleć bohaterka obrazu	- określa nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, oraz uzasadnia swoją wypowiedź - wyjaśnia związek tematyki obrazu z tytułem rozdziału - omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch
121. Magiczne słowa	- czyta głośno - nazywa zwroty grzecznościowe	- czyta głośno i cicho - posługuje się zwrotami grzecznościowymi	- czyta głośno, wyraźnie - poznając nową osobę, przedstawia się w kilku zdaniach	- czyta głośno, stosując odpowiednie tempo - wyjaśnia, jak rozumie sformułowanie <i>słowa stanowią klucz do ludzi</i>	wyjaśnia znaczenie terminów: <i>bon ton</i>, <i>taktowny</i>, <i>kindersztuba</i>, <i>savoir-vivre</i>
122. Jak przygotować podziękowanie?	określa, czym jest forma podziękowania i wymienia jego	redaguje podziękowanie w długim wzorze	- redaguje podziękowanie - stosuje zwroty grzecznościowe	redaguje pisemne podziękowanie, uwzględniając konieczne	samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi,

	najważniejsze elementy • redaguje ustne podziękowanie w określonej sytuacji	• poprawnie zapisuje datę i miejsce wydarzenia		elementy • stosuje w wypowiedzi pisemnej odpowiednią kompozycję i układ graficzny	redaguje podziękowanie
123. Gdy ludzie się różnią...	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsca i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czyta głośno, wyraźnie • określa narratora utworu • opowiada o kilku zdarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada o ciekawych wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów i ich relacje • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu	• proponuje inny tytuł dla fragmentu tekstu • samodzielnie korzysta ze słownika języka polskiego
124. Mogę przeciwstawić się przemocy	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsca i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada o kilku zdarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada o ciekawych wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów i ich relacje • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu	• pracując w grupie, ustala zasady, których przestrzeganie sprawi, że każdy będzie się czuł w szkole bezpiecznie

125. Jak rozwiązywać konflikty?	• czyta głośno, z podziałem na role • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsca i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje postacie oraz wydarzenia rzeczywiste i fantastyczne	• czyta głośno, wyraźnie • określa narratora utworu • opowiada o kilku zdarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu • określa postacie oraz wydarzenia rzeczywiste i fantastyczne • pracując w grupie, redaguje podziękowanie w imieniu Iku	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada o ciekawych wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • pisze samodzielnie podziękowanie w imieniu Iku	• samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje opowiadanie o twórczości i losach bohaterów
126. Jak Karol Lew przeżywał stratę brata?	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • nazywa uczucia: <i>smutek, rozpacz, żal, samotność, tęsknota</i>	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsca i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada o kilku zdarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy bohaterów utworu • używa 2–3 nazw uczuć w notatce	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada o ciekawych wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • używa w notatce nazw uczuć: <i>smutek, rozpacz, żal, samotność, tęsknota</i>	• prezentuje informacje o autorze utworu • samodzielnie, poprawnie pod względem językowym i ortograficznym, opisuje fantastyczną krainę Nangijalę

127. Jak zapisać rozmowę?	wskazuje dialog w tekście literackim	uzupełnia dialog odpowiednimi znakami interpunkcyjnymi	- proceedzi rozmowę na zadany temat - dobiera synonimy do czasowników: <i>powiedzieć, mówić</i>	- redaguje dialog na określony temat - poprawnie zapisuje rozmowę	samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje dialog, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne
128. Pisownia wielką literą – państwa, regiony, miasta, dzielnice, wsie	- wymienia zasady ortograficzne pisowni wielką literą nazw państw, miast, dzielnic, regionów, mieszkańców państw i regionów - wymienia zasady pisowni małą literą nazw mieszkańców miast, dzielnic, wsi	- stosuje zasady ortograficzne pisowni wielką literą nazw państw, miast, dzielnic, regionów, mieszkańców państw i regionów - stosuje zasady pisowni małą literą nazw mieszkańców miast, dzielnic, wsi	- poprawnie zapisuje nazw państw, miast, dzielnic, regionów, mieszkańców państw i regionów - korzysta ze słownika ortograficznego	poprawnie zapisuje małą literą przymiotniki utworzone od nazw własnych	zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia małą i wielką literą)
129. Lubię czytać komiksy	- odczytuje dialogi w dymkach - wskazuje charakterystyczne cechy komiksu	- czyta komiks - wskazuje 2–3 charakterystyczne cechy komiksu	- opowiada treść komiksu - wskazuje charakterystyczne cechy komiksu	odczytuje uczucia i emocje przedstawione na rysunkach	tworzy własny komiks z poznanymi bohaterami
130. Jak kot stał się lekarstwem na nerwy?	- czyta głośno, z podziałem na role - wskazuje bohatera utworu - wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	- czyta głośno i cicho - przedstawia bohatera utworu - przedstawia miejsce i czas wydarzeń - formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	- czyta głośno, wyraźnie oraz cicho - określa narratora utworu - opowiada kilka zdań o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu	- czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację - opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określa cechy bohatera utworu - wyraża swoją opinię o bohaterze i jego	samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje opowiadanie o dalszych losach bohatera

				zachowaniu • wyjaśnia, co oznacza określenie <i>praktyczny</i> • przedstawia swoje sposoby radzenia sobie ze stresem	
131. Jak rozpoznać orzeczenie i podmiot?	• podaje nazwy głównych części zdania	• wskazuje podmiot jako wykonawcę czynności • wskazuje orzeczenie jako określenie czynności lub stanu	• wskazuje podmioty orzeczeń w podanych zdaniach	• rozpoznaje główne części zdania w tekście	
132–133. Czym różni się zdanie od równoważnika zdania?	• określa, czym jest równoważnik zdania	• odróżnia zdanie od równoważnika zdania	• przekształca równoważniki zdania w zdania	• przekształca zdania w równoważniki zdania	
134. Przecinek w zdaniu	• wymienia zasady użycia przecinka w zdaniu • wymienia spójniki, przed którymi należy postawić przecinek • wymienia spójniki, przed którymi nie należy stawiać przecinka	• stosuje zasady użycia przecinka w zdaniu • stawia przecinek między wyrazami stanowiącymi wyliczenie	• poprawnie oddziela przecinkiem zdania składowe, stawiając przecinek przed spójnikami: <i>ale, lecz, czyli, bo, więc, a</i>	• stosuje przecinek zgodnie z zasadami interpunkcji	• bezbłędnie zapisuje tekst z trudnościami interpunkcyjnymi (przecinek)
135–136. Podsumowanie wiadomości z rozdziału 6.					
137. Gdybym znalazł się w takim miejscu...	• wymienia kolory znajdujące się na obrazie • nazywa postaci i elementy występujące na obrazie	• prezentuje postacie i elementy przedstawione na obrazie • określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie	• określa dominujące na obrazie kolory, źródło światła, ruch • opisuje sytuację przedstawioną na obrazie • określa nastrój, jaki wywołuje obraz	• opisuje pierwszy i drugi plan obrazu • opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej na obrazie • opisuje sposób przedstawienia zjawisk przyrody: wiatru, chmur,	• określa nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, oraz uzasadnia swoją wypowiedź • omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch • układa krótkie

				deszczu • opisuje umieszczone na obrazie elementy realistyczne i fantastyczne	opowiadanieo wydarzeniach rozgrywających się miejscu przedstawionym na obrazie
138–139. Pragnieniaa potrzeby	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejscei czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionychw utworze	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada kilku zdaniachowydarzeniach przedstawionychw utworze • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempoi intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionychw utworze • określa cechy bohateróww utworu • wyraża swoją opinięo bohaterachiiich zachowaniu	• samodzielnie, zgodniez wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redagujeopowiadanie twórcze o dalszych losach bohatera
140. Zatopić sięw marzeniach	• czyta wiersz głośno • określa, czym jest podmiot liryczny • definiuje wersy i rymy • wyjaśnia pojęcie adresata utworu	• czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia bohatera wiersza • wskazuje w tekście wiersza wersy i rymy	• czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • wyjaśnia, dlaczego poeta nazywa bohatera marzycielem • wymienia dwa uczucia, jakie wyraża utwór	• czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • przedstawia uczucia, jakie wyraża utwór • określa nastrój utworu • wyraża swoją opinięo bohaterzewiersza • wypowiada się na temat swoich marzeń	• prezentuje informacje o autorze wiersza • samodzielniekorzysta ze słownika języka polskiego • używa zwrotów: <i>zatopić się w marzeniach</i>, <i>uciekać w świat marzeń</i>, <i>marzyć na jawie</i>
141. Jak napisać ogłoszenie?	• określa, czym jest ogłoszenie i wymienia jego najważniejsze elementy	• redaguje ogłoszenie według wzoru • poprawnie zapisuje datęi miejsce wydarzenia	• redaguje ogłoszenie • pisze krótko, zwięźlei konkretnie • podaje informacje kontaktowe	• redaguje pisemnie ogłoszenie, uwzględniając jego konieczne elementy • w wypowiedzi pisemnej stosuje odpowiednią kompozycję i układ	• samodzielnie, zgodniez wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje ogłoszenie

				graficzny	
142. Kiedy marzenia się spełniają?	• czyta utwór głośno • definiuje pojęcie podmiotu lirycznego i adresata utworu • określa, czym jest wers, rym, refren	• czyta utwór głośno, wyraźnie • przedstawia podmiot liryczny • wskazuje wersy i rymy • wskazuje, w którym znajduje się zwrot do adresata utworu • wskazuje w utworze refren	• czyta utwór, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat utworu • określa adresata utworu • określa podmiot liryczny • wymienia dwa uczucia, jakie wyraża utwór • wyszukuje w tekście radę, jakiej udziela osoba mówiąca	• czyta utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • opisuje adresata utworu • przedstawia uczucia, jakie wyraża utwór • określa nastrój utworu • wyszukuje w tekście rady, jakich udziela osoba mówiąca	• odpowiada pisemnie na pytania zawarte w piosence: <i>Dokąd biegą sny, gdy mija noc? Gdzie czekają, aż je znajdzie ktoś?</i>
143. Marzenia się spełniają	• czyta głośno • wymienia bohaterów tekstu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w tekście	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsca i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa temat artykułu • opowiada o kilku zdarzeniach przedstawionych w utworze	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście artykułu • korzystając z podanego słownictwa, redaguje wypowiedź pisemną na temat przedstawionego artykułu	• zbiera informacje o działalności Fundacji Mam Marzenie • zbiera informacje o sporządzeniu gazetki szkolnej na temat: <i>Wolontariat w naszej szkole</i>
144–145. Ciekawe pomysły	• czyta głośno, z podziałem na role • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsca i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada o kilku zdarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy	• wyszukuje w bibliotece lub internecie informacje o wynalazku, który miał szczególne znaczenie dla ludzi, oraz przygotowuje na ten temat notatkę

		utworze	cechybohaterówutworu	bohaterówutworu • wyrażaswoją opinię bohaterach,ich zachowaniu prezentowanych pomysłach	
146. Spotkanie z lekturą <i>Kajko i Kokosz. Szkoła latania</i>	• odczytuje dialogi w dymkach • wymienia bohaterów komiksu • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu	• czyta komiks • przedstawia bohaterów komiksu • wskazuje 2–3 charakterystyczne cechy komiksu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń	• określa 2–3 cechy bohaterów komiksu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w komiksie • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu	• opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w komiksie • opisuje magiczne przedmioty • odczytuje uczucia i emocje przedstawione na rysunkach	• prezentuje informacje o autorze komiksu • wyczerpująco wypowiada się na temat wydarzeń przedstawionych w komiksie, odwołując się do znajomości całej lektury
147. Marzenie o lataniu	• odczytuje dialogi w dymkach • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu	• czyta komiks • przedstawia bohaterów komiksu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • wskazuje 2–3 charakterystyczne cechy komiksu	• określa 2–3 cechy bohaterów komiksu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w komiksie • układa ramowy plan wydarzeń • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu	• opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w komiksie • opisuje magiczne przedmioty • odczytuje uczucia i emocje przedstawione na rysunkach • układa szczegółowy plan wydarzeń	• rysuje własny komiks o zabawnym wydarzeniu
148. Krótką historia komiksu	• rozpoznaje najbardziej znanych bohaterów komiksów • podaje tytuł swojego ulubionego komiksu • wskazuje charakterystyczne cechy	• wymienia najbardziej znanych bohaterów komiksów • przedstawia w 2–3 zdaniach swój ulubiony komiks • wymienia najbardziej	• określa początki sztuki komiksowej w Polsce • przedstawia najbardziej znanych autorów komiksów • przedstawia swój ulubiony komiks	• prezentuje początki sztuki komiksowej w Polsce i na świecie • prezentuje najbardziej znanych autorów komiksów • prezentuje ulubiony	• wyszukuje w bibliotece lub internecie informacje o pierwszych polskich komiksach

	komiksu	znanych autorów komiksów • wskazuje 2–3 charakterystyczne cechy komiksu	• wskazuje charakterystyczne cechy komiksu • notuje w dowolnej formie najważniejsze informacje	komiks • określa charakterystyczne cechy komiksu • sporządza notatkę	
149. Od marynarzy do rycerzy	• czyta głośno, z podziałem na role	• rozpoznaje charakterystyczne cechy wywiadu	• notuje rady dla początkujących twórców komiksów	• układa pytania do wywiadu	• wyjaśnia pisemnie, jak rozumie ostatnie dwa zdania wypowiedzi Janusza Christy
150. Jak odróżnić zdanie pojedyncze od złożonego?	• odróżnia zdanie pojedyncze od zdania złożonego	• wskazuje zdania składowe w zdaniu złożonym	• układa zdania złożone ze zdań pojedynczych	• stosuje odpowiednie spójniki, łącząc zdania pojedyncze w zdanie złożone	
151. Czym różni się zdanie nierozwinięte od zdania rozwiniętego?	• odróżnia zdanie pojedyncze nierozwinięte od zdania pojedynczego rozwiniętego	• wskazuje grupę podmiotu i grupę orzeczeń w zdaniu pojedynczym rozwiniętym	• rozwija zdania nierozwinięte w zdania rozwinięte	• buduje zdania pojedyncze rozwinięte	
152. Przecinek w zdaniu złożonym	• wymienia zasady użycia przecinka w zdaniu • wymienia spójniki, przed którymi należy postawić przecinek • wymienia spójniki, przed którymi nie należy stawiać przecinka	• stosuje zasady użycia przecinka w zdaniu	• poprawnie oddziela przecinkiem zdania składowe	• stosuje przecinek zgodnie z zasadami interpunkcji	• bezbłędnie zapisuje tekst z trudnościami interpunkcyjnymi (przecinek)
153. Marzę, by w przyszłości być...	• odczytuje dialogi w dymkach • wymienia bohatera komiksu • wskazuje charakterystyczne cechy	• czyta komiks • przedstawia bohatera komiksu i jego marzenia • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • wskazuje 2–3	• określa 2–3 cechy bohatera komiksu • przedstawia marzenia bohatera komiksu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach	• określa cechy bohatera komiksu • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w komiksie	• przedstawia w dowolny sposób kilka rysunków swoich marzeń • samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi,

	komiksu	charakterystyczne cechy komiksu	przedstawionych w komiksie • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu	• odczytuje uczucia i emocje przedstawione na rysunkach • wypowiada się na temat własnych marzeń	redaguje opowiadanie twórcze zatytułowane <i>Gdybym został Supermanem...</i>
154–155. Podsumowanie wiadomości z rozdziału 7.					
156. Wakacje tuż, tuż...	- wymienia kolory znajdujące się na obrazie - wymienia postaci występujące na obrazie	- prezentuje postacie przedstawione na obrazie - określa czas i miejsce przedstawione na obrazie	- określa dominujące na obrazie kolory, źródło światła - opisuje sytuację przedstawioną na obrazie - określa nastrój, jaki wywołuje obraz	- opisuje pierwszy i drugi plan obrazu - opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej na obrazie - opisuje pejzaż i ukazane na obrazie postacie	- określa nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, oraz uzasadnia swoją wypowiedź - omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch - wymyśla i opowiada historię, która mogłaby się wydarzyć w miejscu ukazanym na obrazie

1. Sprawdziany i testy będą oceniane na podstawie punktów za poszczególne zadania, które będą przeliczane na ocenę wg poniższego kryterium:

1)	100 % – 96 %	– stopień celujący;
2)	95,9 % – 87 %	– stopień bardzo dobry;
3)	86,9 % – 71 %	– stopień dobry;
4)	70,9 % – 50 %	– stopień dostateczny;
5)	49,9 % – 30 %	– stopień dopuszczający;
6)	29,9 % – 0 %	– stopień niedostateczny.

2. Kryteria oceny dłuższej formy wypowiedzi - klasy IV-VI

Kryterium	Liczba punktów
I. Treść 4 pkt - pełna i rozbudowana wypowiedź, oryginalność ujęcia tematu, bogactwo słownictwa, piękny styl, twórcze rozwinięcie tematu 3 pkt – pełna i rozbudowana wypowiedź logicznie uporządkowana; zróżnicowane i urozmaicone słownictwo 2 pkt – poprawna wypowiedź i logicznie uporządkowana 1 pkt – wypowiedź ogólnikowa, w zarysie 0 pkt. – praca nie na temat	0-4
II. Segmentacja tekstu i estetyka pisma 1 pkt - staranny zapis i układ graficzny (przynajmniej trzy akapity). 0 pkt. - segmentacja przypadkowa, brak segmentacji	0-1
III. Styl 1 pkt - konsekwentny, dostosowany do formy 0 pkt. - styl niekonsekwentny lub niedostosowany do przyjętej formy wypowiedzi	0-1
IV. Poprawność językowa 2 pkt - 0 – 3 błędów składniowych lub leksykalnych, lub frazeologicznych, lub fleksyjnych 1 pkt - 4 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne	0-2

0 pkt. - 5 błędów składniowych lub leksykalnych, lub frazeologicznych, lub fleksyjnych	
V. Poprawność ortograficzna: 2 pkt - 0-1 błąd ortograficzny 1 pkt – 2-3 błędy ortograficzne 0 pkt. - 4 błędy ortograficzne <i>Kryterium dla ucznia z dysleksją</i> 2 pkt – 0-2 błędy ortograficzne 1 pkt - 3 – 4 błędy ortograficzne 0 pkt. - 5 błędów ortograficznych	0-2
VI. Poprawność interpunkcyjna 1 pkt - 0 – 3 błędów interpunkcyjnych 0 pkt. - 4 błędy interpunkcyjne <i>Kryterium dla ucznia z dysleksją</i> 1 pkt - 0 – 4 błędów interpunkcyjnych 0 pkt. - 5 błędów interpunkcyjnych	0-1

Za błędy ortograficzne w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się (w zakresie pisowni) uznaje się: błędy w zapisie wyrazów z u-ó, ż-rz, h-ch, pisownia z –nie, łamanie zasady pisania wielką literą na początku zdania.

Do błędów graficznych zalicza się: dodawanie, opuszczanie, przestawianie liter, sylab lub całych wyrazów, mylenie liter, błędny podział wyraz utratę, dźwięczności, ominięcie drobnych elementów graficznych

Długość wypracowań

Kl.IV- 80 słów, kl.V- 120 słów, kl.VI 150 słów

Jeżeli praca jest krótsza, nie przyznajemy punktów za kryterium II – VI.

Jeżeli praca jest napisana niesamodzielnie, uczeń otrzymuje 0 punktów.

SKALA OCEN

11 p. - cel

10 p. – bdb

9 – 8 p. – db

7 – 6 p. – dst

5 -4 p. – dop

3 – 0 p.

3. Kryteria oceny krótszej formy wypowiedzi

Kryteria	Liczba punktów
I. Treść: 2 pkt – pełna wypowiedź, nie pojawiają się zbędne informacje 1 pkt – wypowiedź niepełna, pojawiają się zbędne informacje, 0 pkt – praca nie na temat	0-2
II. Kompozycja 1 pkt - zachowanie spójności i właściwego układu graficznego 0 pkt. – brak spójności lub niewłaściwy układ graficzny	0-1
III. Język i styl 1 pkt - 1 błąd językowy i 1 stylistyczny 0 pkt – więcej niż 1 błąd językowy i 1 stylistyczny	0-1

IV. Ortografia i interpunkcja 1 pkt - 1 błąd ortograficzny i 1 interpunkcyjny 0 pkt. – więcej niż 1 błąd ortograficzny i 1 interpunkcyjny <u>Kryterium dla ucznia z dysleksją</u> 1 pkt- 2 błędy ortograficzne i 2 interpunkcyjne 0 pkt – więcej niż 2 błędy ortograficzne i 2 interpunkcyjne	0-1
--	------------

SKALA OCEN

5 p. praca bez błędów – cel

5 p. – bdb

4 p. - db

3 p. - dst

2 p. - dop

1 p. - ndst

4. Ocenianie dyktand

Oceniając dyktanda, rozróżnia się błędy I^o: u – ó, ż – rz, h – ch, wielka i mała litera, pisownia „nie” z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami, przysłówkami, pisownia „by” z czasownikiem; błędy II° - inne. Dwa błędy II° = jeden błąd I^o: cztery błędy interpunkcyjne = jeden błąd ortograficzny.

0 bł. -0,5 – cel

1 bł. – bdb

1,5 – 2 bł. – db

2,5 – 3,5 bł. – dst

4 – 5,5 bł. - dop

6 bł. – ndst

Opracowali nauczyciele j. polskiego

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

NOWE Słowa na start! klasa 5, edycja do uszczuplonej podstawy programowej 2024

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Lidii Bancierz, będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *NOWE Słowa na start!* w klasie 5. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Numer i temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą Uczeń potrafi:	Wymagania na ocenę dostateczną Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania na ocenę dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania na ocenę celującą Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
2. Szukam przyjaciela na dobre i na złe	- wymienić kolory występujące na obrazie - wskazać postacie występujące na obrazie	- zaprezentować postacie przedstawione na obrazie - określić czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie	- określić kolory dominujące na obrazie - opisać sytuację przedstawioną na obrazie	- określić elementy statyczne i dynamiczne obrazu - opisać pierwszy i drugi plan obrazu - wymienić wartości ważne w życiu człowieka na podstawie dzieła sztuki	- określić nastrój obrazu i uzasadnić swoją wypowiedź - opowiedzieć o sposobach spędzania wolnego czasu z przyjaciółmi - przedstawić własne zdanie na temat sytuacji sprzyjających nawiązywaniu przyjaźni - nadać inny tytuł obrazowi i uzasadnić swoją opinię
3. Czy kumpel to już przyjaciel?	- przeczytać wiersz głośno - wymienić bohaterów wiersza - zdefiniować wers i strofę - podać wyrazy bliskoznaczne do słowa	- przeczytać wiersz głośno, wyraźnie - przedstawić bohaterów utworu - wskazać w tekście wiersza wers i strofę - wyszukać w tekście elementy opisu bohatera	- przeczytać wiersz, podkreślając głosem ważne słowa - określić temat wiersza - wskazać w tekście wiersza rymy - określić 3–4 cechy bohatera utworu	- przeczytać wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację - określić podmiot liryczny - określić nastrój utworu - wskazać w tekście wiersza porównania - opisać uczucia wyrażone w	- wyjaśnić, w jakim celu zostały użyte w wierszu porównania - sporządzić notatkę w formie schematu - opisać wygląd i cechy swojego przyjaciela

	<i>kumpel</i> • skorzystać ze słownika języka polskiego	utworu	• zastosować wyrazy bliskoznaczne do słowa <i>kumpel</i>	utworze • określić cechy bohatera utworu	
4. Przyjaźń poddana próbie	• czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • powiedzieć 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • wskazać w tekście utworu wersy, strofy	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze z punktu widzenia bohatera utworu • wskazać rymy w utworze	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • wyjaśnić, jak rozumie ostatnie wersy utworu • stworzyć komiks	• zaprezentować informacje o autorze • podać przykłady z życia codziennego obrazujące przyjaźń wystawioną na próbę • wyjaśnić, jak rozumie pojęcie <i>prawdziwa przyjaźń</i> • ułożyć w grupie kodeks <i>przyjaźni</i> • stworzyć spójne opowiadanie
5. i 6. Jak stać się prawdziwym przyjacielem?	• czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • powiedzieć 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • wskazać miejsce wydarzeń • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • określić 2–3 cechy bohaterów utworu • opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • wykorzystać w praktyce poznane słownictwo	• czytać z podziałem na role, stosując odpowiednie tempo i intonację • określić cechy bohaterów utworu • odróżnić narrację pierwszoosobową od trzecioosobowej • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • określić uczucia bohaterów • wziąć aktywny udział w rozmowie	• określić problematykę utworu • wyjaśnić, jak rozumie słowa: <i>Wielki ciężar spadł mu z serca</i>
7. i 8. Piszemy opowiadanie z dialogiem	• wskazać elementy wyróżniające opowiadanie • komponować początek opowiadania	• wyszukać w tekście informacyjnym najważniejsze wiadomości • ułożyć prosty plan wydarzeń	• zredagować opowiadanie twórcze • zredagować opowiadanie zgodnie z planem • wprowadzić do	• zredagować opowiadanie, zachowując kolejność wydarzeń i trójdzielną kompozycję wypowiedzi • wskazać, jaką funkcję	• samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować poprawne i wyczerpujące opowiadanie

	• podejmować próby redagowania prostego opowiadania twórczego • podejmować próby wprowadzania do opowiadania krótkiego dialogu	• zredagować proste opowiadanie twórcze • wprowadzić do opowiadania dialog • w wypowiedzi pisemnej podejmować próby wydzielania akapitów	opowiadania dialog, stosując poprawną interpunkcję • w wypowiedzi pisemnej zastosować trójdzielną kompozycję • w wypowiedzi pisemnej wydzielić akapity	może pełnić dialog w wypowiedzi	twórcze z dialogiem, unikając powtórzeń
9. O głoskach, literach i sylabach	• odróżnić głoskę od litery • odróżnić literę od sylaby	• odróżnić samogłoskę od spółgłoski • określić liczbę głosek w wyrazie • dzielić wyrazy na sylaby	• wskazywać spółgłoski i samogłoski • określać liczbę głosek, liter i sylab w wyrazie	• samodzielnie określać samogłoski i spółgłoski • samodzielnie określać liczbę głosek, liter i sylab w każdym wskazanym wyrazie	• samodzielnie i poprawnie dzieli wyrazy na sylaby, wskazując różne możliwości podziału
10. Odróżniam głoski miękkie od twardych	• podzielić wyraz na głoski, litery i sylaby • zreferować informacje o głoskach miękkich i twardych • wskazać spółgłoski miękkie i twarde	• odróżnić spółgłoski miękkie od twardych • zapisać wyrazy ze spółgłoskami miękkimi	• określić spółgłoski miękkie i twarde • poprawnie zapisać wyrazy ze spółgłoskami miękkimi	• samodzielnie określić spółgłoski miękkie i twarde • wyjaśnić, do jakich nieporozumień może prowadzić niepoprawne zapisywanie wyrazów ze spółgłoskami miękkimi	• bezbłędnie zapisać liczebniki ze spółgłoskami miękkimi
11. Z miłości do zwierząt	• czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • powiedzieć 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • skorzystać ze słownika języka polskiego, aby odnaleźć potrzebne informacje	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • określić 3–4 cechy głównego bohatera utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • określić cechy głównego bohatera utworu • opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • określić narratora w pierwszej i w drugiej części utworu • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohatera utworu • wyrazić swój sąd o bohaterze i jego zachowaniu	• samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować opowiadanie twórcze, czyniąc narratorem zwierzę • wyrazić swój sąd na temat trafności rysunku zamieszczonego na okładce książki • sformułować wypowiedź argumentacyjną

				• porównać doświadczenia bohaterów z własnymi • aktywnie uczestniczyć w rozmowie	
12. i 13. Co znajdziemy w encyklopedii?	• rozpoznać tekst informacyjny • wskazać elementy hasła encyklopedycznego	• odróżnić tekst informacyjny od tekstu literackiego • określić elementy hasła encyklopedycznego • odczytać skróty stosowane w encyklopedii	• określić cechy tekstu informacyjnego • określić, pod jakimi hasłami należy szukać określonych informacji • wyszukać wskazane hasła w encyklopedii tradycyjnej	• wyszukać wskazane hasła w encyklopedii on-line • korzystać z encyklopedii tradycyjnej i on-line • wyjaśnić, z jakiej encyklopedii lepiej korzystać i uzasadnić swoje zdanie • zapisać pozyskane informacje na różne sposoby	• samodzielnie korzystać z encyklopedii tradycyjnej i on-line, wyszukując potrzebne informacje • zebrać informacje na temat encyklopedii znajdujących się w bibliotece szkolnej
14. i 15. Dlaczego warto pomagać innym?	• czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • określić 2–3 cechy bohatera • wymienić wydarzenia przedstawione w utworze • skorzystać ze słownika języka polskiego	• czytać głośno i cicho • rozpoznać opowiadanie • przedstawić bohaterów utworu • sformułować 3–4 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • podjąć próbę zredagowania planu wydarzeń • odróżniać pytania otwarte i zamknięte	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • określić czas wydarzeń • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohatera • zredagować plan wydarzeń	• czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację • określić charakterystyczne cechy opowiadania • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze • wyrazić swój sąd o bohaterze i jego zachowaniu • porównać doświadczenia bohatera z własnymi • formułować do tekstu pytania otwarte i zamknięte	• podać przykłady działań wolontariuszy • sformułować argumenty przemawiające za tym, że warto pomagać • przedstawić pomysły na ciekawe i pożyteczne spędzanie wolnego czasu
16. Kim jesteśmy w internecie?	• czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • określić 2–3 cechy	• czytać głośno i cicho • rozpoznać opowiadanie • przedstawić bohaterów utworu	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • określić miejsce i czas	• czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację • określić charakterystyczne	• korzystając ze słownika, wyjaśnić znaczenie słów: <i>pozer</i>, <i>szpan</i>, <i>trendy</i> • przedstawić pomysły na

	bohatera • wymienić wydarzenia przedstawione w utworze	• sformułować 3–4 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	wydarzeń • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohatera • wyjaśnić, z jakiego powodu bohater w e-mailach podaje się za inną osobę	cechy opowiadania • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze • wyrazić swój sąd o bohaterze i jego zachowaniu • porównać doświadczenia bohatera z własnymi • zredagować rady dla osoby, która udaje kogoś innego • analizować ilustrację do tekstu	ciekawe spędzanie wolnego czasu bez komputera i smartfona
17. Porozmawiasz ze mną?	• wymienić różne sposoby komunikowania się w internecie • wymienić zasady obowiązujące osoby korzystające z komunikowania się za pomocą internetu • podjąć próbę zredagowania SMS-a do kolegi	• rozpoznać różne sposoby komunikowania się w internecie • zredagować SMS-a do kolegi • wypowiedzieć się na temat własnych sposobów komunikowania się z innymi	• podawać przykłady udogodnień i zagrożeń wynikających z komunikowania się w internecie • wyjaśnić, dlaczego ludzie chętnie korzystają z internetu • zredagować SMS-a do nauczyciela • wskazać wady i zalety korzystania z komunikatorów	• określić udogodnienia i zagrożenia wynikające z komunikowania się w internecie • włączyć się do dyskusji na forum • sformułować zasady właściwego zachowania się w internecie • podać różnice między językiem młodzieżowym a językiem literackim	• wyjaśnić znaczenie słów: <i>hejter</i> , <i>trollowanie</i> • zredagować komentarz do podanego posta • pracując w grupie, przygotować w formie makiety projekt klasowej strony internetowej
18. Jak napisać e-mail?	• odróżnić list elektroniczny od listu tradycyjnego • wymienić zasady pisania listów elektronicznych • podjąć próbę	• zredagować e-maila do kolegi • stosować niektóre zasady pisania listów elektronicznych	• poprawnie zredagować e-maila do kolegi • zapisać adres e-mailowy • stosować zasady pisania listów elektronicznych • określić temat wiadomości • stosować zwroty do	• poprawnie zapisać adres e-mailowy • trafnie określić temat wiadomości • stosować poprawne zwroty do adresata • stosować pożegnalne	• zredagować e-maila do osoby dorosłej lub instytucji

	zredagowania e-maila do kolegi		adresata i zwroty pożegnalne - informować odbiorcę o przesyłaniu plików w załączniku - uzupełnić list elektroniczny wskazanymi wyrazami w odpowiedniej formie - podać zasady pisania listów zgodnie z etykietą językową	zwroty grzecznościowe - informować poprawnie odbiorcę o przesyłaniu plików w załączniku - pisać poprawnie pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym	
19. Czasownik we własnej osobie	- wskazywać czasowniki wśród innych części mowy - wymienić osoby, liczby i rodzaje czasownika	- odróżniać czasowniki w czasach przeszłym, teraźniejszym i przyszłym - określać osobę i liczbę czasownika	- określać rodzaj czasownika - odmieniać czasowniki przez liczby i osoby - stosować czasowniki w czasach przeszłym i teraźniejszym w odpowiednich formach - rozpoznać autora wypowiedzi na podstawie formy czasownika	- określać osobę, liczbę i rodzaj czasownika - stosować odpowiednie formy czasowników w czasie przyszłym - określa, jaką funkcję w wypowiedzi pełni czasownik	- zredagować krótkie teksty, używając poprawnych form czasu przyszłego - samodzielnie i bezbłędnie określać osobę, liczbę, rodzaj, czas czasownika
20. Wskazuję formy osobowe i nieosobowe czasownika	- wskazać bezokoliczniki - wskazać czasowniki w formie osobowej - uzupełnić tekst odpowiednimi formami czasowników	- odróżnić bezokoliczniki od czasowników w formie osobowej - wskazać nieosobowe formy czasownika - przekształcić wypowiedzenie z nieosobowymi formami czasownika, tak aby wskazać wykonawcę czynności	- odróżnić nieosobowe formy czasownika od form osobowych - zredagować opis ilustracji, używając form zakończonych na <i>-no</i> i <i>-to</i>	- zredagować przepis, używając bezokoliczników - wyjaśnić cel stosowania form nieosobowych czasownika	- przekształcić tekst, używając osobowych form czasownika - zgodnie z określonym celem wypowiedzenia stosować nieosobowe formy czasownika - zredagować tekst, używając form zakończonych na <i>-no</i> i <i>-to</i>

21. Poprawnie stosuję czasowniki w różnych trybach	- wymienić tryby czasownika - odmieniać czasownik przez osoby i liczby w trybie orzekającym	- wskazać czasowniki w trybach orzekającym, rozkazującym i przypuszczającym - odmieniać czasownik przez osoby i liczby w trybach rozkazującym i przypuszczającym	- określić tryb czasownika występującego w zdaniu - układać zdania z czasownikiem w trybach rozkazującym i przypuszczającym	- odróżnić czasowniki w trybie orzekającym od tych w trybie rozkazującym i przypuszczającym - ułożyć zdania na określony temat, stosując określony tryb czasownika	- poprawnie odmienić czasowniki przez osoby w trybach orzekającym, przypuszczającym i rozkazującym - przekształcić zdania z czasownikami w trybie orzekającym w formę poleceń - zredagować krótki tekst o swoich planach lub marzeniach, używając trybu przypuszczającego - określić intencje wypowiedzi
22. Piszemy poprawnie wyrazy z częstką <i>by</i>	- wskazać formę osobową czasownika w trybie przypuszczającym - wymienić zasady zapisywania części <i>by</i> z czasownikami w formie osobowej i bezokolicznikami - poprawnie zapisać część <i>by</i> z czasownikami w formie osobowej	- odróżnić formę osobową czasownika w trybie przypuszczającym od innych form czasownika - wymienić zasady zapisywania części <i>by</i> ze spójnikami - zastosować zasady zapisywania części <i>by</i> z czasownikami w formie osobowej i z bezokolicznikami	- stosować w zdaniach odpowiednie formy czasowników z częstką <i>by</i> i poprawnie je zapisywać - poprawnie zapisywać część <i>by</i> ze spójnikami	bezbłędnie zapisać część <i>by</i> z czasownikami w formie osobowej, przed czasownikami, z bezokolicznikami i ze spójnikami	przekształcać wypowiedzenia, stosując łączną lub rozdzielną pisownię części <i>by</i>
23. Wikipedia od kuchni	- rozpoznać tekst informacyjny - czytać głośno tekst informacyjny - wskazać w tekście informacje na temat	- odróżnić tekst informacyjny od tekstu literackiego - czytać głośno i cicho - wynotowywać najważniejsze informacje	- objaśnić, czym jest Wikipedia - określić różnice między encyklopedią PWN a wolną encyklopedią - wyszukać określone hasła	- wyszukać określone informacje w Wikipedii - sporządzić notatkę w określonej formie na temat kryteriów, które musi spełniać artykuł w Wikipedii	- wyszukać w internecie informacje, jakie kryteria musi spełniać tekst oznaczony jako <i>Artykuł na medal</i> - samodzielnie korzystać z

	Wikipedii		w Wikipedii • sporządzić notatkę na temat Wikipedii	• wyjaśnić, dlaczego warto korzystać z Wikipedii i uzasadnić swoje zdanie	Wikipedii
24. i 25. Powtarzamy wiadomości	• powtarzać i selekcionować informacje • identyfikować tekst informacyjny • określać podmiot liryczny, bohatera i narratora • wyróżniać różne sposoby współczesnego komunikowania się • odmieniać czasownik przez osoby, liczby, rodzaje i czasy • rozróżniać formy nieosobowe czasownika, tryby czasownika • odróżniać samogłoski od spółgłosek, spółgłoski twarde od miękkich • zna i stosuje zasady pisowni cząstki <i>-by</i> • korzystać z encyklopedii PWN i Wikipedii • podejmować próby redagowania planu wydarzeń, opowiadania twórczego z dialogiem,	• wskazywać w tekście epitety, porównania, rymy • określać liczbę głosek, liter, sylab i samogłosek w wyrazie • stosować tryby czasownika	• określać funkcję środków stylistycznych użytych w tekstach • wnioskować na podstawie poznanych tekstów • dostosowywać styl tekstu do sytuacji komunikacyjnej • poprawnie zapisywać cząstkę <i>-by</i> z czasownikami • redagować opowiadania z uwzględnieniem kolejności wydarzeń • wymienić zasady pisania listów zgodnie z etykietą językową	• redagować opowiadanie twórcze z dialogiem, e-mail, notatkę • stosować poprawną interpunkcję w zapisie dialogu • wyodrębniać akapity w opowiadaniu	• redagować opowiadanie twórcze z dialogiem, e-mail, notatkę w sposób poprawny • samodzielnie i krytycznie korzystać z różnych źródeł informacji

	e-maila, notatki				
26. Powiedz mi, co czujesz	- wymienić kolory występujące na obrazie - wymienić postacie występujące na obrazie	- zaprezentować postacie przedstawione na obrazie - określić czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie	- określić kolory dominujące na obrazie - opisać sytuację przedstawioną na obrazie - wymienić elementy pejzażu	- określić elementy statyczne i dynamiczne obrazu - opisać pierwszy i drugi plan obrazu - ciekawie opowiedzieć o sytuacji przedstawionej na obrazie	- określić nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, uzasadnić swoją wypowiedź - opowiedzieć o sposobach spędzania wolnego czasu w gronie rówieśników - omówić elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch - nadać inny tytuł obrazowi i uzasadnić swoją opinię
27. Mój klucz do szczęścia	- czytać utwór głośno - określić podmiot liryczny - wskazać wersy, epitety - wskazać porównanie	- czytać utwór głośno, wyrażnie - przedstawić podmiot liryczny - wskazać porównanie - rozpoznać w tekście epitety i wyjaśnić ich funkcję - nazwać uczucia, jakie wyraża utwór	- czytać utwór, podkreślając głosem ważne słowa - określić temat utworu - scharakteryzować podmiot liryczny - wymienić uczucia, jakie wyraża utwór - wyszukać w tekście radę, jakiej udziela osoba mówiąca	- czytać utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację - rozpoznać w tekście porównania i wyjaśnić ich funkcję - wskazać wartości w wierszu	- zaprezentować informacje o autorze wiersza - wymyślić własne przykłady porównań - wyjaśnić, jak rozumie sformułowanie <i>klucz do szczęścia</i>
28. Nie mówię tego dosłownie	- czytać utwór głośno - zdefiniować podmiot liryczny - wskazać wersy, strofy, rymy - zdefiniować przenośnie - odtworzyć wiersz z pamięci	- czytać utwór głośno, wyrażnie - przedstawić podmiot liryczny - wskazuje w tekście wiersza wersy, strofy, rymy - odczytać znaczenie przenośnych zestawień słów - wygłosić wiersz z pamięci	- czytać utwór, podkreślając głosem ważne słowa - określić temat utworu - określić podmiot liryczny - stosować przenośne zestawienia słów w zdaniach - wygłosić wiersz z pamięci w odpowiednim tempie, z prawidłową dykcją	- czytać utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację - rozpoznać w tekście przenośnie i wyjaśnić ich funkcję - deklamować wiersz, odpowiednio modulując głos	- zaprezentować informacje o autorze - wymyślić własne przenośnie - opisać w przenośny sposób przedmioty, obrazy

29. Nazywam uczucia i opisuję ich przejawy	• czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • określić 2 cechy bohatera • wymienić wydarzenia przedstawione w utworze	• czytać głośno i cicho • rozpoznać opowiadanie • przedstawić bohaterów utworu • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wyjaśnić znaczenie powiedzenia <i>czuć do kogoś miętę</i>	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • określić miejsce i czas wydarzeń • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohatera • wyjaśnić znaczenie wskazanych stałych związków wyrazowych	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • wyrazić swój sąd o bohaterze utworu i jego zachowaniu • porównać doświadczenia bohatera z własnymi • wyjaśnić znaczenie wskazanych stałych związków wyrazowych i zastosować je w zdaniach	• przedstawić określone emocje za pomocą mimiki • nazwać uczucia na podstawie obserwacji lub opisu zachowania • odróżnić stopień intensywności określonych emocji
30. i 31. Piszemy sprawozdanie	• skomponować początek sprawozdania – okoliczności wydarzenia • podejmować próby redagowania sprawozdania z wydarzenia • stworzyć plan sprawozdania	• odróżnia w planie sprawozdania z wycieczki informacje ważne od mniej istotnych • zredagować sprawozdanie z wydarzenia zgodnie z planem • skomponować zakończenie sprawozdania – opinię o wydarzeniu • w wypowiedzi pisemnej podejmować próby wydzielenia akapitów	• zredagować sprawozdanie z wycieczki do Krakowa na podstawie fotografii • w wypowiedzi pisemnej zastosować trójdzielną kompozycję • w wypowiedzi pisemnej wydzielić akapity • wykorzystać wskazówki i rady w trakcie tworzenia sprawozdania	• zredagować sprawozdanie z ostatniego wydarzenia, w którym uczestniczyła klasa, zachowując kolejność wydarzeń i trójdzielną kompozycję wypowiedzi • gromadzić informacje, korzystając z różnych źródeł	• samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować poprawne sprawozdanie z wydarzenia, unikając powtórzeń
32. Co dwie kropki, to nie jedna	• wskazać dwukropek w tekście • wymienić zastosowanie dwukropka	• stosować dwukropek przed wyliczaniem	• stosować dwukropek przed wprowadzaniem dialogu • stosować dwukropek przed wprowadzaniem cytatu	• stosować dwukropek zgodnie z zasadami interpunkcji	• bezbłędnie zapisać tekst, stosując w odpowiednich miejscach dwukropek

33. Zdobywamy szczyty wrażliwości	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić 2–3 cechy głównej bohaterki utworu • nazywać emocje bohaterki	• czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiedzieć ciekawie o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterki utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • wziąć czynny udział w rozmowie	• przedstawić własne zdanie na temat tego, dlaczego trudno jest rozmawiać o śmierci • porównać doświadczenia bohaterki z własnymi
34. Emocje w słowach	• wyjaśnić, czym są zdrobnienia i zgrubienia • tworzyć zdrobnienia • wskazać rzeczowniki wśród innych części mowy	• wskazać zdrobnienia, zgrubienia i wyrazy neutralne • tworzyć zdrobnienia i zgrubienia od wskazanego rzeczownika	• odróżniać nacechowanie emocjonalne wyrazów • stosować w wypowiedzeniach zdrobnienia i zgrubienia	• odróżniać zgrubienia o charakterze żartobliwym od zgrubień pogardliwych	• zredagować kilkuzdaniowy tekst, celowo stosując zgrubienia i zdrobnienia
35., 36. i 37. Rzeczownik bez tajemnic	• wymienić liczby, rodzaje i przypadki rzeczownika • zdefiniować rzeczowniki własne i pospolite • przedstawić zasadę pisowni wielką literą rzeczowników własnych • odmieniać rzeczowniki zakończone na <i>-um</i>	• określać rodzaj rzeczownika • odmieniać rzeczownik przez liczby i przypadki • wskazywać rzeczowniki własne i pospolite • stosować zasadę pisowni wielką literą rzeczowników własnych • odróżniać rzeczowniki występujące tylko w liczbie pojedynczej od rzeczowników występujących tylko w liczbie mnogiej	• stosować rzeczowniki w odpowiednich formach • określić rzeczowniki własne i pospolite • przedstawiać własne przykłady rzeczowników własnych i pospolitych • stosować w wypowiedzeniach poprawne formy rzeczowników występujących tylko w liczbie pojedynczej lub tylko w liczbie mnogiej	• określać przypadek i liczbę danego rzeczownika • odróżniać rzeczowniki własne od pospolitych • poprawnie zapisywać rzeczowniki własne i pospolite • stosować w wypowiedzeniach poprawne formy rzeczowników o nieregularnej odmianie	• rozpoznać rodzaj rzeczowników sprawiających trudności i poprawnie używać różnych form tych wyrazów, a w przypadku wątpliwości korzystać ze słownika • samodzielnie i bezbłędnie zapisać rzeczowniki własne • opracować ilustrowany słowniczek rzeczowników o nietypowej odmianie

38. Kłopoty z dorosłymi	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić 2–3 cechy głównych bohaterów utworu • nazwać emocje bohaterów	• czytać utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiadać ciekawie o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • porównać doświadczenia bohaterów z własnymi	• wyrazić swój sąd na temat postępowania dorosłych wobec dzieci • zredagować list prywatny, w którym wyrazi określone emocje
39. Jak pokonać złość?	• przeczytać utwór głośno • określić podmiot liryczny w utworze • wskazać bohatera utworu	• przeczytać wiersz głośno, wyraźnie • przedstawić podmiot liryczny w wierszu • wskazać adresata utworu • określić 2 cechy bohatera utworu	• przeczytać wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określić temat wiersza • scharakteryzować podmiot liryczny w wierszu • określić adresata utworu • określić cechy bohatera utworu	• przeczytać wiersz tak, aby oddać emocje bohatera, stosując odpowiednie tempo i intonację • określić sposoby radzenia sobie ze złością bohatera wiersza • wyjaśnić sens sformułowań o znaczeniu przenośnym i poprawnie je zastosować	• wyrecytować wiersz • zaprezentować własne sposoby radzenia sobie ze złością
40. i 41. Piszemy poprawnie <i>ę</i> lub <i>q</i> w zakończeniu wyrazów	• przedstawić zasady pisowni <i>ę</i> i <i>q</i> w zakończeniach wyrazów i w pisowni istot niedorosłych	• poprawnie zapisywać <i>ę</i> w zakończeniach 1. osoby liczby pojedynczej czasowników w czasach teraźniejszym i przyszłym • poprawnie zapisywać <i>q</i> w zakończeniach 3. osoby liczby mnogiej czasowników w czasach teraźniejszym i przyszłym	• poprawnie zapisywać <i>ę</i> w zakończeniach biernika liczby pojedynczej rzeczowników rodzaju żeńskiego • poprawnie zapisywać <i>q</i> w zakończeniach biernika i narzędnika liczby pojedynczej rzeczowników i przymiotników	• poprawnie zapisać <i>ę</i> w nazwach istot niedorosłych • poprawnie zapisać 1. osobę liczby pojedynczej czasów teraźniejszego i przyszłego czasowników: <i>wiedzieć</i>, <i>powiedzieć</i>, <i>jeść</i>, <i>umieć</i>, <i>rozumieć</i>	• bezbłędnie zapisywać <i>ę</i> i <i>q</i> w zakończeniach wyrazów
42. Uczymy się pięknie recytować	• przedstawić zasady dobrej recytacji	• recytować głośno, wyraźnie	• recytować w odpowiednim tempie	• wygłaszać tekst z odpowiednim napięciem	• samodzielnie przygotować piękną recytację wybranego

teksty	• recytować tekst opanowany pamięciowo	• analizować tekst przygotowany do recytacji • wyraźnie wymawiać grupy spółgłoskowe i zakończenia wyrazów	• dostosowywać oddech do recytowanego tekstu	emocjonalnym	utworu • wziąć udział w konkursie recytatorskim
43. i 44. W zalewie reklam	• czytać tekst publicystyczny ze zrozumieniem • odróżnić tekst reklamowy od innych rodzajów tekstów • przedstawić znaczenie słowa <i>reklama</i> • podać przykłady reklam	• omówić problem przedstawiony w tekście • wyjaśnić pochodzenie słowa <i>reklama</i> • podać cechy hasła reklamowego	• objaśnić sposób wpływania reklam na nasze życie	• układać własne hasła reklamowe wybranych przedmiotów	• opracować reklamę ulubionego przedmiotu
45. i 46. Podsumujmy naszą wiedzę	• korzystać z informacji zawartych w podręczniku • powtarzać i selekcjonuje informacje • zdefiniować przenośnię • odróżniać tekst reklamowy od innych rodzajów tekstów • podejmować próby redagowania sprawozdania z wydarzenia na podstawie przygotowanego planu • określać formę rzeczownika (przypadek, liczbę, rodzaj) • odróżniać rzeczowniki	• podać cechy hasła reklamowego • wskazać w tekście przenośnię • wskazać rzeczowniki o nieregularnej odmianie • wskazać zdrobnienia i zgrubienia • odtwarzać tekst z pamięci	• układać hasła reklamowe • redagować sprawozdanie z wydarzenia na podstawie planu • określić funkcję przenośni • odczytywać znaczenie przenośnych sformułowań • tworzyć zdrobnienia i zgrubienia od wskazanego rzeczownika • używać poprawnych form rzeczowników o nieregularnej odmianie • stosować zasady pisowni <i>ę</i> i <i>q</i> w zakończeniach • poprawnie używać dwukropka i cudzysłowu • wnioskować na podstawie	• odróżnić w planie sprawozdania z wycieczki informacje ważne od mniej istotnych • stosować odpowiednią kompozycję w wypowiedzi pisemnej • wyrażać opinie na temat poznanych tekstów • recytować teksty z odpowiednimi intonacją, dykcją, napięciem emocjonalnym	• redagować sprawozdanie z wydarzenia i list prywatny w sposób bezbłędny • tworzyć przenośnię • opracować reklamę • samodzielnie korzystać z informacji w podręczniku

	pospolite od własnych • odróżniać zdrobnienia od zgrubień • wdrażać zasady pisowni ξ i q w zakończeniach • poprawnie używać dwukropka		poznanych tekstów • recytować teksty		
47. Wpływ obecności ludzi na nasze działania	• wymienić kolory występujące na obrazie • wymienić postacie występujące na obrazie	• zaprezentować postacie przedstawione na obrazie • określić czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie	• określić dominujące na obrazie kolory • opisać sytuację przedstawioną na obrazie • opisać w 2–3 zdaniach gesty i mimikę przedstawionych postaci • nazwać 2–3 emocje wyrażone przez postacie ukazane na obrazie	• określić kolory dominujące na obrazie • opisać gesty i mimikę przedstawionych postaci • określić emocje wyrażone przez bohaterów • nadać inny tytuł obrazowi	• określić nastrój obrazu i uzasadnić swoją wypowiedź • wypowiedzieć własne zdanie na temat zachowania postaci przedstawionych na obrazie • omówić elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch
48. Chłopięcy świat	• skorzystać ze słownika języka polskiego • poszerzyć zasób słownictwa • skorzystać z różnych źródeł informacji	• prowadzić rozmowę na temat głównych postaci występujących w książce	• zaplanować szczegółowo uważny sposób poznania treści lektury • wnioskować na podstawie tekstu	• zaprezentować informacje o autorze lektury	• samodzielnie realizować projekt
49. W świecie chłopców z Placu Broni	• określić, gdzie rozgrywają się wydarzenia	• wymienić głównych bohaterów i krótko ich scharakteryzować • opisać miejsce zabaw	• podać cel założenia Związku Zbieraczy Kitu	• opisać procedury ustalone przez Związek Zbieraczy Kitu	• ocenić procedury ustalone przez Związek Zbieraczy Kitu

		chłopców i czynności, którymi się zajmowali			
50. Jedni rozkazują, drudzy słuchają i wykonują	• czytać głośno • wymienić bohaterów występujących we fragmencie utworu • powiedzieć 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych we fragmencie w utworze	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów występujących we fragmencie utworu • określić kilka cech głównego bohatera utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych we fragmencie utworu	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • wskazać elementy świata przedstawionego • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • określić cechy głównego bohatera utworu • opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • przedstawić bohaterów głównych i drugoplanowych we fragmencie utworu • ciekawie opowiedzieć o przedstawionych wydarzeniach • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • porównać doświadczenia bohaterów z własnymi • określić wątek główny i wątki poboczne utworu • zidentyfikować utwór jako powieść	• zredagować wypowiedź na temat ulubionej książki, używając słów: <i>wątek, akcja, bohater główny, bohaterowie drugoplanowi</i> • wyczerpująco wypowiadać się na temat wydarzeń przedstawionych w tekście, odwołując się do znajomości całej lektury
51. Przyjaciele i wrogowie – chłopcy z Placu Broni i czerwone koszule	• wypisać imiona bohaterów należących do grupy chłopców z Placu Broni i do grupy czerwonych koszul • opisać przebieg bitwy o Plac Broni	• wskazać chłopca, którego uważa za najważniejszą postać w powieści	• wymienić sposoby walki z przeciwnikiem akceptowane przez przywódców oraz przez nich odrzucane	• omówić postępowania Feriego Acza wobec z grupy oraz Nemeczka	• ocenić postępowanie Feriego Acza wobec z grupy oraz Nemeczka • uzasadnić wybór bohatera, którego uważa za najważniejszą postać w powieści

52. Okropna zdrada – o Gerebie	wymienić cechy charakteru Gereba	- wyjaśnić, jaki był powód zdrady chłopca - określić, w jaki sposób Boka zareagował na zdradę kolegi	wytłumaczyć, dlaczego Feri Acz nie zgodził się na nieuczciwą propozycję rozwiązania konfliktu	- podać powody, które skłoniły Deża do powrotu do drużyny chłopców z Placu Broni - wziąć udział w dyskusji na dany temat	- ocenić postępowanie Gereba - formułować kontrargumenty podważające stanowisko przeciwników w dyskusji
53. Niepozorny bohater – Nemeczek	- wyjaśnić, czym Erno Nemeczek wyróżniał się spośród rówieśników - wymienić zachowania kolegów, które sprawiały chłopcu największą przykrość	określić sposób traktowania Nemeczka przez Bokę	wytłumaczyć, co Nemeczek chciał udowodnić chłopcom	- wskazać, w jaki sposób bohaterskie zachowanie Nemeczka wpłynęło na postawę innych chłopców - opisać reakcje Feriego Acza i Boki związane ze śmiercią Erna	sformułować opinię o książce i ją uzasadnić
54. Autorytet czy idol?	- czytać głośno - zdefiniować pojęcie <i>autorytet</i> - wyjaśnić, kim jest idol - zredagować 1–2 zdania notatki	- czytać głośno i cicho - odróżnić autorytet od idola - zredagować prostą notatkę	- czyta ze zrozumieniem tekst publicystyczny - czytać głośno, wyraźnie i cicho - podać przykłady autorytetów - zredagować notatkę	- czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację - wyjaśnić, kto jest autorytetem i uzasadnić swój wybór - zredagować notatkę w określonej formie - wypowiedzieć się na temat roli autorytetów w życiu codziennym	- przygotować plakat przedstawiający znaną osobę - wyjaśnić znaczenie słów: <i>kultura masowa, popkultura, fascynacja</i>
55. Kto jest pierwszym wzorem dla dziecka?	- przeczytać utwór głośno - określić podmiot liryczny w utworze - wskazać bohaterkę utworu - wskazać w tekście wiersza epitet	- przeczytać wiersz głośno, wyraźnie - przedstawić podmiot liryczny w wierszu - wskazać adresata utworu - określić 2 cechy bohaterki utworu - wskazać w tekście wiersza epitety i porównanie	- przeczytać wiersz, podkreślając głosem ważne słowa - określić temat wiersza - scharakteryzować podmiot liryczny w wierszu - określić adresata utworu - określić cechy bohaterki utworu	- przeczytać wiersz tak, aby oddać wyrażone emocje, stosując odpowiednie tempo i intonację - przedstawić bohaterkę utworu - określić funkcję epitetów i porównań w wierszu - wypowiedzieć się na temat	- zaprezentować informacje o autorze wiersza - wymyślić własne przykłady epitetów - narysować ilustrację do wybranego fragmentu wiersza (przekład intersemiotyczny) - wyjaśnić, jak rozumie

			• wskazać w tekście wiersza porównania	uczuć przedstawionych w wierszu	ostatnie dwa wersy wiersza
56. Wiersz o pewnym czarodzieju	• przeczytać utwór głośno • określić podmiot liryczny w utworze • wskazać bohatera utworu • wskazać w wierszu wersy, strofy, rymy • wskazać w tekście wiersza epitet	• przeczytać wiersz głośno, wyraźnie • przedstawić podmiot liryczny w wierszu • określić 2–3 cechy bohatera utworu • wskazać w tekście wiersza porównanie	• przeczytać wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określić temat wiersza • scharakteryzować podmiot liryczny • określić adresata utworu • określić cechy bohatera utworu • wskazać przenośnię	• przeczytać wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • określić funkcję środków stylistycznych • wyjaśnić, jak rozumie porównanie ojca do czarodzieja • określić nastrój utworu	• zaprezentować informacje o autorze wiersza
57. Droga Lewego do sławy	• czytać głośno • nazwać bohatera tekstu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • zdefiniować dedykację	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohatera tekstu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w tekście • wyjaśnić tekst dedykacji	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohatera tekstu • porównać doświadczenia bohatera z własnymi • określić funkcję dedykacji • przedstawić funkcję wyrazów zdrobniałych	• czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację • określić cechy bohatera • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w tekście • wyrazić swój sąd o bohaterze i jego zachowaniu • porównać doświadczenia bohatera z własnymi	• wyszukać w internecie informacje o Robercie Lewandowskim i sporządzić na ten temat notatkę
58. i 59. Zasady pisania tekstów publicystycznych	• czytać głośno • wskazać bohaterów tekstu • zdefiniować tekst publicystyczny • wymienić swoje	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów tekstu • wskazać tekst publicystyczny • przedstawić w 2–3	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić cechy bohaterów tekstu • odróżnić tekst publicystyczny od tekstu	• czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację • porównać doświadczenia bohaterów z własnymi • określić cechy tekstu	• przedstawić zalety i wady popularności kanałów YouTube

	zainteresowania	zdaniach swoje zainteresowania	literackiego • przedstawić swoje zainteresowania, osiągnięcia i sukcesy	publicystycznego • ciekawie zaprezentować swoje zainteresowania, osiągnięcia i sukcesy	
60. O przymiotniku słów parę	• wskazać przymiotniki wśród innych części mowy	• odmieniać przymiotniki przez liczby i przypadki	• określić rodzaj przymiotnika w liczbie pojedynczej i liczbie mnogiej • zastosować przymiotnik w odpowiednich formach	• stosować poprawne formy przymiotników zakończonych na -cy, -dzy, -czy, -ży w mianowniku liczby pojedynczej i mnogiej	• zredagować opis ilustracji, używając jak najwięcej przymiotników w poprawnej formie
61. i 62. Wyższy i najwyższy – o stopniowaniu przymiotników	• wymienić stopnie przymiotnika • rozpoznać stopień przymiotnika	• stopniować przymiotniki w sposób prosty regularny • odróżnić stopniowanie proste od opisowego	• stopniować przymiotniki w sposób prosty nieregularny • stopniować przymiotniki w sposób opisowy • rozpoznać przymiotniki, które się nie stopniują	• tworzyć formy stopnia wyższego i najwyższego wskazanych przymiotników	• zredagować tekst, stosując jak najwięcej przymiotników w różnych stopniach w poprawnej formie
63. W jaki sposób realizować swoje marzenia?	• czytać głośno • wskazać bohaterkę tekstu • wskazać najważniejsze wydarzenia przedstawione w tekście • wskazać swoje ulubione postacie filmowe	• czytać głośno i cicho • wskazać miejsce i czas wydarzeń • przedstawić bohaterkę tekstu • przedstawić w 2–3 zdaniach wydarzenia • przedstawić swoją ulubioną postać filmową	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • określić cechy bohaterki tekstu • opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w tekście • przedstawić swoje ulubione postacie filmowe	• czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w tekście • wyrazić swój sąd o bohaterce i jej zachowaniu • ciekawie zaprezentować swoje ulubione postacie filmowe	• opisać bohatera filmowego, którego zachowanie jest godne naśladowania i uzasadnić swoje zdanie
64. Zgłębiamy tajniki pracy filmowców	• wymienić osoby tworzące film • wskazać swój ulubiony film	• opowiedzieć w kilku zdaniach swój ulubiony film • poszerzyć zakres słownictwa związanego z kinematografią	• przedstawić osoby tworzące film i opisać ich pracę • określić 1–2 cechy osób wykonujących zawody	• określić cechy osób, wykonujących zawody związane z filmem • wynotować twórców swojego ulubionego filmu	• wymienić kilka nazwisk współczesnych twórców filmowych

			związane z filmem • opowiedzieć o swoim ulubionym filmie	• ciekawie opowiedzieć o swoim ulubionym filmie	
65. Co w filmie piszczą?	• czytać głośno • wskazać bohatera w tekście • powiedzieć 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w tekście	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohatera występującego w tekście • określić kilka cech głównego bohatera • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • wskazać elementy świata przedstawionego • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • określić cechy głównego bohatera • opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiadać o przedstawionych wydarzeniach • wyrazić swój sąd o bohaterze i jego zachowaniu • wyjaśnić, na czym polega przygotowanie oprawy dźwiękowej do filmu	• podać własne pomysły zaprezentowania określonych dźwięków w szkolnym przedstawieniu
66. Zdobywamy wiedzę o gatunkach filmowych	• zdefiniować gatunki filmowe • wskazać przykłady filmów danego gatunku filmowego • wskazać swój ulubiony film	• rozróżnić gatunki filmowe • przedstawić swój ulubiony film lub gatunek filmowy	• wskazać przykłady filmów z każdego gatunku filmowego • zaprezentować swój ulubiony gatunek filmowy	• określić charakterystyczne cechy poszczególnych gatunków filmowych • zaprezentować swój ulubiony gatunek filmowy i uzasadnić swoje zdanie • opowiedzieć o swojej wizycie w kinie • przedstawić zasady kulturalnego zachowania się w kinie	• zredagować wypowiedź na temat swojego ulubionego gatunku filmowego
67. i 68. Liczymy na języku polskim	• wskazać liczebniki wśród innych części mowy • zdefiniować liczebniki główne i porządkowe	• odróżnić liczebniki główne od porządkowych • wskazać liczebniki zbiorowe	• stosować poprawne formy liczebników głównych i porządkowych • stosować poprawne formy liczebników zbiorowych	• stosować poprawne formy liczebników wielowyrazowych	• zredagować informację o wycieczce klasowej, używając liczebników w odpowiednich formach • samodzielnie korzystać ze

					słownika języka polskiego lub poprawnej polszczyzny
69. Kropka czy bez kropki?	• podać zasady stawiania kropki po cyfrze arabskiej oznaczającej liczebnik porządkowy • podać zasady stawiania kropki w zapisie dat	• przedstawić zasady stawiania kropki po cyfrze arabskiej oznaczającej liczebnik porządkowy	• stosować kropkę w zapisie dat cyframi rzymskimi i arabskimi • stosować kropkę po liczebnikach porządkowych	• zawsze poprawnie zastosować kropkę w zapisie dat cyframi rzymskimi i arabskimi • zawsze poprawnie zastosować kropkę po liczebnikach porządkowych	• bezbłędnie pod względem interpunkcji zapisać tekst zawierający daty i liczebniki porządkowe
70. Ortograficzne potyczki – pisownia wyrazów z ó i u	• wymienić zasady ortograficzne pisowni ó i u • poprawnie zapisać wyrazy zakończone na -ów, -ówka, -ówna	• zastosować zasady ortograficzne pisowni ó i u • tworzyć formy pokrewne i poprawnie zapisywać wyrazy z ó wymiennym	• poprawnie zapisywać wyrazy zakończone na -uj, -uje, -unek, -us, -usz, -uch, -ura, -ulec • korzystać ze słownika ortograficznego	• poprawnie zapisywać zdrobnienia • poprawnie zapisywać wyrazy z ó niewymiennym	• samodzielnie i sprawnie korzystać ze słownika ortograficznego • poprawnie zapisać wszystkie wyrazy z trudnością ortograficzną (pisownia ó i u)
71 i 72. Powtórzenie zawsze w cenie!	• powtarzać i selekcionować informacje • czytać tekst publicystyczny ze zrozumieniem • podać cechy powieści na podstawie poznanej lektury • rozpoznać dedykację • wdrażać zasady pisowni wyrazów z ó i u • wdrażać zasady interpunkcyjne zapisywania dat i stawiania kropki po liczebnikach	• porządkować wiedzę na temat poznanej lektury • wymienić gatunki filmowe	• wymienić cechy tekstu publicystycznego • stosować poprawne formy liczebników głównych, zbiorowych i porządkowych • stopniować przymiotniki w sposób prosty i opisowy, regularny i nieregularny • stosować zasady pisowni wyrazów z ó i u • stosować zasady interpunkcyjne zapisywania dat i stawiania kropki po liczebnikach porządkowych • wyjaśnić funkcję dedykacji • wykazać się znajomością filmowych środków wyrazu	• odróżnić tekst publicystyczny od innego rodzaju tekstów • podać przykłady gatunków filmowych	• zredagować wypowiedź na temat swojego ulubionego gatunku filmowego • samodzielnie korzystać ze słownika języka polskiego lub poprawnej polszczyzny

	porządkowych • stopniować przymiotniki w sposób prosty i opisowy • odróżniać liczebniki główne od porządkowych i zbiorowych • wymienić zawody związane z filmem				
73. Historia malowana pędzlem	• wymienić kolory występujące na obrazie • nazwać postać przedstawioną na obrazie • zidentyfikować obraz jako portret	• przedstawić elementy przedstawione na obrazie • określić czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie • odróżnić portret od pejzażu i martwej natury	• określić kolory dominujące na obrazie • określić źródło światła • opisać elementy stroju postaci przedstawionej na obrazie	• zaprezentować bohatera przedstawionego na obrazie • opisać gesty i mimikę postaci • określić emocje wyrażone przez bohatera • określić nastrój, jaki wywołuje obraz	• zaprezentować inne dzieła malarskie o tematyce historycznej • wypowiedzieć własne zdanie na temat postaci przedstawionej na obrazie • omówić elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch

74. i 75. Poznajemy Wandę, co nie chciała Niemca	• czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • zdefiniować pojęcie <i>legenda</i> • zdefiniować wyrazy wieloznaczne	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wymienić charakterystyczne cechy legendy • wskazać wyrazy wieloznaczne	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić 2–3 cechy głównej bohaterki utworu • wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy legendy • ułożyć pytania i odpowiedzi do tekstu • objaśnić sens wyrazów wieloznacznych	• czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację • rozpoznać czytany utwór jako legendę i wskazać charakterystyczne cechy legendy • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterki utworu i wyjaśnić, dlaczego księżniczka nie przyjęła oświadczyn Rytgiera • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • wskazać własne przykłady wyrazów wieloznacznych	• zebrać argumenty potwierdzające słuszność decyzji podjętej przez Wandę lub argumenty przemawiające za tym, że bohaterka mogła podjąć inną decyzję • samodzielnie korzystać ze słownika języka polskiego
76. Spotkanie z królową Wandą, która ma sekrety	• czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • zdefiniować pojęcie <i>legenda</i>	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • wskazać bohaterów realistycznych i fantastycznych • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wymienić charakterystyczne cechy legendy	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • przedstawić realistycznych i fantastycznych bohaterów utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić po 2–3 cechy bohaterów utworu • wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy legendy	• czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację • rozpoznać czytany utwór jako legendę i wskazać charakterystyczne cechy legendy • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • wskazać fragmenty tekstu,	• zredagować opowiadanie twórcze, w którym przedstawi zakończenie historii Wandy, Rydygiera i smoka

				które mogą wywołać rozbawienie czytelnika	
77. i 78. Niespodziewana lekcja historii	• czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • zdefiniować legendę • wymienić zasady zachowania się w muzeum	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • przedstawić 2–3 zasady zachowania się w muzeum	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić po 2–3 cechy bohaterów utworu • wymienić poznane na wycieczkach szkolnych muzea • przedstawić zasady zachowania się w muzeum	• czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • wymienić znane lub znajdujące się w pobliżu muzea • wyjaśnić zasady zachowania się w muzeum	• wyszukać w bibliotece lub internecie informacje o faktach historycznych przedstawionych w utworze i sporządzić na ten temat krótką notatkę • wyszukać w bibliotece lub internecie informacje o muzeach znajdujących się w pobliżu miejscowości, w której mieszka • pracując w grupie, zaplanować wycieczkę do wybranego muzeum
79. Co słyhać i widać w Żelazowej Woli?	• przeczytać wiersz głośno • określić podmiot liryczny w wierszu • wskazać wers, strofę i rym • określić adresata utworu • zdefiniować uosobienie	• przeczytać wiersz głośno, wyraźnie • przedstawić podmiot liryczny w wierszu • wskazać w tekście wiersza wersy, strofy i rymy • wskazać adresata utworu • wskazać uosobienie w wierszu	• przeczytać wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określić temat wiersza • scharakteryzować adresata utworu • scharakteryzować podmiot liryczny • wskazać uosobienia w wierszu • określić nastrój utworu	• przeczytać wiersz, oddając nastrój utworu i stosując odpowiednie tempo i intonację • nazwać uczucia, jakie wyraża utwór • wskazać uosobienia i określić ich funkcję w wierszu	• zaprezentować informacje o Fryderyku Chopinie • wymyślić własne przykłady uosobień

80. Grzeczność zawsze w cenie!	• przeczytać utwór głośno • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • wskazać wersy i rymy	• przeczytać utwór głośno, wyraźnie • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać w tekście wiersza wersy i rymy	• przeczytać utwór, podkreślając głosem ważne słowa • określić osobę mówiącą w utworze • określić temat utworu • zaprezentować bohaterów utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • przedstawić zwyczaje szlacheckie ukazane w utworze	• przeczytać utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • opisać zwyczaje szlacheckie ukazane w utworze	• zaprezentować informacje o autorze utworu • napisać do gazetki szkolnej artykuł pod tytułem: „Grzeczność nie jest nauką łatwą ani małą”
81. Grzybobranie jako ważny obyczaj szlachecki	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • wymienić nazwy grzybów opisanych w utworze	• czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • opisać grzyby, o których jest mowa w utworze	• czytać głośno, wyraźnie • określić temat utworu • określić osobę mówiącą • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • opowiedzieć o grzybach, o których mowa w utworze • wskazać epitety i porównania	• czytać utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić funkcję epitetów i porównań	• na podstawie informacji uzyskanych od osób starszych przygotować notatkę o zwyczajach związanych z posiłkami

82. Opisujemy krajobraz	- wymienić najważniejsze elementy opisu krajobrazu - wymieniać wyrazy opisujące wygląd krajobrazu - opisać ustnie krajobraz w 2–3 zdaniach	- dobierać wyrazy bliskoznaczne - dobierać przymiotniki określające kolory, kształty - zredagować opis krajobrazu według wzoru - wydzielać akapity w wypowiedzi pisemnej	- zredagować opis krajobrazu - stosować sformułowania określające położenie i ukształtowanie terenu oraz rozmieszczenie poszczególnych elementów krajobrazu - stosować odpowiednią kompozycję w wypowiedzi pisemnej	- zredagować opis krajobrazu, zachowując poszczególne elementy: informacje ogólne, rozmieszczenie poszczególnych elementów krajobrazu, emocje wywołane widokiem - wyrazić emocje wywołane widokiem	samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować opis krajobrazu, unikając powtórzeń i zachęcając innych do odwiedzenia opisywanego miejsca
83. Jak tu teraz nie wspomnieć o przysłówku?	- wskazać przysłówki wśród innych części mowy - wymienić stopnie przysłówka - wskazać przysłówki w stopniu równym, wyższym i najwyższym	- wyszukać przysłówki w tekście - rozpoznać przysłówki pochodzące od przymiotników - tworzyć stopień wyższy i najwyższy wskazanych przysłówków	- tworzyć przysłówki od przymiotników - posługiwać się przysłówkami w zdaniu - stopniować przysłówki w sposób prosty i opisowy	- określić znaczenie przysłówków w zdaniu - stopniować przysłówki w sposób prosty regularny i nieregularny	zredagować tekst z wykorzystaniem celowo dobranych przysłówków w różnych stopniach
84. Nad i ale – znam te słowa doskonale	- wskazać spójniki wśród innych części mowy - wskazać przyimki wśród innych części mowy - zdefiniować wyrażenia przyimkowe	- rozpoznać spójniki i przyimki wśród innych części mowy - rozpoznać wyrażenia przyimkowe	rozdzielać wyrażenia przyimkowe wskazujące na miejsce i wskazujące na czas	- określić znaczenie przyimków w zdaniu - określić funkcję spójnika w wypowiedzi	- zredagować podpisy do zdjęć z wykorzystaniem wyrażen przyimkowych - poprawnie używać przyimka <i>na</i> przed nazwami niektórych państw w bierniku i miejscowniku, np. <i>na Węgry, na Cypr, na Kubę, na Litwę, na Łotwę, na Słowację</i>

85. i 86. Jakie więzi łączyły synów Bolesława Chrobrego?	• czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić po 2–3 cechy bohaterów utworu	• czytać utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu	• wyszukać w bibliotece lub w internecie informacje o synach Bolesława Chrobrego i sporządzić na ich temat notatkę • wyjaśnić, czym charakteryzuje się język utworu
87. Ojczyzna w sercu Marcina Kozery	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić 2–3 cechy głównego bohatera utworu	• czytać głośno utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohatera utworu • wyrazić swój sąd o bohaterze i jego zachowaniu	• zaprezentować informacje o autorce utworu • zredagować kilkuzdaniową wypowiedź, w której przedstawi swoje zdanie na temat tego, co to znaczy czuć się Polakiem • stworzyć rebusy do podanych wyrazów z trudnością ortograficzną
88. i 89. Wspomnienie czasów wojny	• czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	• czytać głośno i cicho • wskazać narratora • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • podać skojarzenia związane z wojną	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy głównej bohaterki utworu • określić sposób rozmowy ojca z córką • wyjaśnić określenia przypisane matce	• czytać głośno utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • opisać narratora • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu	• pracując w grupie, przygotować spis książek opowiadających o II wojnie światowej z perspektywy dziecka • przeanalizować styl tekstu

90. Ile prawdy jest w przysłowia	• czytać głośno • zdefiniować przysłowie • wskazać przysłowia w tekście	• czytać głośno i cicho • odczytać znaczenie przysłów	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • dobrać odpowiednie przysłowie do określonej sytuacji	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • wyjaśnić wartość przysłów	• przedstawić treść wybranych przysłów w formie rysunków i rebusów • omówić znaczenie przysłów w kulturze narodu
91. Wiem o wypowiedzeniach, że...	• zdefiniować zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące • wskazać zdania i równoważniki zdań	• wskazać zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące • konstruować zdania pytające • wskazać zdania i równoważniki zdań • konstruować równoważniki zdań	• odróżnić zdania oznajmujące od pytających i rozkazujących • przekształcić zdania oznajmujące na rozkazujące • podać różnice między zdaniami a równoważnikami zdań • przekształcać równoważniki zdań na zdania	• stosować odpowiednie znaki interpunkcyjne • przekształcać zdania na równoważniki zdań	• zredagować dialog, w którym zastosuje różne rodzaje wypowiedzeń
92. Wykrzyknik – znak pelen emocji!	• wymienić zasady użycia wykrzyknika	• stawiać wykrzyknik po okrzykach, zawołaniach, rozkazach	• stawiać wykrzyknik po wypowiedzeniach wyrażających silne uczucia	• stosować wykrzyknik zgodnie z zasadami interpunkcji	• bezbłędnie zapisać tekst z trudnościami interpunkcyjnymi (wykrzyknik) • werbalnie wyrazić swoje intencje • przekazać zamierzony cel tekstu • sporządza notatkę
93. Ortograficzne przygody z rz i ż	• wymienić zasady ortograficzne pisowni rz i ż • poprawnie zapisać wyrazy zakończone na -arz, -erz, -mistrz, -mierz	• zastosować zasady ortograficzne pisowni rz i ż • poprawnie zapisywać wyrazy z ż po l, ł, r, n	• tworzyć formy pokrewne i poprawnie zapisywać wyrazy z rz i ż wymiennym • korzystać ze słownika ortograficznego	• poprawnie zapisywać wyrazy z rz i ż niewymiennym • poprawnie zapisywać rzeczowniki rodzaju żeńskiego zakończone na -eż, -aż, -erz, -arz	• zapisać poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia rz i ż) • samodzielnie i sprawnie korzystać ze słownika ortograficznego

94. i 95. Jeszcze raz Przystanek historia	• zdefiniować legendę • zdefiniować uosobienie • zdefiniować przysłowie • rozpoznać przysłówkę • podać zasady stopniowania przysłówków • wskazać zdanie i równoważnik zdania • rozpoznać zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące • wdrażać zasady pisowni rz i ż • podejmować próby redagowania opisu krajobrazu	• wskazać uosobienie • podać przykłady przysłów • stopniować przysłówki • stawiać na końcu zdań właściwe znaki, zgodnie z intencją wypowiedzi	• rozpoznać czytany utwór jako legendę i wskazać jej cechy charakterystyczne • określić funkcję uosobienia w utworze • wyjaśnić znaczenie kilku przysłów • przekształcać zdania oznajmujące na rozkazujące • przekształca zdania na równoważniki zdań i odwrotnie • stosować zasady ortograficzne pisowni rz i ż • stosować słownictwo przydatne w redagowaniu opisu krajobrazu • redagować opis krajobrazu	• samodzielnie korzystać z informacji w podręczniku • wyjaśnić funkcję legend • wyjaśnić funkcję przysłów • redagować opis krajobrazu z wykorzystaniem bogatego słownictwa	• tworzyć przykłady uosobień • redagować opis krajobrazu z wykorzystaniem bogatego słownictwa i w sposób bezbłędny
96. Wyobraźnia artystki – <i>Herkules i złota lania</i>	• wymienić kolory występujące na obrazie • wymienić postacie występujące na obrazie	• przedstawić elementy realistyczne i fantastyczne występujące na obrazie • określić czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie	• określić dominujące na obrazie kolory i źródło światła • opisać postacie przedstawione na obrazie • opisać sytuację przedstawioną na obrazie • określić nastrój, jaki	• opisać sposób przedstawienia ruchu • opisać umieszczone na obrazie elementy realistyczne i fantastyczne • opisać pierwszy i drugi plan obrazu	• omówić elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch • ułożyć krótkie opowiadanie o wydarzeniach rozgrywających się w miejscu przedstawionym na obrazie

			wywołuje obraz		
97. Atlantyda, czyli „tam albo nie tam”	• przeczytać wiersz głośno • określić podmiot liryczny w wierszu • zdefiniować wers, strofę • zdefiniować pytanie retoryczne	• przeczytać wiersz głośno, wyrażnie • przedstawić podmiot liryczny w wierszu • wskazać w tekście wiersza wersy, strofy • wskazać pytanie retoryczne	• przeczytać wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określić temat wiersza • scharakteryzować podmiot liryczny • wskazać pytania retoryczne • określić nastrój utworu	• przeczytać wiersz, oddając nastrój utworu i stosując odpowiednie tempo i intonację • nazwać uczucia, jakie wyraża utwór • określić funkcję pytań retorycznych w wierszu	• zaprezentować informacje o autorze wiersza • w wybranej formie plastycznej (plakat, obraz, rysunek) przedstawić Atlantyde
98. i 99. Początki świata według Greków	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • wymienić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • zdefiniować mit	• czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wymienić charakterystyczne cechy mitu	• czytać głośno, wyrażnie • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy mitu	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznać czytany utwór jako mit i wskazać w nim charakterystyczne cechy • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu	• korzystając z różnych źródeł, wyszukać informacje o historii powstania świata według mitologii słowiańskiej, egipskiej lub chińskiej • zredagować opowiadanie twórcze o tym, skąd się wziął np. śnieg, grad, huragan

100. Z wizytą na Olimpie – poznajemy greckich bogów	- wymienić bogów greckich - wymienić atrybuty bogów greckich	- wskazać bogów greckich i ich atrybuty - łączyć bogów greckich z ich atrybutami	- przedstawić bogów greckich i wymienić ich atrybuty - opisać Olimp i jego mieszkańców	określić cechy mieszkańców Olimpu i przedstawić ich relacje	- zaprojektować i narysować atrybuty dla siebie i kilku najbliższych osób - wyszukać w <i>Słowniku mitów i tradycji kultury</i> Władysława Kopalińskiego informacje o Olimpie i Hadesie
101. Po stracie córki – porozmawiajmy o uczuciach matki	- czytać głośno i cicho - wymienić bohaterów utworu - wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze - wymienić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne - zdefiniować pojęcie <i>mit</i>	- czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych - przedstawić bohaterów utworu - przedstawić miejsce i czas wydarzeń - sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze - wskazać wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne - wymienić charakterystyczne cechy mitu	- czytać głośno, wyraźnie - opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne - wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy mitu - odmienia rzeczownik <i>Hades</i> przez przypadki	- czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację - ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określić cechy bohaterów utworu - wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu - rozpoznać czytany utwór jako mit i wskazać w nim charakterystyczne cechy - wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu	zredagować opowiadanie twórcze, w którym przedstawi własne wyjaśnienie zmian pór roku
102. i 103. Daremny trud Syzyfa – o karze za zuchwałość	- czytać głośno i cicho - wymienić bohaterów utworu - wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze - zdefiniować	- czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych - przedstawić bohaterów utworu - przedstawić miejsce i czas wydarzeń	- czytać głośno, wyraźnie - opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne - wskazać w tekście 2	- czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację - ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określić cechy bohaterów utworu	wyjaśnić przerośnięte znaczenie wyrażenia <i>syzyfowa praca</i>

	wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • zdefiniować mit • zdefiniować związek frazeologiczny	• sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wymienić charakterystyczne cechy mitu • wskazać związek frazeologiczny	charakterystyczne cechy mitu • objaśniać znaczenie związków frazeologicznych	• wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznać czytany utwór jako mit i wskazać w nim charakterystyczne cechy • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • stosować w wypowiedziach związki frazeologiczne	
104. Frazeologizm poprawny czy błędny	• wyszukać związki frazeologiczne w słowniku frazeologicznym	• odczytać znaczenia związków frazeologicznych i podać przykłady ich zastosowania	• zastąpić wskazane sformułowania związkami frazeologicznymi • odczytać skróty i oznaczenia słownikowe	• korzystać ze słownika frazeologicznego • podjąć próby korzystania z internetowych wersji słownika	• samodzielnie i sprawnie korzystać ze słownika frazeologicznego • korzystać z internetowych wersji słownika • ukazać dosłowne znaczenie wskazanych związków frazeologicznych, ilustrując je w humorystyczny sposób
105. Krótko i zwięźle lub dłużej i ciekawiej	• zdefiniować główne części zdania – podmiot i orzeczenie • zdefiniować zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte	• wskazać główne części zdania – podmiot i orzeczenie • wskazać zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte • wskazać określenia należące do grupy podmiotu i do grupy orzeczenia	• odróżnić zdanie pojedyncze rozwinięte od nierozwiniętego • ustalić, które określenia należą do grupy podmiotu, a które – do grupy orzeczenia	• uzupełnić określeniami wykresy zdań pojedynczych rozwiniętych • sporządzić wykresy zdań pojedynczych rozwiniętych	• samodzielnie wykonać wykresy wskazanych zdań pojedynczych rozwiniętych
106. Pan przecinek przychodzi z wizytą	• czytać ze zrozumieniem teksty informacyjne • podać zasady użycia przecinka w zdaniu	• stosować przecinek przed określonymi spójnikami • nie stosować przecinka przed określonymi spójnikami	• stosować przecinek po okrzykach i rzeczownikach w wołaczach	• stosować przecinek zgodnie z zasadami interpunkcji	• bezbłędnie zapisać tekst z trudnościami interpunkcyjnymi (przecinek)

	pojedynczym • wskazać spójniki, przed którymi należy postawić przecinek • wskazać spójniki, przed którymi nie należy stawiać przecinka				
107. i 108. Wyczyny Heraklesa	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • zdefiniować, czym są wydarzenia i postacie realistyczne oraz fantastyczne • zdefiniować pojęcie <i>mit</i>	• czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wymienić charakterystyczne cechy mitu	• czytać głośno, wyraźnie • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy mitu • zredagować plan wydarzeń	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznać czytany utwór jako mit i wskazać w nim charakterystyczne cechy • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu	• wyjaśniać, co łączy Heraklesa z Supermanem i Spider-Manem • wyjaśnić znaczenie wyrażenia <i>stajnia Augiasza</i>
109. Opowiem, jak było	• wyjaśnić, czym jest opowiadanie odtwórcze • ustnie opowiadać, zachowując kolejność wydarzeń • zredagować początek opowiadania	• ustnie opowiadać, zachowując trójdzielną kompozycję wypowiedzi • zredagować opowiadanie na podstawie historyjki obrazkowej	• zredagować opowiadanie zgodnie z planem	• zredagować opowiadanie odtwórcze • stosować odpowiednią kompozycję w wypowiedzi pisemnej • wydzielać akapity w wypowiedzi pisemnej	• samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować poprawne i wyczerpujące opowiadanie odtwórcze, unikając powtórzeń

110. Jak Ariadna pomogła Tezeuszowi?	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • wyjaśnić, czym różnią się wydarzenia i postacie realistyczne od fantastycznych • zdefiniować pojęcie <i>mit</i>	• czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wymienić charakterystyczne cechy mitu	• czytać głośno, wyraźnie • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy mitu • sporządzić notatkę	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznać czytany utwór jako mit i wskazać w nim charakterystyczne cechy • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu	• wyjaśnić przenieśne znaczenie wyrażenia <i>nić Ariadny</i>
111. Pijemy nektar, jemy ambrosję i zbieramy laury	• wskazać związki frazeologiczne wywodzące się z mitologii	• wyjaśnić pochodzenie wskazanych związków frazeologicznych	• stosować związki frazeologiczne wywodzące się z mitologii	• wskazać nawiązania do mitologii, np. w hasłach reklamowych	• przygotować pytania i zadania na konkurs „Znawca mitologii greckiej”
112. Dramat w przestworzach	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • wyjaśnić, czym różnią się wydarzenia i postacie realistyczne od fantastycznych • zdefiniować pojęcie <i>mit</i>	• czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać wydarzenia i	• czytać głośno, wyraźnie • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy mitu	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznać czytany utwór jako mit i wskazać w nim	• narysować ilustrację do mitu • wyjaśnić znaczenie związku frazeologicznego <i>ikarowe loty</i> • zredagować kilkuzdaniową wypowiedź, w której wyjaśni, dlaczego artyści częściej czynią bohaterem swoich dzieł Ikarą, a nie Dedala

		postaci realistyczne i fantastyczne • wymienić charakterystyczne cechy mitu		charakterystyczne cechy • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu	
113. i 114. Spotkanie z podmiotami szeregowym i domyślnym	• zdefiniować podmiot szeregowy • zdefiniować podmiot domyślny	• wskazać podmiot szeregowy • wskazać podmiot domyślny	• określić rodzaj podmiotu we wskazanym zdaniu	• przekształcać tekst, unikając powtórzeń poprzez wprowadzenie podmiotu domyślnego	• bezbłędnie rozpoznawać podmiot szeregowy i podmiot domyślny
115. Praktyka czyni mistrza – ćwiczymy pisownię wyrazów z <i>ch</i> i <i>h</i>	• wymienić zasady ortograficzne pisowni <i>ch</i> i <i>h</i> • poprawnie zapisać wyrazy z <i>ch</i> na końcu wyrazu	• zastosować zasady ortograficzne pisowni <i>ch</i> i <i>h</i> • poprawnie zapisywać wyrazy z <i>h</i> w środku wyrazu	• tworzyć formy pokrewne i poprawnie zapisywać wyrazy z <i>h</i> wymieniającym się na <i>g</i> , <i>z</i> , <i>ż</i> • korzystać ze słownika ortograficznego	• poprawnie zapisać wyrazy z <i>h</i> niewymiennym	• zapisać poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia <i>ch</i> i <i>h</i>) • samodzielnie i sprawnie korzystać ze słownika ortograficznego
116. i 117. Czas na powtórkę!	• zdefiniować mit • wymienić bogów greckich • wymienić przykładowe mity • podać przykłady frazeologizmów mitologicznych • zdefiniować pytanie retoryczne • podejmować próby redagowania opowiadania odtwórczego	• wymienić bogów greckich i ich atrybuty • wyjaśnić sens 1, 2 mitów • wyjaśnić sens 2, 3 frazeologizmów mitologicznych • wskazać pytanie retoryczne • odróżnić zdanie pojedyncze nierozwinięte od rozwiniętego • określić grupę podmiotu i orzeczenia	• wskazać cechy charakterystyczne mitów na przykładach • omówić problematykę poznanych mitów • określić funkcję pytania retorycznego • wyjaśnić sens poznanych frazeologizmów mitologicznych • redagować opowiadanie odtwórcze z zachowaniem kolejności zdarzeń • stworzyć wykres zdania	• określić funkcję mitów • podać przykład pytania retorycznego • stosować w wypowiedziach frazeologizmy • korzystać ze słownika ortograficznego • bezbłędnie stosować zasady interpunkcyjne w zdaniu pojedynczym	• podać przykłady mitów z innych kręgów kulturowych • redagować opowiadanie odtwórcze w sposób bezbłędny • samodzielnie korzystać ze słownika frazeologicznego

	• rozpoznać podmiot i orzeczenie w zdaniu • rozpoznać podmiot szeregowy i domyślny • podjąć próbę stworzenia wykresu zdania pojedynczego rozwiniętego • wdrażać zasady pisowni z <i>ch</i> i <i>h</i> • wdrażać zasady interpunkcyjne w zdaniu pojedynczym		pojedynczego rozwiniętego • stosować zasady pisowni z <i>ch</i> i <i>h</i> • stosować zasady interpunkcyjne w zdaniu pojedynczym		
118. Jakie drogowskazy odnajdziemy w książkach?	• wymienić kolory występujące na obrazie • wymienić postacie występujące na obrazie	• zaprezentować postacie przedstawione na obrazie • określić miejsce przedstawione na obrazie	• określić kolory dominujące na obrazie i źródło światła • opisać miejsce przedstawione na obrazie • opisać sytuację przedstawioną na obrazie	• opisać pierwszy i drugi plan obrazu • nadać inny tytuł obrazowi	• określić nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, uzasadnić swoją wypowiedź • wyjaśnić związek tematyki obrazu z tytułem rozdziału • omawiać elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch
119. i 120. Co jest w życiu najważniejsze?	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • wyjaśnić, czym różnią się wydarzenia i postacie realistyczne od	• czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń	• czytać głośno, wyrażnie i cicho oraz z podziałem na role • określić narratora utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu	• wyjaśnić, co według autora utworu jest najwyższą wartością

	fantastycznych • zdefiniować pojęcie <i>baśń</i>	przedstawionych w utworze • wskazać wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wymienić charakterystyczne cechy baśni	• określić 2–3 cechy głównej bohaterki utworu • wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy baśni • przedstawić fragmenty tekstu w pracy plastycznej	• rozpoznać czytany utwór jako baśń i wskazać w nim charakterystyczne cechy baśni • porównać doświadczenia bohaterów z własnymi	
121. Katarynka – spotkanie z lekturą uzupełniającą i jej autorem	• określić czas i miejsce wydarzeń w utworze	• wymienić bohaterów i krótko o nich opowiedzieć	• scharakteryzować bohaterów utworu	• skorzystać z różnych źródeł informacji • selekcjonować informacje na temat pisarza	• zredagować notatkę na temat życia i twórczości Bolesława Prusa
122. Z wizytą u pana mecenasa	• określić, gdzie rozgrywają się wydarzenia opisane w utworze i jakie postacie w nim występują	• zaprezentować pana Tomasza i opracować notatkę o tym bohaterze w formie mapy myśli • opisać stosunek pana Tomasza do katarynek	• scharakteryzować usposobienie pana Tomasza • wyjaśnić, jak pan Tomasz czuł się w domu przy ulicy Miodowej • opisać mieszkanie bohatera	• przedstawić okoliczności, w jakich bohater odkrył, że mała sąsiadka jest niewidoma	• przedstawić swoje zdanie o tym, czy pan Tomasz w mieszkaniu przy Miodowej był szczęśliwy i uzasadnić opinię
123. Nowe mieszkanki ulicy Miodowej	• wyjaśnić, kim były nowe sąsiadki pana Tomasza i czym się zajmowały • opisać warunki, w jakich mieszkały sąsiadki	• wypowiedzieć się na temat dziewczynki, utraty przez nią wzroku i odbioru świata po chorobie	• przedstawić, jak mała bohaterka spędzała czas i czym próbowała się cieszyć	• wytłumaczyć, dlaczego w nowym domu dziewczynka nie czuła się dobrze • określić, w jaki sposób matka dziewczynki okazywała córce uczucia i dlaczego wobec choroby córki była bezradna	• scharakteryzować relacje między matką i córką
124. Historia niezwyklej przemiany	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia	• czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze	• zaproponować inny tytuł dla fragmentu tekstu • zredagować opowiadanie twórcze o dalszych losach bohaterów

	przedstawione w utworze • zdefiniować nowelę • zdefiniować punkt kulminacyjny • określić, czym jest puenta	• przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wymienić charakterystyczne cechy noweli	• określić 2–3 cechy głównej bohaterki utworu • wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy noweli • wskazać w utworze punkt kulminacyjny • wskazać w utworze puentę	• określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznać czytany utwór jako nowelę i wskazać w nim charakterystyczne cechy noweli • wyjaśnić, jak rozumie puentę utworu • porównać doświadczenia bohaterów z własnymi	
125. Jak ciekawie opowiadać?	• zredagować opowiadanie twórcze • wprowadzać dialogi	• planować przebieg wydarzeń, sporządzając plan • wprowadzać dialogi	• zredagować opowiadanie twórcze • zachować trójdzielność kompozycji opowiadania • określić wydarzenie będące punktem kulminacyjnym opowiadania • planować zaskakujące zakończenie (puentę)	• stosować sformułowania nadające wydarzeniom dynamiczny charakter • wprowadzić wydarzenie będące punktem kulminacyjnym opowiadania • wprowadzić zaskakujące zakończenie (puentę)	• samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować opowiadanie twórcze, np. dotyczące dalszych losów wybranego bohatera literackiego • świadomie i celowo stosować odpowiednie sposoby urozmaicenia swojego opowiadania
126. Po co nam przydawki?	• zdefiniować przydawkę • wymienić pytania, na które odpowiada przydawka • stosować przydawki w zdaniu	• wskazać przydawkę w zdaniu • rozpoznać części mowy, którymi jest wyrażona przydawka	• ustalić pytania, na które odpowiada przydawka	• zaznaczać przydawki na wykresach zdań pojedynczych	• wyjaśnić znaczenie przydawek w zdaniu • ułożyć hasła reklamujące wybrane produkty i wyjaśnić znaczenie występujących w nich przydawek • bezbłędnie sporządzać wykresy zdań pojedynczych i zaznaczać w nich przydawki

127. Jak rozjaśnić obraz świata?	• przeczytać wiersz głośno • określić podmiot liryczny w wierszu • zdefiniować przenośnię	• przeczytać wiersz głośno, wyraźnie • przedstawić podmiot liryczny w wierszu • wskazać w tekście wiersza przenośnię	• przeczytać wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określić temat wiersza • scharakteryzować podmiot liryczny • wyjaśnić, co oznaczają przenośnie: <i>otchłań ulicy, przepaść krawężnika</i> • wymienić 2 uczucia, które wyraża utwór • zinterpretować ostatnią zwrotkę utworu przez przykład intersemiotyczny	• przeczytać wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • wskazać przenośnię i określić ich funkcję • wyrazić swój sąd o bohaterze wiersza • porównać doświadczenia bohatera z własnymi • określa uczucia wyrażone w wierszu	• zaprezentować informacje o autorze wiersza • opowiadać o swojej działalności w szkolnym wolontariacie
128. i 129. Jacy jesteście?	• czytać głośno • wymienić bohaterów tekstu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w tekście	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wymienić po 2–3 cechy opisujące bohaterów	• czytać głośno, wyraźnie • określić narratora • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • przedstawić temat rozmowy prowadzonej przez bohaterów	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • porównać doświadczenia bohaterów z własnymi • zastosować słownictwo określające przeżycia bohaterów i oceniające ich postawy	• samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, zredagować opowiadanie twórcze o dalszych losach bohatera • wyjaśnić, co sądzi o zasadzie nauczyciela: <i>Nigdy nie rezygnuj, jeśli uważasz, że słuszność leży po twojej stronie</i> i uzasadnić swoje zdanie

130. Czy można żyć bez mediów?	• czytać głośno • wymienić bohaterów tekstu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w tekście	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • określić zasady panujące w rodzinie Zwarowców	• czytać głośno, wyraźnie • określić narratora • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić zasady panujące w domu narratorki	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • wyrazić swój sąd o bohaterach • określić zasady panujące w jego domu	• wyjaśnić, co sądzi o słowach mamy: <i>Rozrywka jest z ludźmi, a nie z urzędzeniami</i> i uzasadnić swoje zdanie • pracując w grupie, ustalić wady i zalety wpływu mediów na życie współczesnych rodzin • przygotować pracę plastyczną związaną tematycznie z tekstem
---------------------------------------	---	---	--	--	--

131. i 132. Prasa w naszym życiu	• zdefiniować gazetę i czasopismo • wymienić swoje ulubione czasopismo • odczytać tytuł, numer i datę wydania • wymienić osoby tworzące gazety i czasopisma • określić, czym są nagłówki, lid	• wskazać gazety i czasopisma • wskazywać rodzaje prasy ze względu na częstotliwość ukazywania się • poprawnie zapisywać tytuły czasopism • przedstawić swoje ulubione czasopismo • wymienić osoby tworzące gazety i czasopisma i określić ich pracę • wynotować twórców swojego ulubionego czasopisma • wskazać w wybranym artykule nagłówki, lid, fakty, opinie • wymienić etapy przygotowania gazety lub czasopisma	• odróżniać gazety i czasopisma • rozróżniać rodzaje prasy ze względu na częstotliwość ukazywania się • zaprezentować swoje ulubione czasopismo • opisać pracę osób tworzących gazety i czasopisma • określić cechy osób, wykonujących zawody związane z prasą • odróżniać fakty od opinii • określić etapy przygotowania gazety lub czasopisma	• rozróżniać rodzaje prasy ze względu na tematykę • rozróżniać rodzaje prasy ze względu na odbiorcę • ciekawie zaprezentować swoje ulubione czasopismo • ciekawie opowiedzieć o etapach przygotowania gazety lub czasopisma	• pracując w grupie, przygotować wystawę ulubionych czasopism • zaprezentować zawartość wybranego czasopisma, np. <i>Victor Junior</i> • określić wady i zalety czasopism drukowanych i w wersji on-line
133. i 134. Czym dopełnić zdanie?	• zdefiniować dopełnienie • zdefiniować okolicznik • stosować dopełnienie i okolicznik w zdaniu	• wskazać dopełnienie w zdaniu • wskazać okolicznik w zdaniu • rozpoznać części mowy, którymi jest wyrażone dopełnienie • rozpoznać części mowy, którymi jest wyrażony okolicznik	• ustalić, na jakie pytania odpowiada dopełnienie • ustalić, na jakie pytania odpowiada okolicznik	• zaznaczać dopełnienie i okolicznik na wykresach zdań pojedynczych	• wyjaśnić znaczenie dopełnienia i okolicznika w zdaniu • bezbłędnie sporządzać wykresy zdań pojedynczych i zaznaczać dopełnienia i okoliczniki

135. Kiedy używamy wielokropka?	• podać zasady użycia wielokropka	• stawiać wielokropek w nawiasie kwadratowym, zaznaczając opuszczony fragment cytowanego tekstu	• stawiać wielokropek po wypowiedzeniach niedokończonych z powodu emocji	• stosować wielokropek zgodnie z zasadami interpunkcji	• bezbłędnie zapisać tekst z trudnościami interpunkcyjnymi (wielokropek)
136. Nie, nie i jeszcze raz nie	• podać zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami	• stosować zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z czasownikami i przymiotnikami	• stosować zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z rzeczownikami i przysłówkami	• poprawnie zapisać wyrazy z przeczeniem <i>nie</i>	• zapisać poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy) • samodzielnie i sprawnie korzystać ze słownika ortograficznego
137. i 138. Już wiem! Już potrafię!	• rozpoznać baśń • wymienić cechy noweli • podać przykłady zawodów związanych z prasą • podejmować próby rozpoznawania przydawki, dopełnienia i okolicznika • wdrażać zasady pisowni z <i>nie</i> • podać zasady stosowania wielokropka	• wymienić cechy baśni • wymienić przykłady czasopism • zdefiniować punkt kulminacyjny w utworze • zdefiniować puentę • wskazać przydawkę, dopełnienie i okolicznik w zdaniu	• wyjaśnić, na czym polega praca osób związanych z prasą • określić funkcje przydawki, dopełnienia i okolicznika • stosować zasady pisowni z <i>nie</i> • stosować wielokropek zgodnie z zasadami interpunkcji	• omówić budowę noweli na przykładzie poznanego utworu • samodzielnie korzystać z informacji w podręczniku • określić, jakimi częściami mowy są wyrażone przydawka, dopełnienie, okolicznik	• bezbłędnie stosować zasady pisowni z <i>nie</i> • bezbłędnie stosować wielokropek
139. Z kim wyruszyć w nieznane?	• wymienić kolory występujące na obrazie • wymienić postacie występujące na obrazie	• zaprezentować postacie przedstawione na obrazie • określić czas i miejsce przedstawione na obrazie	• określić kolory dominujące na obrazie i źródło światła • opisać sytuację przedstawioną na obrazie	• opisać postacie ukazane na obrazie • określić, czy obraz jest realistyczny, czy	• wymyślić własny tytuł dla obrazu • wyjaśnić związek tematyki obrazu z tytułem rozdziału

	• określić miejsce przedstawione na obrazie	• opisać miejsce przedstawione na obrazie	• objaśnić rolę przedstawionych przedmiotów • ułożyć dialog osób przedstawionych na obrazie	fantastyczny, uzasadnić swoje zdanie • opisać dominujące na obrazie kolory, kształty, źródło światła • opisać kompozycję obrazu • określić nastrój, jaki wywołuje obraz • ciekawie opowiedzieć o sytuacji przedstawionej na obrazie	• omówić elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch
140. Smak przygody	• przeczytać utwór głośno • wskazać podmiot liryczny • zdefiniować wers i strofy • podać definicje rymów dokładnych i niedokładnych • zdefiniować refren • zdefiniować przenośnie i epitety • zdefiniować piosenkę	• przeczytać utwór głośno, wyraźnie • przedstawić podmiot liryczny • wskazać w tekście wersy i strofy • wskazać rymy dokładne i niedokładne • wskazać w utworze refren • wskazać w tekście epitety • wskazać cechy piosenki	• przeczytać utwór, podkreślając głosem ważne słowa • odróżniać rymy dokładne od niedokładnych • określić temat utworu • określić podmiot liryczny • wskazać w tekście przenośnie • wymienić 2 uczucia, jakie wyraża utwór • określić cechy piosenki	• przeczytać utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • określić funkcję epitetów i przenośni w utworze • wyjaśnić, jaką rolę odgrywa w życiu wyobraźnia	• narysować krainę fantazji
141. i 142. Dlaczego warto czytać książki?	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • zdefiniować adaptację	• czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić 2–3 cechy głównego bohatera utworu • wyjaśnić pojęcie <i>adaptacja</i>	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • określić postacie	• samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować opowiadanie twórcze o dalszych losach bohatera • pracując w grupie, sporządzić listę książek zasługujących na uwagę

		temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać postacie realistyczne i fantastyczne • wymienić charakterystyczne cechy adaptacji	• przedstawić fragmenty tekstu w pracy plastycznej	realistyczne i fantastyczne • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • porównać doświadczenia bohaterów z własnymi • podać przykłady innych adaptacji	młodego czytelnika
143. Witajcie w Narnii – w krainie po drugiej stronie... szafy	• prowadzić rozmowę na temat głównych postaci występujących w książce • korzystać ze słownika języka polskiego • poszerzyć zasób słownictwa	• wnioskować na podstawie tekstu • odczytać tekst za pomocą przekładu intersemiotycznego	• zaplanować szczegółowo uważny sposób poznania treści lektury	• skorzystać z różnych źródeł informacji	• przybliżyć życie i twórczość Clive’a Staplesa Lewisa
144. Światy po jednej i po drugiej stronie szafy	• określić, kiedy i gdzie toczyła się akcja powieści, zanim Łucja odkryła tajemnicze przejście w szafie	• wskazać, który świat przedstawiony w utworze można uznać za realistyczny, a który – za fantastyczny • opisać, jak wyglądała Narnia	• wymienić przykłady postaci realistycznych i fantastycznych występujących w lekturze • wypowiedzieć się na temat tego, jak długo trwały wydarzenia w Narnii, a ile czasu zajmowały w świecie, z którego pochodzą dzieci	• wytłumaczyć, dlaczego rodzeństwo początkowo nie wierzyło w opowieści Łucji • porównać życie rodzeństwa przed odkryciem Narnii i po nim	• opisać wygląd postaci, którą można by spotkać w Narnii • wymyślić nazwę dla mieszkańca Narnii na podstawie opisu koleżanki lub kolegi
145. Bohaterowie opowieści	• wziąć udział w pracy grupy nad stworzeniem plakatu obrazującego wybraną osobę spośród rodzeństwa	• przedstawić Białą Czarownicę • wymienić cechy charakteru Aslana	• scharakteryzować Edmunda i wyjaśnić, co sprawiło, że stał się podatny na słowa Czarownicy • wymienić wartości, którymi kierowało się rodzeństwo, pomagając mieszkańcom Narnii	• przeanalizować przemianę Edmunda • porównać Narnię pod rządami Czarownicy i po ich upadku	• wybierać swoją ulubioną postać i uzasadnić jej wybór
146. Walka dobra	• przestawić dwa obozy,	• objaśnić, o co Piotr,	• wyjaśnić, kto w Narnii był	• wymienić przedstawione w	• określić, dlaczego w

ze złem	na jakie byli podzieleni mieszkańcy królestwa Narnii i wyjaśnić, z czego to wynikało	Edmund, Zuzanna i Łucja walczyli z Białą Czarownicą	uosobieniem zła i uzasadnia swoją odpowiedź	utworze przedmioty, postacie lub wydarzenia, które wywołują skojarzenia ze znanymi baśniami • wytłumaczyć przesłanie utworu	baśniach pojawiają się nierzeczywiste postacie, przedmioty, wydarzenia
153. W Narnii przygody nigdy się nie kończą!	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	• czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać postacie realistyczne i fantastyczne	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić 2–3 cechy bohaterów utworu	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • określić postacie realistyczne i fantastyczne • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • porównać doświadczenia bohaterów z własnymi	• przedstawić inne powieści fantasy • wyjaśnić, dlaczego powieści fantasy znajdują wielu czytelników
148. Jak napisać dedykację?	• zredagować dedykację według wzoru	• zredagować dedykację, uwzględniając konieczne elementy • pisać krótko, zwięźle i konkretnie	• stosować zwroty grzecznościowe • stosować odpowiednią kompozycję i układ graficzny	• zredagować dedykację odpowiednią do sytuacji i adresata • uzasadnić, że dedykacja to tekst użytkowy przydatny w podtrzymywaniu więzi społecznych	• samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować oryginalną dedykację
149. Jak są powiązane wyrazy w zdaniu?	• zdefiniować związek główny i związki poboczne • wskazać w zdaniu związek główny	• wskazywać związki wyrazowe • wskazać w zdaniu związki główny i poboczne	• tworzyć związki wyrazowe • wypisać ze zdania związki poboczne	• rozwijać zdania pojedyncze nierozwinięte w zdania pojedyncze rozwinięte • wskazywać w utworzonym zdaniu związek główny i	• pracując w grupie, ułożyć dialog tematycznie związany z kinematografią i wykorzystać w nim czasowniki, o których mowa w tekście <i>Gramatyka w</i>

				związki poboczne	<i>praktyce, s. 301</i>
150. Martyna na dachu świata!	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	• czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterkę utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać postacie realistyczne i fantastyczne	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora utworu • określa temat tekstu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić 2–3 cechy bohaterki utworu • wskazuje zastosowane w tekście porównania i epitety	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w tekście • określić cechy bohaterki • wyrazić swój sąd o bohaterce i jej zachowaniu • określić uczucia bohaterki • określa funkcje wskazanych w tekście porównań i epitetów	• zaprezentować informacje o autorce dziennika
151. Wyprawa pełna emocji, czyli Tomek i Huck na tropie skarbu	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • zdefiniować powieść przygodową • zdefiniować nadawcę i odbiorcę komunikatu	• czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wymienić charakterystyczne cechy powieści przygodowej	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić 2–3 cechy bohaterów utworu • określić tekst jako powieść przygodową • określić nadawcę i odbiorcę komunikatu na skale	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów • opisać uczucia bohaterów • podać inne przykłady powieści przygodowej	• zaprezentować informacje o autorze książki • zachęcić rówieśników do przeczytania całej lektury, prezentując inne przygody Tomka Sawyera
152. i 153. Niezwykła tajemnica zamku	• czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze	• czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiadać o wydarzeniach	• zredagować opowiadanie twórcze o dalszych losach Paragona lub wykonać ćwiczenie 8, s. 311 • wyczerpująco

	wydarzenia przedstawione w utworze • zdefiniować powieść przygodową	utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wymienić charakterystyczne cechy powieści przygodowej	przedstawionych w utworze • określić 2–3 cechy bohatera utworu • określić tekst jako powieść przygodową	przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów • opisać uczucia Paragona w czasie nocnej wyprawy na zamek • podać inne przykłady powieści przygodowej	wypowiedzieć się na temat wydarzeń przedstawionych w utworze, odwołując się do znajomości całej lektury
154. Zgłębiamy tajniki pracy radiowców	• wymienić osoby tworzące audycje radiowe	• wymienić osoby tworzące audycje radiowe i określić, na czym polega ich praca	• opisać pracę osób tworzących audycje radiowe • określić cechy osób wykonujących zawody związane z radiem • poprawnie odmienić rzeczownik <i>radio</i> i stosować go w zdaniach	• wymienić osoby tworzące audycje radiowe i opisać ich pracę • określić cechy osób wykonujących zawody związane z radiem	• wskazać podobieństwa i różnice między radiem a telewizją
155. i 156. Tworzymy zdania złożone współrzędnie i podrzędnie	• zdefiniować zdania złożone współrzędnie • zdefiniować zdania złożone podrzędnie • zdefiniować zdania składowe w zdaniu złożonym • układać zdania złożone ze zdań składowych	• wskazać zdanie złożone współrzędnie • wskazać zdanie złożone podrzędnie • wskazać zdania składowe w zdaniu złożonym • wskazać zdanie nadrzędne i zdanie podrzędne w zdaniu złożonym podrzędnie	• odróżniać zdania złożone współrzędnie od zdań złożonych podrzędnie • wskazać zdanie nadrzędne i zdanie podrzędne w zdaniu złożonym podrzędnie • stosować odpowiednie spójniki, łącząc zdania pojedyncze w złożone	• odróżnić wykres zdania złożonego współrzędnie od wykresu zdania złożonego podrzędnie • wykonywać wykresy zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie	• odróżniać zdania złożone współrzędnie od zdań złożonych podrzędnie i samodzielnie wykonywać ich wykresy
157. Gdzie postawić przecinek w zdaniu	• wymienić zasady użycia przecinka w zdaniu • wymienić spójniki,	• zastosować zasady użycia przecinka w zdaniu • skorzystać ze słownika	• poprawnie oddzielać przecinkiem zdania składowe	• stosować przecinek zgodnie z zasadami interpunkcji	• bezbłędnie zapisać tekst z trudnościami interpunkcyjnymi

złożonym?	przed którymi należy postawić przecinek • wymienić spójniki, przed którymi nie należy stawiać przecinka				(przecinek)
158. Kiedy mała, a kiedy wielka litera?	- wymienić zasady ortograficzne pisowni wielką literą imion, nazwisk, pseudonimów, przezwisk, tytułów, nazw świąt i dni świątecznych - wymienić zasady pisowni małą literą nazw obrzędów i zwyczajów - wymienić zasady pisowni wielką literą nazw państw, miast, dzielnic, regionów, mieszkańców państw, regionów, kontynentów i planet	- zastosować zasady ortograficzne pisowni wielką literą imion, nazwisk, pseudonimów, przezwisk, tytułów, nazw świąt i dni świątecznych - stosować zasady pisowni małą literą nazw obrzędów i zwyczajów - stosować zasady pisowni wielką literą nazw państw, miast, dzielnic, regionów, mieszkańców państw, regionów, kontynentów i planet - wymienić zasady pisowni wielką literą nazw gwiazd, planet i ich mieszkańców - wymienić zasady pisowni małą literą spójników i przyimków występujących wewnątrz tytułów - wyszukiwać podane hasła w słowniku ortograficznym	- poprawnie zapisywać imiona, nazwiska, pseudonimy, przezwiska, tytuły, nazwy świąt i dni świątecznych - poprawnie zapisywać wielką literą nazwy państw, miast, dzielnic, regionów, mieszkańców państw, regionów, kontynentów i planet - stosować zasady pisowni wielką literą nazw gwiazd, planet i ich mieszkańców - stosować zasady pisowni małą literą spójników i przyimków występujących wewnątrz tytułów - korzystać ze słownika ortograficznego	- poprawnie zapisywać małą literą przymiotniki utworzone od nazw własnych - poprawnie zapisywać wielką literą nazwy gwiazd, planet i ich mieszkańców - samodzielnie korzystać ze słownika ortograficznego	- zapisać poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia wielką i małą literą) - wyjaśnić, z czego wynika pisownia małą literą wyrazów <i>ocean spokojny</i>, <i>japonka</i>, <i>węgierka</i>
159. i 160. Czego nauczyły nas przygody	- podać przykłady zawodów związanych z pracą w radiu - zdefiniować elementy	- wymienić cechy powieści <i>fantasy</i> - podać przykłady bohaterów pierwszo- i	- uporządkować informacje o poznanej lekturze obowiązkowej - omówić, na czym polega	- wskazać motywy literackie występujące w lekturze obowiązkowej - wyjaśnić funkcje dedykacji	- podać przykłady innych utworów <i>fantasy</i> - bezbłędnie stosować zasady pisowni małą i

bohaterów naszych lektur?	fantastyczne i realistyczne • zdefiniować bohaterów pierwszoplanowych i drugoplanowych • zdefiniować rym • wdrażać zasady pisowni małą i wielką literą • wskazać w zdaniu związek główny • rozpoznać zdanie złożone • podjąć próbę napisania dedykacji	drugoplanowych na podstawie poznanej lektury • zdefiniować rymy dokładne i niedokładne • wskazać w zdaniu związek główny i związki poboczne	praca osób związanych z radiem • wymienić cechy powieści <i>fantasy</i> na przykładzie poznanej lektury • stosować zasady pisowni małą i wielką literą • rozpoznać zdanie złożone współrzędnie i podrzędnie • napisać dedykację	w kontekście społecznym • odróżnić wykres zdania złożonego współrzędnie i zdania złożonego podrzędnie	wielką literą • napisać dedykację w sposób bezbłędny • wypowiadać się na temat popularności utworów <i>fantasy</i>
161. Jak artysta przedstawił pogodne życie?	• wymienić kolory występujące na obrazie • wymienić postacie występujące na obrazie • określić miejsce przedstawione na obrazie	• zaprezentować postacie przedstawione na obrazie • określić czas i miejsce przedstawione na obrazie	• określić kolory dominujące na obrazie i źródło światła • opisać miejsce przedstawione na obrazie • opisać sytuacje przedstawione na obrazie	• opisać pejzaż i ukazane na obrazie postacie • określić, czy obraz jest realistyczny, czy fantastyczny, uzasadnić swoje zdanie • opisać dominujące na obrazie kolory, kształty, źródło światła • opisać kompozycję obrazu • określić nastrój, jaki wywołuje obraz	• określić nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, uzasadnić swoją wypowiedź • omówić elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch • namalować własny obraz zatytułowany „Pogodne życie”
162. Zawód	• czytać głośno i cicho	• czytać z odpowiednią	• czytać głośno, wyraźnie i	• czytać głośno, stosując	• wypowiadać się na temat

nauczyciel	• wskazać temat utworu • określić, kto jest podmiotem lirycznym	artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • wyjaśnić na podstawie utworu rolę nauczycieli • podać cenione cechy nauczycieli	cicho • przedstawić informacje o historii Dnia Edukacji Narodowej • wypowiedzieć się na temat korzyści wynikających z uczęszczania do szkoły	odpowiednie tempo i intonację • wypowiadać się na temat przesłania utworu	czynników motywujących do nauki • redagować zaproszenie na uroczystość obchodów Dni edukacji Narodowej
163. Wigilia – dzień bardzo ciepły, choć grudniowy	• opowiedzieć o swoich emocjach i refleksjach związanych z piosenką <i>Dzień jeden w roku</i>	• określić nastrój panujący w utworze	• wskazać wartości związane z Wigilią Bożego Narodzenia • objaśnić zastosowane w tekście przenieście	• określić funkcję powtarzanych w utworze wersów i zwrotek	• odnaleźć nagranie piosenki w wykonaniu Czerwonych Gitar i opowiedzieć o swoich wrażeniach związanych z tym utworem
164. Czego dziadkowi do szczęścia potrzeba?	• wymienić bohaterów tekstu i krótko się o nich wypowiedzieć	• określić potrzeby oraz doświadczenia bohaterów tekstu i łączącą ich relację	• odczytać znaczenie frazeologizmu <i>poczuć się jak w niebie</i>	• w identyfikacji problematyki utworu odwołać się do własnych doświadczeń	• uczestniczyć w rozmowie na temat roli dziadków w życiu uczniów oraz sytuacji starszych osób we współczesnym świecie
165. Wielkanoc – święta pełne radości	• przedstawić tematykę utworu	• określić nastrój panujący w utworze • zredagować świąteczne życzenia	• wskazać zastosowane w utworze środki stylistyczne: epitety, zdrobnienie, uosobienie	• określić funkcję środków stylistycznych w utworze	• wypowiedzieć się na temat wielkanocnych zwyczajów i symboli
166. Jakie święto obchodzimy 3 maja?	• wskazać temat utworu i	• określić nastrój panujący w utworze	• odwołać się do własnych doświadczeń oraz wiedzy związanych ze świętem Konstytucji 3 maja	• objaśnić przenośnię	• uczestniczyć w rozmowie na temat patriotyzmu
167. Mama – najpiękniejsza istota na świecie	• wymienić bohaterów tekstu	• określić stosunek narratora do jego mamy	• wskazać zastosowane w tekście sformułowania – bezpośredni zwrot do adresata i zwroty charakterystyczne dla języka potocznego	• zredagować opis twarzy bliskiej osoby z użyciem porównań • wyjaśnić funkcję zastosowanych w tekście sformułowań –	• uczestniczyć w rozmowie na temat potrzeb i marzeń mam

				bezpośredniego zwrotu do adresata i zwrotów charakterystycznych dla języka potocznego	
--	--	--	--	---	--

5. Sprawdziany i testy będą oceniane na podstawie punktów za poszczególne zadania, które będą przeliczane na ocenę wg poniższego kryterium:

1)	100 % – 96 %	– stopień celujący;
2)	95,9 % – 87 %	– stopień bardzo dobry;
3)	86,9 % – 71 %	– stopień dobry;
4)	70,9 % – 50 %	– stopień dostateczny;
5)	49,9 % – 30%	– stopień dopuszczający;
6)	29,9 % – 0 %	– stopień niedostateczny.

6. Kryteria oceny dłuższej formy wypowiedzi - klasy IV-VI

Kryterium	Liczba punktów
VII. Treść 4 pkt - pełna i rozbudowana wypowiedź, oryginalność ujęcia tematu, bogactwo słownictwa, piękny styl, twórcze rozwinięcie tematu 3 pkt – pełna i rozbudowana wypowiedź logicznie uporządkowana; zróżnicowane i urozmaicone słownictwo 2 pkt – poprawna wypowiedź i logicznie uporządkowana 1 pkt – wypowiedź ogólnikowa, w zarysie	0-4

0 pkt. – praca nie na temat	
VIII. Segmentacja tekstu i estetyka pisma 1 pkt - staranny zapis i układ graficzny (przynajmniej trzy akapity). 0 pkt. - segmentacja przypadkowa, brak segmentacji	0-1
IX. Styl 1 pkt - konsekwentny, dostosowany do formy 0 pkt. - styl niekonsekwentny lub niedostosowany do przyjętej formy wypowiedzi	0-1
X. Poprawność językowa 2 pkt - 0 – 3 błędów składniowych lub leksykalnych, lub frazeologicznych, lub fleksyjnych 1 pkt - 4 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne 0 pkt. - 5 błędów składniowych lub leksykalnych, lub frazeologicznych, lub fleksyjnych	0-2
XI. Poprawność ortograficzna: 2 pkt - 0-1 błąd ortograficzny 1 pkt – 2-3 błędy ortograficzne 0 pkt. - 4 błędy ortograficzne	0-2

<i>Kryterium dla ucznia z dysleksją</i> 2 pkt – 0-2 błędy ortograficzne 1 pkt - 3 – 4 błędy ortograficzne 0 pkt. - 5 błędów ortograficznych	
XII. Poprawność interpunkcyjna 1 pkt - 0 – 3 błędów interpunkcyjnych 0 pkt. - 4 błędy interpunkcyjne <i>Kryterium dla ucznia z dysleksją</i> 1 pkt - 0 – 4 błędów interpunkcyjnych 0 pkt. - 5 błędów interpunkcyjnych	0-1

Za błędy ortograficzne w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się (w zakresie pisowni) uznaje się: błędy w zapisie wyrazów z u-ó, ż-rz, h-ch, pisownia z –nie, łamanie zasady pisania wielką literą na początku zdania.

Do błędów graficznych zalicza się: dodawanie, opuszczanie, przestawianie liter, sylab lub całych wyrazów, mylenie liter, błędny podział wyraz utratę, dźwięczności, ominięcie drobnych elementów graficznych

Długość wypracowań

Kl.IV- 80 słów, kl.V- 120 słów, kl.VI 150 słów

Jeżeli praca jest krótsza, nie przyznajemy punktów za kryterium II – VI.

Jeżeli praca jest napisana niesamodzielnie, uczeń otrzymuje 0 punktów.

SKALA OCEN

11 p.	- cel
10 p.	– bdb
9 – 8 p.	– db
7 – 6 p.	– dst
5 -4 p.	– dop
3 – 0 p.	

7. Kryteria oceny krótszej formy wypowiedzi

Kryteria	Liczba punktów
V. Treść: 2 pkt – pełna wypowiedź, nie pojawiają się zbędne informacje 1 pkt – wypowiedź niepełna, pojawiają się zbędne informacje, 0 pkt – praca nie na temat	0-2
VI. Kompozycja 1 pkt - zachowanie spójności i właściwego układu graficznego 0 pkt. – brak spójności lub niewłaściwy układ graficzny	0-1
VII. Język i styl 1 pkt - 1 błąd językowy i 1 stylistyczny 0 pkt – więcej niż 1 błąd językowy i 1 stylistyczny	0-1
VIII. Ortografia i interpunkcja 1 pkt - 1 błąd ortograficzny i 1 interpunkcyjny 0 pkt. – więcej niż 1 błąd ortograficzny i 1 interpunkcyjny <u>Kryterium dla ucznia z dysleksją</u> 1 pkt- 2 błędy ortograficzne i 2 interpunkcyjne 0 pkt – więcej niż 2 błędy ortograficzne i 2 interpunkcyjne	0-1

SKALA OCEN

5 p. praca bez błędów – cel

5 p. – bdb

4 p. - db

3 p. - dst

2 p. - dop

1 p. - ndst

8. Ocenianie dyktand

Oceniając dyktanda, rozróżnia się błędy I^o: u – ó, ż – rz, h – ch, wielka i mała litera, pisownia „nie” z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami, przysłówkami, pisownia „by” z czasownikiem; błędy II° - inne. Dwa błędy II° = jeden błąd I^o: cztery błędy interpunkcyjne = jeden błąd ortograficzny.

0 bł. -0,5 – cel

1 bł. – bdb

1,5 – 2 bł. – db

2,5 – 3,5 bł. – dst

4 – 5,5 bł. - dop

6 bł. – ndst

Opracowali nauczyciele j. polskiego

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *NOWE Słowa na start!* dla klasy 6 szkoły podstawowej, edycja do uszczuplonej podstawy programowej 2024

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącego propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *NOWE Słowa na start!* do klasy 6. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Numer i temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:	Wymagania na ocenę dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną oraz:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:	Wymagania na ocenę celującą Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą oraz:
2. Inni, obcy, tacy sami?	• opisuje obraz	• omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie	• wypowiada się na temat specyfiki komiksu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz	• formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie	• bierze udział w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie
3. i 4. Wyobcowanie	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wyjaśnia pojęcia: <i>akcja, wątek, fabuła</i> <i>jednowątkowa, fabuła wielowątkowa, narrator</i>	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• omawia problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa doświadczenia bohaterów i porównuje je z własnymi	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• podejmuje dyskusję na temat wyobcowania i tolerancji
5. Zmartwienia	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wyjaśnia pojęcie <i>związek</i>	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje bohaterów fragmentu • nazywa uczucia, których doświadcza bohaterka	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• podejmuje dyskusję na temat sposobu traktowania osób z niepełnosprawnością

	<i>frazeologiczny</i>				
6. Czym jest starość?	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny	• wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję	• określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje znaczenie puenty utworu	• podejmuje dyskusję na temat sposobu postrzegania ludzi starych
7. Tolerancja religijna	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego	• określa tematykę fragmentu • omawia specyfikę miejsca akcji • charakteryzuje bohaterów fragmentu • nazywa uczucia, których doświadcza bohaterka	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• przedstawia informacje na temat jednej z religii wymienionych we fragmencie • podejmuje dyskusję na temat tolerancji religijnej
8. i 9. Co już wiemy o odmiennych częściach mowy?	• rozpoznaje i wskazuje odmienne części mowy	• odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych • wymienia kategorie gramatyczne poszczególnych części mowy	• rozpoznaje formę wskazanej części mowy	• stosuje właściwe formy odmiennych części mowy w kontekście	
10., 11., 12., 13. i 14. Rafał Kosik, Felix, Net i Nika oraz Gang Niewidzialnych ludzi	• relacjonuje treść powieści, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • charakteryzuje narratora • wyjaśnia pojęcie <i>powieść fantastycznonaukowa (science-fiction)</i>	• wskazuje wątek główny i wątki poboczne • rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworze • charakteryzuje bohaterów pierwszoplanowych • określa tematykę utworu • nazywa wrażenia, które wzbudza w nim czytany	• określa problematykę utworu • nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie • określa doświadczenia głównych bohaterów i porównuje je z własnymi	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze i określa wartości ważne dla bohaterów	• wypowiada się na temat rozwoju techniki i jej wpływu na życie codzienne, wskazuje wady i zalety • podejmuje dyskusję na temat sztucznej inteligencji • tworzy opowiadanie w konwencji <i>science-fiction</i>

		tekst			
15. i 16. Jak redaguje charakterystykę?	wskazuje różnice pomiędzy charakterystyką a opisem postaci	- odnajduje w tekście przykłady ilustrujące wskazane cechy charakteru - przygotowuje materiały do napisania charakterystyki	tworzy plan charakterystyki wskazanego bohatera literackiego	- tworzy charakterystykę wskazanego bohatera literackiego - stosuje zasady budowania akapitów	
17. Wpływ otoczenia	- relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń - omawia elementy świata przedstawionego - wyjaśnia pojęcie <i>stereotyp</i>	- określa tematykę fragmentu - charakteryzuje bohaterów fragmentu	- określa problematykę fragmentu - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst - odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	- wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach - wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	- uczestniczy w dyskusji na temat stereotypowego postrzegania innych ludzi - przedstawia wybrany stereotyp
18. Jak korzystać ze słownika poprawnej polszczyzny?	odnajduje hasło w słowniku poprawnej polszczyzny	wyszukuje w słowniku potrzebne informacje	wykorzystuje słownik poprawnej polszczyzny przy tworzeniu tekstów	przygotowuje wyjaśnienia, które pomagają zrozumieć przyczynę danej formy zapisu	
19. Wykluczenie	- relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń - omawia elementy świata przedstawionego	- określa tematykę fragmentu - charakteryzuje bohaterów fragmentu	- określa problematykę fragmentu - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst - odnosi problematykę fragmentu do swoich własnych doświadczeń	- wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach - wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	bierze udział w dyskusji na temat przyczyn wykluczania niektórych osób
20. Człowiek wobec świata	- referuje treść wiersza - określa rodzaj literacki	wypowiada się na temat podmiotu lirycznego	określa problematykę utworu	wyraża własny sąd na temat wiersza	uczestniczy w dyskusji na temat zagrożeń, jakie

	• wskazuje podmiot liryczny	• wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję	• nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• interpretuje wiersz	dla relacji międzyludzkich niesie ze sobą rozwój technologii
21. Tęsknota	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wyjaśnia pojęcie <i>uchodźca</i>	• określa tematykę fragmentu • wyjaśnia przyczyny, dla których bohaterowie musieli opuścić swój dom • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa doświadczenia bohaterów i porównuje je z własnymi • omawia funkcję specyficznego języka, którym posługuje się narrator • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • interpretuje metaforyczne wypowiedzi babci • odnosi problematykę poruszoną w fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• podejmuje dyskusję na temat priorytetów, którymi kieruje się człowiek, zwłaszcza w sytuacji zagrożenia
22. Pisownia trudnych form rzeczowników i przymiotników	• relacjonuje zasady pisowni zakończeń - <i>dztwo</i>, -<i>dzki</i> oraz -<i>ctwo</i>, -<i>cki</i>	• wyjaśnia przyczyny zapisu podanych wyrazów	• wskazuje właściwe formy wyrazów	• tworzy poprawne przymiotniki od podanych rzeczowników	
23. Podsumowanie i powtórzenie	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>narrator</i>, <i>powieść</i>, <i>świat przedstawiony</i>, <i>akcja</i>, <i>wątek</i>, <i>fabuła</i>, <i>jednowątkowa</i>, <i>powieść fantastycznonaukowa</i>, <i>charakterystyka</i>, <i>pisownia</i>	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze

	<i>trudnych form rzeczowników i przymiotników, odmienne części mowy, rodzina wyrazów, wyrazy pokrewne, słownik poprawnej polszczyzny</i>				
25. Trudne sprawy	• opisuje obraz • nazywa barwy użyte przez malarza	• omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie	• wypowiada się na temat sposobu przedstawienia postaci • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz	• formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie • interpretuje funkcję barw	• porównuje obraz z innymi tekstami kultury podejmującymi podobną problematykę
26. Ważne pytania	• relacjonuje treść fragmentu • przytacza pytania zadane w tekście	• wyjaśnia, na czym polega pytanie filozoficzne	• definiuje pojęcie szczęścia	• wyraża własną opinię na temat zagadnień poruszonych w tekście	• formułuje inne pytania filozoficzne
27. Poetycki obraz jesieni	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki	• wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję • określa nastrój utworu	• określa problematykę utworu • wyjaśnia znaczenia dosłowne i przenośne tekstu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• przywołuje i interpretuje inne teksty przedstawiające jesień
28. Grypa duszy	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego	• określa tematykę fragmentu • wyjaśnia przyczyny, dla których dziadek podjął decyzję o przeprowadzce • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• podejmuje dyskusję na temat przyczyn melancholii • omawia obraz Fredericka Cayley Robinsona

			wartości ważne dla bohaterów		
29. Dzieciństwo wobec dorosłości	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego	• wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego • określa nastrój utworu	• określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje i omawia różnice pomiędzy dorosłością a dzieciństwem	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• omawia inne teksty kultury prezentujące obraz dzieciństwa
30. Strata bliskiej osoby	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>narracja pierwszoosobowa, narracja trzecioosobowa, pytanie retoryczne</i>	• określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• przywołuje i interpretuje inne teksty kultury poruszające temat śmierci
31. Jak opisuje przeżycia wewnętrzne?	• wymienia cechy opisu przeżyć wewnętrznych	• przygotowuje materiały do opisu przeżyć wewnętrznych	• redaguje plan opisu przeżyć wewnętrznych	• redaguje pełny, spójny i poprawny opis przeżyć wewnętrznych • stosuje zasady budowania akapitów	
32. Pierwsza miłość	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata	• określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie	• uczestniczy w dyskusji na temat zachowań osób zakochanych • redaguje opis przeżyć

	przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>narracja pierwszoosobowa, narracja trzecioosobowa, pytanie retoryczne</i>	• charakteryzuje bohaterów fragmentu	tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	do swoich własnych doświadczeń	wewnętrznych Kaśki
33. Czym różnią się czasowniki dokonane od niedokonanych?	• wyjaśnia pojęcia: <i>czasowniki dokonane, czasowniki niedokonane</i>	• uzupełnia zdania właściwymi formami czasowników • wskazuje formy dokonane w tekście	• tworzy czasowniki dokonane od niedokonanych	• stosuje czasowniki dokonane i niedokonane w odpowiednim kontekście	
34. Jaką funkcję pełnią czasowniki w stronie czynnej i biernej?	• wyjaśnia pojęcia: <i>strona czynna, strona bierna, czasowniki przechodnie, czasowniki nieprzechodnie</i>	• wskazuje zdania, w których podmiot nie jest wykonawcą czynności • przekształca czasowniki ze strony czynnej na bierną i z biernej na czynną	• wskazuje czasowniki nieprzechodnie	• wymienia sytuacje, w których używa się strony biernej i wyjaśnia dlaczego	
35. Pisownia trudnych form czasowników	• wyjaśnia pojęcie <i>bezokolicznik</i>	• wskazuje różnice w wymowie i pisowni podanych bezokoliczników • wyjaśnia zasady pisowni końcówek bezokoliczników	• tworzy formy osobowe do podanych bezokoliczników • zapisuje bezokoliczniki od podanych form osobowych	• używa trudnych form czasowników w dłuższym tekście	
36. i 37. Samotność	<i>Wieczór Anny Kamińskiej:</i> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny	<i>Wieczór Anny Kamińskiej:</i> • wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję	<i>Wieczór Anny Kamińskiej:</i> • opowiada o problematyce utworu • określa znaczenia dosłowne i przenośne w	<i>Wieczór Anny Kamińskiej:</i> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• omawia kontekst historyczny fragmentu książki Joanny Fabickiej

	<i>Rutka Joanny Fabickiej:</i> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora	<i>Rutka Joanny Fabickiej:</i> • określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji • charakteryzuje bohaterów fragmentu	wierszu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst <i>Rutka Joanny Fabickiej:</i> • określa problematykę fragmentu • wskazuje elementy fantastyczne i określa ich funkcję • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa ich funkcję • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	<i>Rutka Joanny Fabickiej:</i> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń • interpretuje przenośnię użytą we fragmencie	
38. Jaką funkcję pełnią zaimki?	• wymienia rodzaje zaimków • podaje zasady używania dłuższych i krótszych form zaimków	• używa zaimków w odpowiednim kontekście • zastępuje różne wyrazy zaimkami	• tworzy odpowiednie formy zaimków • wskazuje jakie części mowy zastępują podane zaimki	• używa dłuższych i krótszych form zaimków w odpowiednich kontekstach	
39. Rodzinny kryzys	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń	• określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję	• określa problematykę fragmentu • wymienia cechy	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę	• przedstawia wybraną powieść detektywistyczną • redaguje opowiadanie z

	• omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>powieść detektywistyczna, szyfr</i>	rodzaju narracji • charakteryzuje bohaterów fragmentu	powieści detektywistycznej w utworze • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	wątkiem detektywistycznym
40. Ludzie telewizji	• wymienia profesje związane z telewizją	• opisuje zadania osób zaangażowanych przy tworzeniu programów telewizyjnych	• nazywa cechy, którymi powinni się charakteryzować przedstawiciele poszczególnych profesji	• omawia specyfikę telewizji jako medium	
41. Niewidzialne sprawy	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>teatr, fikcja literacka</i>	• określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • wypowiada się na temat specyfiki teatru • nazywa emocje, których doświadczają bohaterowie • określa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat <i>niewidzialnych ludzi i niewidzialnych spraw</i>
42. Korzystanie z telefonu	• relacjonuje treść artykułu • wyjaśnia pojęcia: <i>e-higiena, fonoholizm</i>	• określa temat i główną myśl tekstu	• wskazuje cechy artykułu prasowego we fragmencie	• odróżnia informacje o faktach od opinii	

43 i 44. Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>powieść detektywistyczna (kryminalna), narracja pierwszoosobowa, fikcja literacka, opis przeżyć wewnętrznych, pisownia trudnych czasowników, zaimki, czasowniki dokonane i niedokonane, strona czynna i bierna czasowników, czasowniki przechodnie i nieprzechodnie, ludzie telewizji</i>	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
45. Jacy jesteśmy?	• opisuje obraz	• omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie	• omawia funkcję tła • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz	• interpretuje fakt umieszczenia na obrazie rzeźby Rodina • formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie	• uczestniczy w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie
46. i 47. Bajki Ignacego Krasickiego	• wypowiada się na temat Ignacego Krasickiego • wyjaśnia pojęcia: <i>bajka, moral, epika, uosobienie</i> • relacjonuje treść bajek	• wskazuje uosobienia w bajkach i określa ich funkcję • wskazuje w utworach cechy gatunkowe	• wskazuje i omawia moral w bajkach • wskazuje wartości o których mowa w utworach	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę bajek do własnych doświadczeń	• omawia kontekst historyczny twórczości Ignacego Krasickiego
48. Prawda o ludziach zapisana w bajkach –	• wyjaśnia pojęcia: <i>bajka, moral, uosobienie</i>	• wskazuje uosobienie w bajce i określa jego	• wskazuje i omawia moral w bajce	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach	• uczestniczy w dyskusji na temat problemu

Aleksander Fredro	• relacjonuje treść bajki	funkcję • wymienia cechy bajki • podaje różnice pomiędzy bajką a baśnią	• wymienia wartości, o których mowa w utworze	• odnosi problematykę bajki do własnych doświadczeń	zaprezentowanego w bajce
49. Relacje międzyludzkie w krzywym zwierciadle	• wyjaśnia pojęcia: <i>bajka, moral, uosobienie</i> • relacjonuje treść bajki	• wskazuje uosobienie w bajce i określa jego funkcję • wymienia cechy bajki	• wskazuje i omawia moral w bajce • wymienia wartości, o których mowa w utworze	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę bajki do własnych doświadczeń	• redaguje bajkę
50. Jak korzystać ze słownika terminów literackich?	• odnajduje żądane hasło w słowniku terminów literackich	• przy redagowaniu tekstów korzystać ze słownika terminów literackich		• krytycznie ocenia pozyskane informacje	
51. Kompleksy	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>wyrazy neutralne, wyrazy nacechowane emocjonalnie, zdrobnienia, zgrubienia</i>	• określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń • interpretuje zakończenie fragmentu	• uczestniczy w dyskusji na temat problematyki poruszonej we fragmencie
52. Jak dyskutować?	• wyjaśnia pojęcia: <i>dyskusja, teza, hipoteza, argument, przykład</i> • podaje różnice pomiędzy tezą a hipotezą, argumentem a przykładem	• formułuje tezę bądź hipotezę do podanego problemu	• formułuje argumentację do podanej tezy	• rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji • aktywnie uczestniczyć w dyskusji	

53. Jak przygotować wypowiedź o charakterze argumentacyjnym?	• wyjaśnia pojęcia: <i>teza</i>, <i>argumenty</i>	• formułuje tezę do podanych argumentów • wyjaśnia różnice pomiędzy argumentami odwołującymi się do faktów i logiki a argumentami emocjonalnymi • wskazuje w podanym tekście argumenty oraz przykłady	• formułuje argumentację do podanej tezy • wskazuje w podanym tekście argumenty odwołujące się do faktów i logiki oraz argumenty emocjonalne	• tworzy argumentację potwierdzającą podaną tezę oraz zaprzeczającą jej	
54. Jak nas widzą inni?	• relacjonuje treść fragmentu	• rozpoznaje wypowiedź jako tekst nieliteracki • charakteryzuje bohaterkę fragmentu	• określa temat i główną myśl tekstu	• odnosi doświadczenia bohaterki fragmentu do swoich	
55. Refleksja o sobie samym	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki	• wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję	• określa problematykę utworu • wyjaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• interpretuje obraz w kontekście wiersza
56. Co już wiemy o nieodmiennych częściach mowy?	• wymienia nieodmierne części mowy	• wymienia cechy nieodmiennych części mowy • odróżnia nieodmierne części mowy od odmiennych	• tworzy przysłówki od podanych przymiotników • rozpoznaje nieodmierne części mowy w tekście	• używa przysłówków w tekście • posługuje się przymkami i spójnikami w tekście	
57. Jaką funkcję pełnią wykrzyknik i partykuła?	• wyjaśnia pojęcia: <i>wykrzyknik</i> i <i>partykuła</i>	• wymienia cechy nieodmiennych części	• wskazuje w tekście partykuły i wykrzykniki	• używa partykuł i wykrzykników w tekście	

		mowy: wykrzyknika i partykuły • odróżnia nieodmienne części mowy od odmiennych			
58. Pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy	• relacjonuje zasady łącznej i rozdzielnej pisowni partykuły <i>nie</i>	• odnajduje w tekście błędne zapisy <i>nie</i> z różnymi częściami mowy	• uzasadnia pisownię <i>nie</i> z różnymi częściami mowy w podanych przykładach	• stosuje zasady poprawnej pisowni <i>nie</i> z różnymi częściami mowy we własnym tekście	
59. Użycie dwukropka	• relacjonuje zasady używania dwukropka	• wskazuje w tekście, gdzie należy postawić dwukropek	• uzasadnia użycie dwukropka w podanych przykładach	• stosuje dwukropek we własnych tekstach	
60. i 61. Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>motto, apostrofa, bajka, moral, wypowiedź argumentacyjna, zasady dyskusji, nieodmienne części mowy</i> , • wymienia zasady pisowni wyrazów z <i>nie</i> oraz zasady stosowania dwukropka	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
62. Odkrywanie świata	• opisuje obraz • określa miejsce, w którym znajdują się przedstawione postacie	• omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie	• nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz	• formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie	• uczestniczy w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie
63., 64., 65., 66. i 67. W pustyni i w puszczy	• wypowiada się na temat Henryka Sienkiewicza	• wskazuje wątek główny i wątki poboczne	• określa problematykę utworu	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach	• przedstawia tło historyczne powieści

Henryka Sienkiewicza	• relacjonuje treść lektury, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcie <i>powieść przygodowa</i>	• charakteryzuje bohaterów pierwszoplanowych oraz drugoplanowych • wskazuje funkcję rodzaju narracji • nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie	• wskazuje cechy powieści przygodowej w utworze • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• odnosi problematykę poruszoną w fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• wskazuje elementy zgodne z prawdą historyczną oraz te, które jej przeczą
68. Postrzeganie Afryki	• wyjaśnia pojęcia: <i>mit, fakt, stereotyp</i> • relacjonuje treść artykułu	• określa temat i główną myśl tekstu	• przedstawia stereotypowy obraz Afryki	• konfrontuje przeczytane informacje z własnymi wyobrażeniami • wyjaśnia przyczyny zakorzenienia stereotypów na temat Afryki	• przygotowuje prezentację o wybranym państwie afrykańskim
69. Kodeks turysty	• relacjonuje treść fragmentu	• określa temat tekstu	• dzieli tekst na części tematyczne	• wypowiada swoją opinię na temat zasad przedstawionych w tekście	• przygotowuje prezentację na temat wybranego kraju i jego specyfiki
70. Podróż oczami poety	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego	• wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • wyjaśnia przyczynę zastosowania cudzysłowu • określa nastrój utworu	• określa problematykę utworu • określa znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• sporządza notatkę na temat jednego z miast przedstawionych w wierszu
71. Różne rodzaje muzeów	• wymienia rodzaje muzeów	• opisuje specyfikę poszczególnych muzeów	• wymienia znane sobie muzea i przypisuje je do podanych kategorii	• opisuje wybrane muzeum	• przygotowuje prezentację o różnych rodzajach muzeów
72. i 73. Co już wiemy o	• wymienia części zdania	• charakteryzuje	• wskazuje w podanych	• przekształca zdania tak,	

częściach zdania?		poszczególne części zdania	zdaniach poszczególne części	aby zastosować inny rodzaj podmiotu	
74. Jak wyrażamy oczekiwania?	- wylicza rodzaje perswazji - definiuje perswazję	charakteryzuje poszczególne rodzaje perswazji	przyporządkowuje sposób wyrażania oczekiwań do sytuacji oraz osoby	formułuje różne sposoby wyrażania oczekiwań	
75. Znaki interpunkcyjne w dialogach	wymienia zasady stosowania interpunkcji w dialogach	wskazuje miejsca, w których należy postawić myślnik	rozpoznaje, jakich znaków brakuje w podanym tekście	tworzy dialog, stosując zasady interpunkcyjne	
76. Jak urozmaicić wypowiedź twórczą?	- definiuje wypowiedź twórczą - wymienia elementy urozmaicające wypowiedź twórczą	redaguje dialog urozmaicający akcję podanego tekstu	wzbogaca podany tekst o elementy urozmaicające	redaguje wypowiedź twórczą zawierającą elementy urozmaicające	
77. Wspomnienia z podróży	- relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń - omawia elementy świata przedstawionego - wskazuje narratora	- określa tematykę fragmentu - charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu - wskazuje funkcję rodzaju narracji	- określa problematykę fragmentu - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst - ocenia relację państwa Bongrain z ich wakacyjnego wyjazdu	- wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach - odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	uczestniczy w dyskusji na temat sposobów relacjonowania swoich przeżyć
78. Pisownia wyrazów wielką i małą literą	wymienia zasady pisowni wielką i małą literą	zapisuje poprawnie podane wyrazy	uzasadnia pisownię podanych słów	tworzy tekst, w którym stosuje pisownię wyrazów wielką i małą literą	
79. i 80. Znajomość języków	- relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń - omawia elementy świata przedstawionego - wskazuje narratora	- określa tematykę fragmentu - charakteryzuje narratora oraz bohatera fragmentu - wskazuje funkcję rodzaju narracji	- określa problematykę fragmentu - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst - wskazuje elementy komizmu	- wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach - odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	

81. Człowiek wobec przestrzeni	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny	• wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję • określa nastrój utworu • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego	• określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• omawia obraz Bernta Groenvolda w odniesieniu do omawianego wiersza
82. i 83. Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>powieść przygodowa, wyrażanie oczekiwań (perswazja), wypowiedź twórcza</i> • wymienia zasady pisowni wielką i małą literą • stosuje znaki interpunkcyjne w dialogach, • wymienia części zdania i określa ich funkcje	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
84. Na skrzydłach fantazji	• opisuje obraz • wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne	• omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postać przedstawioną na obrazie	• omawia funkcję namalowanej przestrzeni • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz	• formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie	• uczestniczy w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie
85. Widzenie świata	• relacjonuje treść fragmentu	• określa tezę postawioną przez autora • wymienia argumenty, którymi posłużył się autor	• wskazuje zabiegi, za pomocą których autor nawiązuje kontakt z czytelnikiem	• odnosi się do pytania postawionego na końcu tekstu	• podaje przykłady indywidualnego widzenia świata
86. Mowa muzyki	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę	• omawia obraz Mary DeLave w kontekście fragmentu

	• omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcie wyrazy <i>dźwiękonaśladowcze</i>	oraz bohaterów fragmentu • wskazuje elementy fantastyczne we fragmencie	wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	
87. Ludzie muzyki	• wymienia profesje związane z muzyką	• opisuje zadania osób zaangażowanych przy tworzeniu muzyki	• nazywa cechy, którymi powinni się charakteryzować przedstawiciele poszczególnych profesji	• omawia specyfikę muzyki jako dziedziny sztuki	
88. Koncert Wojskiego	• streszcza fragment • omawia świat przedstawiony fragmentu	• wymienia etapy, na które można podzielić koncert Wojskiego • wskazuje środki stylistyczne	• charakteryzuje język fragmentu • omawia funkcję środków stylistycznych	• wymienia cechy wpływające na melodyjność fragmentu • wyraża własną opinię o fragmencie	• wskazuje teksty kultury, w których muzyka pełni istotną rolę
89. Pisownia <i>q, ę</i> oraz <i>om, on, em, en</i>	• wymienia zasady pisowni <i>q, ę</i> oraz <i>om, on, em, en</i>	• uzupełnia wypowiedź podanymi czasownikami w odpowiednich formach	• wyjaśnia przyczyny zapisu podanych wyrazów	• tworzy tekst z użyciem poprawnych form	
90., 91., 92., 93. i 94. John Ronald Reuel Tolkien, <i>Hobbit, czyli tam i z powrotem</i>	• relacjonuje treść lektury, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • charakteryzuje narratora • wyjaśnia pojęcie <i>powieść fantasy</i>	• wskazuje wątek główny i wątki poboczne • rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworze • charakteryzuje bohaterów pierwszoplanowych • określa tematykę utworu • nazywa wrażenia, które wzbudza w nim czytany tekst	• określa problematykę utworu • wskazuje cechy powieści <i>fantasy</i> w utworze • nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie • wskazuje wartości w utworze i określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • określa doświadczenia głównych bohaterów i porównuje je z własnymi	• omawia inny tekst kultury w konwencji <i>fantasy</i> • porównuje książkę z filmem Petera Jacksona

95. Jak napisać opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy?	• definiuje opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy	• proponuje alternatywne zakończenie wybranej legendy lub baśni	• tworzy plan wydarzeń opowiadania twórczego	• tworzy opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy	
96. Wyobraźnia	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego	• wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego	• charakteryzuje problematykę utworu • określa funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa nastrój utworu	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje znaczenie tytułu	• uczestniczy w dyskusji na temat funkcji wyobraźni w życiu
97. Pamiętny dzień	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu • wyjaśnia funkcję rodzaju narracji • wskazuje elementy fantastyczne	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza czytany tekst • wskazuje uosobienie oraz wyrazy dźwiękonaśladowcze i określa ich funkcje	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat powodów czytania książek
98. Zagadka Mony Lisy	• relacjonuje treść fragmentu	• opisuje obraz Leonarda da Vinci • wymienia propozycje interpretacji obrazu Leonarda da Vinci	• określa główną myśl tekstu	• interpretuje ostatnie zdanie tekstu • wypowiada się na temat zaprezentowanych wariacji na temat obrazu <i>Mona Lisa</i>	
99. Co już wiemy o wypowiedzeniach?	• przedstawia podział wypowiedzeń	• wskazuje typy wypowiedzeń w tekstach • przekształca równoważniki zdań w zdania	• łączy wypowiedzenia tak, aby powstały zdania złożone	• zdania pojedyncze nierozwinięte przekształca w zdanie pojedyncze rozwinięte	

100. Jak łączą się wyrazy w zdaniu	wymienia związki wyrazowe (związek główny i związki poboczne)	w zdaniu wskazuje wyrazy, które tworzą związki główny i poboczne	- podaje przykłady związku głównego i związków pobocznych - wskazuje wyrazy poza związkami w zdaniu	klasyfikuje związki wyrazowe	
101. Przecinek w zdaniu pojedynczym – przypomnienie wiadomości	wymienia zasady stosowania przecinka w zdaniu pojedynczym	w zdaniu wskazuje miejsca, w których powinien być przecinek	koryguje zdania pojedyncze pod kątem interpunkcji	tworzy teksty, poprawnie stosując przecinki	
102. i 103 Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności	- odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie - posługuje się terminami i pojęciami: <i>podtytuł, wyrazy dźwiękonaśladowcze, środki stylistyczne (poetyckie), opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy</i> - podaje zasady pisowni <i>q, ę oraz en, em, on, om</i>, - podaje zasady stawiania przecinka w zdaniu pojedynczym - wymienia różne rodzaje wypowiedzi, związki wyrazowe (główny i poboczne) - podaje przykłady wyrazów poza związkami	wykorzystuje najważniejsze konteksty	- wyciąga wnioski - określa własne stanowisko	- poprawnie interpretuje wymagany materiał - właściwie argumentuje - uogólnia, podsumowuje i porównuje	- wykorzystuje bogate konteksty - formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
104. A było to dobre	- opisuje obraz - nazywa barwy użyte przez malarza	- omawia kompozycję obrazu - wypowiada się na temat	- interpretuje funkcję użytych barw - przedstawia skojarzenia	- formułuje problem przedstawiony na obrazie - interpretuje wymowę	porównuje obraz z innymi tekstami kultury przedstawiającymi

		sposobu przedstawienia postaci	związane z obrazem	obrazu • wyraża własny sąd o obrazie	podobną problematykę
105. i 106. Co było na początku?	• relacjonuje treść fragmentu • porządkuje informacje zaprezentowane w tekście • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, Księga Rodzaju</i> • relacjonuje treść wiersza • wskazuje podmiot liryczny	• omawia relacje pomiędzy Bogiem a człowiekiem we fragmencie • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego w wierszu • wskazuje środki stylistyczne w wierszu	• wypowiada się na temat sposobu przedstawienia Boga • wyjaśnia funkcję powtórzeń w tekście • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • omawia sposób przedstawienia Boga w wierszu • określa problematykę utworu • omawia funkcję środków stylistycznych w wierszu	• wyraża własny sąd na temat fragmentu • interpretuje wiersz • wyraża własny pogląd na temat wiersza	• porównuje sposób ukazania stworzenia świata w Biblii i w mitologii
107. Pierwsi ludzie	• relacjonuje treść fragmentu • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, raj, Eden, związek frazeologiczny</i>	• określa temat i główną myśl fragmentu • odnosi opis Anny Kamieńskiej do pierwowzoru biblijnego	• omawia sposób przedstawienia Boga we fragmencie	• interpretuje znaczenie wyrażen niedosłownych	• w kontekście przeczytanego fragmentu omawia obraz Erastusa Salisbury Fielda
108. Punkt widzenia	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>wyrazy neutralne, wyrazy nacechowane</i>	• omawia sposób w jaki fragmenty odnoszą się do Biblii • charakteryzuje bohaterów fragmentu • określa temat fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi sposób przedstawienia Adama i Ewy do stereotypów dotyczących płci • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych	• uczestniczy w dyskusji na temat: <i>Skąd się biorą różnice w naszym postrzeganiu rzeczywistości?</i>

	<i>emocjonalnie, zdrobnienia, zgrubienia</i>			doświadczeń	
109. Motywy biblijne	wymienia motywy biblijne obecne w kulturze	- omawia pochodzenie wskazanych motywów biblijnych - wymienia związki frazeologiczne pochodzące z Biblii	wyjaśnia znaczenie oraz pochodzenie związków frazeologicznych pochodzących z Biblii	odnajduje motywy biblijne w tekstach kultury	przygotowuje prezentację na temat wybranego motywu biblijnego
110. Czy ziarno wyda plon?	- relacjonuje treść przypowieści - wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść</i>	wskazuje w tekście cechy gatunkowe	- wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści - wskazuje wartości zaprezentowane w przypowieści	wyraża własny sąd o tekście	- uczestniczy w dyskusji na temat przyczyn dla których Jezus z Nazaretu posługiwał się przypowieściami - omawia obraz Vincenta van Gogha w kontekście omawianej przypowieści
111. Ludzka dobroć	- relacjonuje treść przypowieści - wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść</i>	- określa tematykę przypowieści - omawia zachowanie bohaterów fragmentu	formułuje przesłanie przypowieści	odnosi wydarzenie opisane we fragmencie do własnych doświadczeń	uczestniczy w dyskusji na temat okazywania współczucia i pomocy w codziennym życiu
112. Korzystanie z talentu	- relacjonuje treść przypowieści - wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść, talent</i>	wskazuje w tekście cechy gatunkowe	- wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści - wskazuje wartości zaprezentowane w przypowieści	wyraża własny sąd o tekście	uczestniczy w dyskusji na temat wykorzystywania swoich możliwości
113. Wartość przygotowań	- relacjonuje treść przypowieści - wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść, talent</i>	wskazuje w tekście cechy gatunkowe	- wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści - wskazuje wartości zaprezentowane w przypowieści	wyraża własny sąd o tekście	uczestniczy w dyskusji na temat okoliczności, w których należy zachować przeczność
114. Dobroczyńca ludzkości	- relacjonuje treść mitu - wyjaśnia pojęcia: <i>mit,</i>	charakteryzuje bohatera fragmentu	określa problematykę fragmentu	wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach	wypowiada się na temat najważniejszych bogów

	<i>mitologia, Olimp, Prometeusz, Zeus</i>	• określa tematykę fragmentu • podaje cechy mitu w podanym fragmencie • wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne	• nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim tekst	• porównuje początki ludzkości przedstawione w Biblii i w mitologii	greckich
115. W drodze do Itaki	• relacjonuje treść wiersza • wskazuje adresata lirycznego	• określa temat wiersza • wskazuje środki stylistyczne	• określa problematykę wiersza • omawia funkcję środków stylistycznych • określa nastrój wiersza	• wyraża własny sąd na temat wiersza • wypowiada się na temat Odyseusza • interpretuje utwór	• uczestniczy w dyskusji na temat tez postawionych w wierszu Leopolda Staffa
116. W świecie mitów	• wymienia najważniejsze postacie z mitologii	• opisuje najważniejsze postacie z mitologii	• wskazuje teksty kultury współczesnej, w której obecne są motywy biblijne	• omawia przyczyny wpływu mitologii na kulturę wieków późniejszych	• przedstawia wybrany tekst kultury zawierający odwołania do mitologii
117. Jak napisać opowiadanie twórcze na podstawie mitu lub przypowieści?	• definiuje opowiadanie twórcze na podstawie mitu czy przypowieści	• proponuje alternatywne zakończenie wybranego mitu lub przypowieści	• redaguje plan wydarzeń opowiadania twórczego	• redaguje opowiadanie twórcze na podstawie mitu czy przypowieści	
118. Zasady postępowania	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów utworu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat konieczności przestrzegania zasad
119. Tolerancja	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny i adresata	• wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego	• określa problematykę utworu • określa funkcję środków stylistycznych	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje znaczenie tytułu	• uczestniczy w dyskusji na temat wartości nadających życiu sens

	lirycznego		• nazywa wrażenia, jakie wzbudza czytany tekst • określa nastrój utworu		
120. Użycie nawiasu	• relacjonuje zasady używania nawiasu	• wyjaśnia, dlaczego w podanym tekście zastosowano nawiasy	• uzupełnia podany tekst o nawiasy	• redaguje tekst z użyciem nawiasów	
121. Radość obdarowywania	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcie <i>powieść obyczajowa</i>	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa emocje, których doświadczają bohaterowie • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną w fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat problemu poruszonego we fragmencie
122. Pisownia wyrazów obcych	• wymienia sposoby zapisywania wyrazów obcego pochodzenia	• uzupełnia podany tekst odpowiednią formą wyrazu obcego	• uzupełnia podany tekst właściwie zapisanymi słowami obcego pochodzenia	• stosuje oryginalną oraz spolszczoną wersję zapisu wyrazów obcych	
123. Jak rozpoznać zdania złożone współrzędnie i podrzędnie?	• definiuje zdanie złożone • wymienia cechy zdań złożonych współrzędnie i zdań złożonych podrzędnie	• rozpoznaje zdania złożone współrzędnie • rozpoznaje zdania złożone podrzędnie	• nazywa rodzaje zdań złożonych		
124. Jak rozpoznaje typy zdań złożonych współrzędnie?	• wymienia cechy różnych typów zdań współrzędnych	• rozpoznaje poszczególne typy zdań złożonych współrzędnie	• tworzy i zapisuje zdania złożone współrzędnie	• wykonuje wykresy zdań złożonych współrzędnie	
125. i 126. Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje

wiedzę i umiejętności	i pojęciami: <i>powieść obyczajowa, przypowieść, powtórzenie, opowiadanie twórcze na podstawie mitu lub przypowieści</i> • podaje zasady pisowni wyrazów obcych • podaje zasady użycia nawiasu • określa różnicę między zdaniami złożonymi współrzędnie a zdaniami złożonymi podrzędnie • wymienia typy zdań złożonych współrzędnie (łącznie, rozłączne, przeciwstawne, wynikowe)			• uogólnia, podsumowuje i porównuje	problemy badawcze
127. Spotkania z naturą	• opisuje obraz • nazywa barwy użyte przez malarza	• omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie	• wypowiada się na temat sposobu przedstawienia zwierząt • nazywa wrażenia oraz skojarzenia, jakie wzbudza w nim obraz	• formułuje problem przedstawiony na obrazie • interpretuje funkcję barw • interpretuje tytuł obrazu • wyraża własny sąd o obrazie	• porównuje obraz z innymi tekstami kultury poruszającymi podobną problematykę
128. Zdziwienie światem	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny	• wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego	• określa problematykę utworu • wyjaśnia funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza czytany tekst • określa nastrój utworu	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje znaczenie tytułu	• wymienia zaobserwowane przez siebie cuda natury
129. Uczucia zwierząt	• referuje treść artykułu	• wskazuje cechy artykułu prasowego w tekście	• określa główną myśl tekstu	• wyraża własny sąd o temacie artykułu	• uczestniczy w dyskusji na temat sposobu

		• określa temat tekstu	• odróżnia informacje o faktach od opinii • wskazuje i nazywa wartości opisane w artykule	• wypowiada się na temat ostatniego zdania w artykule	traktowania zwierząt przez ludzi
130. Człowiek w cywilizowanym świecie	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny	• wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego	• określa problematykę utworu • wyjaśnia funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa nastrój utworu	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• uczestniczy w dyskusji na temat wpływu przemian cywilizacyjnych na człowieka
131. Co dziedziczymy?	• referuje treść komiksu • wyjaśnia pojęcie <i>komiks</i> • omawia świat przedstawiony	• określa temat utworu • charakteryzuje bohaterów komiksu	• określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie budzi w nim komiks • wskazuje wartości zaprezentowane w komiksie	• interpretuje zakończenie komiksu • charakteryzuje komiks jako tekst kultury, wskazuje charakterystyczne dla niego cechy	• uczestniczy w dyskusji na temat wpływu przemian cywilizacyjnych na życie człowieka
132. Jak napisać list oficjalny?	• definiuje list oficjalny	• wymienia części, z których składa się list oficjalny • wybiera argumenty adekwatne do określonego listu oficjalnego	• przekształca podaną wiadomość w list oficjalny • koryguje podany przykład listu oficjalnego	• redaguje list oficjalny	
133. Jak kulturalnie się porozumiewać?	• wymienia cechy języka potocznego • wymienia elementy składające się na etykietę językową	• wyjaśnia, w jakich sytuacjach używa się oficjalnej odmiany języka, a w jakich – nieoficjalnej	• wskazuje różnice pomiędzy językiem mówionym a językiem pisanym	• posługuje się różnymi odmianami języka stosownie do sytuacji	

134. Co już wiemy o głoskach i sylabach?	• odróżnia głoski od liter • dzieli głoski na samogłoski i spółgłoski	• definiuje głoski, sylaby i litery	• odróżnia spółgłoski miękkie od twardych	• wskazuje słowa, w których litera <i>i</i> oznacza tylko miękkość głoski, w których – tworzy sylabę	
135. Jak rozróżnić głoski dźwięczne i bezdźwięczne oraz ustne i nosowe?	• wymienia cechy głosek dźwięcznych i bezdźwięcznych • wymienia cechy głosek ustnych i nosowych	• wskazuje głoski dźwięczne i bezdźwięczne w podanych wyrazach • wskazuje głoski ustne i nosowe w podanych wyrazach	• odróżnia głoski dźwięczne od bezdźwięcznych oraz ustne od nosowych	• wskazuje głoski dźwięczne i bezdźwięczne, ustne i nosowe w tekście	
136. Jak akcentować wyrazy? Jak intonować zdania?	• wymienia sytuacje, kiedy akcentujemy wyrazy na trzecią i na czwartą sylabę od końca • definiuje słowo <i>intonacja</i>	• identyfikuje akcent paroksytoniczny jako dominujący w języku polskim	• wskazuje akcent w podanych wyrazach	• czyta podany tekst, poprawnie akcentując wszystkie wyrazy	
137. i 138. Pisownia wyrazów z <i>ó, u, rz, ż, ch, h</i>	• wymienia zasady pisowni <i>ó</i> i <i>u</i>, <i>rz</i> i <i>ż</i> oraz <i>ch</i> i <i>h</i>	• uzupełnia podane słowa odpowiednimi literami	• podaje wyrazy pokrewne uzasadniające pisownię • poprawnie zapisuje podane słowa	• tworzy tekst, w którym stosuje poprawną pisownię wyrazów z <i>ó, u, rz, ż, ch, h</i>	
139. Człowiek i natura	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny	• wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • omawia sytuację liryczną	• określa problematykę utworu • określa funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa nastrój utworu	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• wskazuje inne teksty kultury mówiące o sposobie postrzegania natury przez człowieka
140. Jak poprawnie używa średnika?	• wyjaśnia, do czego służy średnik w wypowiedziach	• wyjaśnia, w jakim celu został użyty średnik we wskazanym tekście	• uzupełnia podany tekst średnikami	• układa tekst z zastosowaniem średników	
141. Walka z plastikiem	• referuje treść fragmentu	• wskazuje we fragmencie	• określa główną myśl	• wyraża własny sąd o	• omawia fotografię

		cechy artykułu prasowego • określa temat tekstu	tekstu • omawia funkcję śródtytułów • odróżnić informacje o faktach od opinii • wskazuje i nazywa wartości opisane w artykule	temacie artykułu • wyjaśnia, w jakim celu autor przywołuje dane wyrażone liczebnikami	umieszczoną w podręczniku w kontekście przeczytanego artykułu
142. i 143. Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • podaje zasady pisania listu oficjalnego • wymienia zasady pisowni wyrazów z <i>ó, u,</i> <i>rz, ź, ch, h,</i> • podaje zasady stosowania średnika • rozróżnia spółgłoski miękkie i twarde • określa funkcje litery <i>i</i> • rozróżnia głoski dźwięczne i bezdźwięczne, głoski ustne i nosowe • podaje zasady wymowy (zasady akcentowania, zasady intonacji)	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
144. Kartki z kalendarza	• opisuje obraz • nazywa barwy użyte przez malarza	• omawia kompozycję obrazu • wypowiada się na temat sposobu przedstawienia postaci	• wskazuje problem przedstawiony na obrazie • nazywa wrażenia oraz skojarzenia, jakie wzbudza w nim obraz	• formułuje problem przedstawiony na obrazie • interpretuje funkcję barw • interpretuje tytuł obrazu • wyraża własny sąd o obrazie	• uczestniczy w dyskusji na temat sztuki w przestrzeni publicznej

145. 11 listopada – Narodowe Święto Niepodległości	• referuje treść fragmentu • wyjaśnia pojęcie <i>patriotyzm</i>	• określa temat fragmentu • formułuje w punktach, na czym polega współczesny patriotyzm	• określa główną myśl tekstu • wskazuje i nazywa wartości opisane w tekście	• omawia funkcję porównania do ogrodnika • wyraża własny sąd o temacie artykułu	• uczestniczy w dyskusji na temat różnych sposobów postrzegania słowa <i>patriotyzm</i>
146. 24 grudnia – Wigilia świąt Bożego Narodzenia	• referuje treść wiersza	• określa temat utworu • wypowiada się na temat specyfiki wiersza Ludwika Jerzego Kerna	• omawia funkcję epitetów	• wyraża swoją opinię na temat wiersza • omawia symbolikę ozdób choinkowych	• uczestniczy w dyskusji na temat różnych sposobów świętowania Bożego Narodzenia
147. 14 lutego – walentynki	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohatera fragmentu • nazywa emocje, których doświadcza bohater	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat przyczyn negatywnego nastawienia do walentynek
148. 2 kwietnia – Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci	• referuje treść listu	• określa temat listu • wylicza, z czego składa się wyobraźnia według autorki listu	• wyjaśnia sformułowania metaforyczne użyte w liście	• omawia problematykę listu • wyraża własny sąd o treści listu	• omawia książki, które najintensywniej zapadły mu w pamięć
149. Wielkanoc	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny	• wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego	• określa problematykę utworu • wyjaśnia funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa nastrój utworu	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• przedstawia różne sposoby świętowania Wielkanocy

9. Sprawdziany i testy będą oceniane na podstawie punktów za poszczególne zadania, które będą przeliczane na ocenę wg poniższego kryterium:

1)	100 % – 96 %	– stopień celujący;
2)	95,9 % – 87 %	– stopień bardzo dobry;
3)	86,9 % – 71 %	– stopień dobry;
4)	70,9 % – 50 %	– stopień dostateczny;
5)	49,9 % – 30%	– stopień dopuszczający;
6)	29,9 % – 0 %	– stopień niedostateczny.

10. Kryteria oceny dłuższej formy wypowiedzi - klasy IV-VI

Kryterium	Liczba punktów
XIII. Treść 4 pkt - pełna i rozbudowana wypowiedź, oryginalność ujęcia tematu, bogactwo słownictwa, piękny styl, twórcze rozwinięcie tematu 3 pkt – pełna i rozbudowana wypowiedź logicznie uporządkowana; zróżnicowane i urozmaicone słownictwo 2 pkt – poprawna wypowiedź i logicznie uporządkowana 1 pkt – wypowiedź ogólnikowa, w zarysie 0 pkt. – praca nie na temat	0-4
XIV. Segmentacja tekstu i estetyka pisma 1 pkt - staranny zapis i układ graficzny (przynajmniej trzy akapity). 0 pkt. - segmentacja przypadkowa, brak segmentacji	0-1
XV. Styl 1 pkt - konsekwentny, dostosowany do formy	

0 pkt. - styl niekonsekwentny lub niedostosowany do przyjętej formy wypowiedzi	0-1
XVI. Poprawność językowa 2 pkt - 0 – 3 błędów składniowych lub leksykalnych, lub frazeologicznych, lub fleksyjnych 1 pkt - 4 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne 0 pkt. - 5 błędów składniowych lub leksykalnych, lub frazeologicznych, lub fleksyjnych	0-2
XVII. Poprawność ortograficzna: 2 pkt - 0-1 błąd ortograficzny 1 pkt – 2-3 błędy ortograficzne 0 pkt. - 4 błędy ortograficzne <i>Kryterium dla ucznia z dysleksją</i> 2 pkt – 0-2 błędy ortograficzne 1 pkt - 3 – 4 błędy ortograficzne 0 pkt. - 5 błędów ortograficznych	0-2
XVIII. Poprawność interpunkcyjna	

1 pkt - 0 – 3 błędów interpunkcyjnych	0-1
0 pkt. - 4 błędy interpunkcyjne	
<i>Kryterium dla ucznia z dysleksją</i>	
1 pkt - 0 – 4 błędów interpunkcyjnych	
0 pkt. - 5 błędów interpunkcyjnych	

Za błędy ortograficzne w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się (w zakresie pisowni) uznaje się: błędy w zapisie wyrazów z u-ó, ż-rz, h-ch, pisownia z –nie, łamanie zasady pisania wielką literą na początku zdania.

Do błędów graficznych zalicza się: dodawanie, opuszczanie, przestawianie liter, sylab lub całych wyrazów, mylenie liter, błędny podział wyraz utratę, dźwięczności, ominięcie drobnych elementów graficznych

Długość wypracowań

Kl.IV- 80 słów, kl.V- 120 słów, kl.VI 150 słów

Jeżeli praca jest krótsza, nie przyznajemy punktów za kryterium II – VI.

Jeżeli praca jest napisana niesamodzielnie, uczeń otrzymuje 0 punktów.

SKALA OCEN

- 11 p. - cel
- 10 p. – bdb
- 9 – 8 p. – db
- 7 – 6 p. – dst
- 5 -4 p. – dop
- 3 – 0 p.

11. Kryteria oceny krótszej formy wypowiedzi

Kryteria	Liczba punktów
IX. Treść: 2 pkt – pełna wypowiedź, nie pojawiają się zbędne informacje 1 pkt – wypowiedź niepełna, pojawiają się zbędne informacje, 0 pkt – praca nie na temat	0-2

X. Kompozycja 1 pkt - zachowanie spójności i właściwego układu graficznego 0 pkt. – brak spójności lub niewłaściwy układ graficzny	0-1
XI. Język i styl 1 pkt - 1 błąd językowy i 1 stylistyczny 0 pkt – więcej niż 1 błąd językowy i 1 stylistyczny	0-1
XII. Ortografia i interpunkcja 1 pkt - 1 błąd ortograficzny i 1 interpunkcyjny 0 pkt. – więcej niż 1 błąd ortograficzny i 1 interpunkcyjny <u>Kryterium dla ucznia z dysleksją</u> 1 pkt- 2 błędy ortograficzne i 2 interpunkcyjne 0 pkt – więcej niż 2 błędy ortograficzne i 2 interpunkcyjne	0-1

SKALA OCEN

5 p. praca bez błędów – cel

5 p. – bdb

4 p. - db

3 p. - dst

2 p. - dop

1 p. - ndst

12. Ocenianie dyktand

Oceniając dyktanda, rozróżnia się błędy I^o: u – ó, ż – rz, h – ch, wielka i mała litera, pisownia „nie” z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami, przysłówkami, pisownia „by” z czasownikiem; błędy II° - inne. Dwa błędy II° = jeden błąd I^o: cztery błędy interpunkcyjne = jeden błąd ortograficzny.

0 bł. -0,5 – cel

1 bł. – bdb

1,5 – 2 bł. – db

2,5 – 3,5 bł. – dst

4 – 5,5 bł. - dop

6 bł. – nast.

Opracowali nauczyciele j. polskiego

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

NOWE Słowa na start!, klasa 7, edycja do uszczuplonej podstawy programowej 2024

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *NOWE Słowa na start!* w klasie 7 (edycja 2024–2026 do uszczuplonej podstawy programowej). Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Numer i temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą Uczeń potrafi:	Wymagania na ocenę dostateczną Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania na ocenę dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania na ocenę celującą Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
2. Charaktery	- opisać obraz - nazwać barwy użyte przez artystę	- przedstawić skojarzenia związane z obrazem - wyrazić swoją opinię na temat obrazu	- zinterpretować znaczenie barw - wyjaśnić, dlaczego na obrazie są dwa wizerunki tego samego mężczyzny	- zinterpretować tytuł obrazu - zinterpretować przesłanie obrazu w kontekście prawdy o człowieku	- podjąć dyskusję na temat przyczyn postrzegania tej samej osoby na różne sposoby - porównać obraz z innymi tekstami kultury podejmującymi temat postrzegania człowieka z różnych perspektyw
3. Wytrzymałość	- omówić treść fragmentów tekstu - określić rodzaj literacki utworu - określić rodzaj narracji	- scharakteryzować główną bohaterkę utworu - omówić postawy pozostałych bohaterów utworu	omówić sposób przedstawienia opisanej historii w artykułach prasowych	omówić wpływ narracji na odbiór utworu	na podstawie wywiadu z autorką wypowiedzieć się na temat funkcji humoru w tekstach literackich
4. Podróż w czasy starożytne	określić ramy czasowe starożytności	- wypowiedzieć się na temat wierzeń ludzi żyjących w starożytności - wymienić najważniejsze	wypowiedzieć się na temat dziedzictwa kulturowego wywodzącego się z religii	wymienić osiągnięcia cywilizacyjne, które zawdzięczamy ludziom żyjącym w starożytności	- wypowiedzieć się na temat dziedzictwa cywilizacyjnego starożytności, wartościując je - omówić wybrane dzieła

		cechy antycznej sztuki			antycznej sztuki
5. Niezlomność	• omówić treść fragmentów tekstu • wymienić przydomki Ateny i przypisywane jej atrybuty	• wymienić cechy charakteru Ateny i zilustrować je przykładami	• określić temat mitu i wyjaśnić jego funkcję	• ocenić postępowanie bogini	• podjąć dyskusję na temat wpływu emocji na postępowanie
6. Pokora	• omówić treść fragmentu tekstu	• ułożyć plan wydarzeń przedstawionych w przypowieści • wymienić cechy bohaterów przypowieści i zilustrować je przykładami	• ocenić zachowanie ojca • wypowiedzieć się na temat emocji towarzyszących starszemu synowi	• sformułować morał przypowieści • wyjaśnić znaczenie frazeologizmu <i>syn marnotrawny</i>	• podjąć dyskusję na temat sensu dawania komuś drugiej szansy • omówić obraz Keitha Vaughana <i>Powrót syna marnotrawnego</i> • odnaleźć w różnych źródłach inne realizacje motywu syna marnotrawnego
7. Silny charakter (lektura uzupełniająca)	• omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji	• scharakteryzować bohatera utworu	• omówić sposób przedstawienia przeżyć wewnętrznych bohatera • zinterpretować wskazane słowa	• dokonać analizy sposobu przedstawienia rekinów	• podjąć dyskusję na temat sentencji i odnieść te słowa do wybranych tekstów kultury
8. Czarny charakter	• omówić treść fragmentów tekstu • wymienić cechy Lorda Voldemorta • omówić metody działania Lorda Voldemorta	• wskazać cele Lorda Voldemorta • wymienić przeciwników Lorda Voldemorta	• omówić działania podejmowane przez Zakon Feniksa po to, aby unieszkodliwić Lorda Voldemorta • odnieść określenie <i>czarny charakter</i> do Lorda Voldemorta	• ocenić postawę Korneliusza Knota	• omówić postać będącą antywzorem z innego tekstu kultury
9. Jak komponować tekst i budować akapity?	• wymienić cechy dobrze skomponowanego tekstu • wskazać w podanym tekście główne zdanie akapitu	• sformułować plan wypowiedzi argumentacyjnej • uporządkować wskazaną wypowiedź	• poprawić wskazane wypracowanie • sformułować wstęp do wypracowania • wskazać wyrazy i wyrażenia sygnalizujące powiązania	• stworzyć wewnętrznie uporządkowane, spójne wypracowanie	`

			między zdaniami		
10. i 11. Jak napisać opowiadanie inspirowane mitem lub przypowieścią?	wymienić cechy mitu i przypowieści	- zgromadzić informacje na temat symbolicznego znaczenia postaci mitologicznych - zgromadzić informacje na temat metaforycznej wymowy przypowieści	- dokonać analizy tekstu współczesnej wersji mitu - dokonać analizy tekstu współczesnej wersji przypowieści	- zredagować opis przeżyć wewnętrznych postaci mitologicznej i/lub biblijnej - stworzyć opowiadanie inspirowane mitem i/lub przypowieścią	
12. i 13. Odmienne i nieodmienne części mowy	- wymienić odmienne i nieodmienne części mowy - scharakteryzować odmienne i nieodmienne części mowy	- nazwać części mowy występujące w tekście - określić formy odmiennych części mowy - uzupełnić tekst właściwymi przyimkami	- przekształcić formy czasowników - użyć czasowników we właściwych formach - przeredagować zdania, używając właściwych zaimków	użyć w zdaniach właściwych spójników	
14. Pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	- wymienić części mowy, z którymi <i>nie</i> piszemy łącznie i rozdzielnie - wymienić wyjątki od obowiązujących reguł	uzupełnić tekst poprawnie zapisanymi wyrazami z <i>nie</i>	wskazać regułę ortograficzną właściwą dla podanych przykładów	zredagować tekst, w którym występują poprawnie zapisane wyrazy z <i>nie</i>	
15. Imiesłowy przymiotnikowe	- zdefiniować imiesłowy - zdefiniować imiesłowy przymiotnikowe czynne i bierne - omówić regułę tworzenia imiesłowów przymiotnikowych	wskazać imiesłowy przymiotnikowe w podanym tekście	- wskazać imiesłowy przymiotnikowe w tekście i podzielić je na kategorie - uzupełnić tekst właściwymi imiesłowami przymiotnikowymi	- przekształcić formy czasowników w imiesłowy przymiotnikowe - utworzyć i nazwać imiesłowy przymiotnikowe	
16. Imiesłowy przysłówkowe	zdefiniować imiesłowy przysłówkowe współczesne i uprzednie	wskazać imiesłowy przysłówkowe w podanym tekście	wskazać imiesłowy przysłówkowe w tekście i podzielić je na kategorie	przekształcić formy czasowników w imiesłowy przysłówkowe	

	• omówić regułę tworzenia imiesłówów przysłówkowych		• uzupełnić tekst właściwymi imiesłowami przysłówkowymi	• utworzyć i nazwać imiesłowy przysłówkowe	
17. Pisownia <i>nie</i> z imiesłowami	• wymienić zasady pisowni <i>nie</i> z imiesłowami	• zastąpić określenia oznaczające cechy imiesłowami z przeczeniem <i>nie</i>	• utworzyć imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i>	• zredagować tekst, w którym występują imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i>	
18. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>starożytność</i>, <i>sztuka antyczna</i>, <i>mit</i>, <i>przypowieść (parabola)</i>, <i>symbol</i>, <i>epika</i>, <i>odmienne i nieodmienne części mowy</i>, <i>imiesłowy przymiotnikowe czynne i bierne</i>, <i>imiesłowy przysłówkowe współczesne i uprzednie</i>, <i>kompozycja tekstu</i>, <i>opowiadanie inspirowane mitem lub przypowieścią</i>	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
19. Cienie i blaski życia	• opisać obraz	• opisać postacie przedstawione na obrazie • omówić kolorystykę dzieła	• odnieść sytuację przedstawioną na obrazie do jego tytułu • omówić kompozycję dzieła	• wypowiedzieć się na temat roli gry światła	• omówić wybrany tekst kultury tematycznie zbliżony do dzieła Auguste’a Renoira
20. Szczęście w nieszczęściu	• omówić treść fragmentów tekstu	• opisać reakcje mędrca na poszczególne okoliczności • określić myśl przewodnią poznanej bajki filozoficznej	• omówić funkcję pytań retorycznych w tekście	• zinterpretować funkcję odniesień do zjawisk przyrody w tekście	• zinterpretować obraz Olega Kharkhana <i>Tragiczny list</i> w kontekście poznanej bajki filozoficznej
21.	• określić ramy czasowe	• zdefiniować humanizm	• omówić specyfikę sztuki	• omówić dzieło renesansowe	• omówić wybrane dzieło lub

Podróż w czasy renesansu	renesansu • wyjaśnić pochodzenie nazwy epoki	• wymienić najważniejsze dokonania renesansowe i określić ich funkcję • wymienić najważniejszych twórców epoki	renesansowej		wynalazek Leonarda da Vinci • opisać renesansowe miasto idealne
22. Twórca i jego dzieło – Jan Kochanowski	• wymienić najważniejsze etapy życia Jana Kochanowskiego	• scharakteryzować twórczość poety	• wskazać elementy renesansowe w twórczości Jana Kochanowskiego	• przedstawić funkcję Czarnolasu w twórczości poety	
23. Pół żartem, pół serio (lektura obowiązkowa)	• omówić treść utworów	• określić charakter fraszek	• wskazać elementy humoru we fraszkach	• omówić sposób obrazowania w utworach	• wskazać konteksty utworów i nawiązania do nich
24. Na scenie życia (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>fraszka</i> , <i>wiersz sylabiczny</i> , <i>rym</i> , <i>powtórzenie</i> • omówić treść fraszki • wskazać środki stylistyczne użyte przez Jana Kochanowskiego	• przedstawić układ rymów we fraszce • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>fraszka</i> w różnych kontekstach	• omówić funkcję powtórzenia na początku fraszki • omówić funkcję środków stylistycznych użytych w utworze	• omówić funkcję wyliczenia wartości ważnych dla człowieka • zinterpretować dwa ostatnie wersy utworu w odniesieniu do toposu świata jako teatru	• omówić cechy wspólne poznanych fraszek
25. Wartość zdrowia (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>apostrofa</i> • omówić treść fraszki	• wskazać środki stylistyczne użyte przez poetę	• określić funkcję apostrofy rozpoczynającej utwór • określić funkcję wyliczenia	• sformułować główną myśl fraszki • zinterpretować funkcję uosobienia w tekście	• podjąć dyskusję na temat aktualności poznanej fraszki
26. i 27. Przepis na szczęście	• wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>archaizm</i> • omówić treść utworów	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego każdej z fraszek	• przedstawić stosunek Jana Kochanowskiego do natury na podstawie fraszki <i>Na lipę</i>	• omówić renesansowy charakter fraszek	• podjąć dyskusję na temat najważniejszych aspektów życia

(lektura obowiązkowa)	• wskazać podmiot liryczny każdej z fraszek • wskazać adresata lirycznego fraszki <i>Na dom w Czarnolesie</i> • wskazać archaizmy w utworach	• wskazać apostrofę we fraszce <i>Na lipę</i> i wyjaśnić jej funkcję • przedstawić współczesne formy wskazanych archaizmów	• określić kontekst biograficzny fraszki <i>Na dom w Czarnolesie</i>		
28. Być szczęśliwym	• omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny utworu	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • podzielić wiersz na części tematyczne	• omówić symbolikę ogrodu, przywołując kontekst biblijny • określić funkcję środków stylistycznych użytych przez poetę • zinterpretować tytuł utworu	• zinterpretować przyjęcie przez podmiot liryczny postawy wyprostowanej • omówić postrzeganie szczęścia przez podmiot liryczny	• omówić język utworu Czesława Miłosza • wypowiedzieć się na temat życia i twórczości poety
29. Wiejska sielanka (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>pieśń</i> • omówić treść pieśni • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu • wymienić obowiązki gospodarza i gospodyni • wskazać środki stylistyczne użyte w utworze	• omówić przedstawiony w wierszu kontrast pomiędzy życiem na wsi a życiem w mieście i określić jego funkcję • omówić funkcję środków stylistycznych użytych w utworze	• omówić koncepcję życia na wsi przedstawioną w wierszu	• odnieść utwór do renesansowego humanizmu
30. Radość życia (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>rym gramatyczny</i>, <i>apostrofa</i>, <i>uosobienie</i> • omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny utworu	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • określić rodzaje rymów występujących w wierszu	• zinterpretować metafory użyte w wierszu • omówić funkcję personifikacji	• wyjaśnić przesłanie wiersza	• nazwać adresata apostrofy zawartej w ostatniej zwrotce utworu i podać jego określenia bliskoznaczne • odnaleźć w dowolnych źródłach informacje na temat filozofii epikurejskiej
31. Stara bieda	• sformułować główne myśli tekstu	• omówić na podstawie tekstu różnice pomiędzy Polakami a	• przedstawić zalety narzekania wymienione w tekście	• wyjaśnić znaczenie rysunku umieszczonego w podręczniku w odniesieniu do treści tekstu	• podjąć dyskusję na temat funkcji narzekania • wymienić inne stereotypy

		reprezentantami innych nacji • wymienić funkcje narzekania			dotyczące Polaków
32. i 33. Wobec śmierci (lektura obowiązkowa)	• omówić treść trenów • określić rodzaj liryki, który reprezentują treny	<i>Tren VII:</i> • wskazać adresatów utworu <i>Tren VIII:</i> • wskazać adresata utworu • wymienić cechy Urszulki przywołane przez podmiot liryczny	<i>Tren VII:</i> • omówić funkcję zdrobnień w wierszu • wyjaśnić dwojakie znaczenie wyrazu <i>skrzynka</i> użytego w utworze <i>Tren VIII:</i> • wyjaśnić funkcję kontrastu pomiędzy ukazaniem domu przed śmiercią Urszulki i po tym wydarzeniu	<i>Tren VII:</i> • omówić funkcję wykrzyknienia użytego w puencie utworu • omówić funkcję odwołania do ubioru dziecka wszystkie poznane treny: • porównać poznane utwory i wyrazić swoją opinię na temat zawartego w nich ładunku emocjonalnego • wskazać cechy wspólne poznanych trenów	• omówić wybrany tekst kultury, w którym została przedstawiona strata bliskiej osoby, i porównać go z utworami Jana Kochanowskiego
34. Co już wiemy o twórczości Jana Kochanowskiego?	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
35. Przeżywanie straty	• omówić treść fragmentów tekstu • wskazać narratora tekstu	• scharakteryzować narratora tekstu • opisać sposób przeżywania żałoby przez narratora i jego mamę	• omówić relacje pomiędzy bohaterami • zinterpretować sens zakończenia przywołanych fragmentów tekstu	• porównać sposoby przeżywania żałoby przez bohaterów książki z tym przedstawionym w trenach Jana Kochanowskiego	• wypowiedzieć się na temat przeżywania żałoby i sposobów kultywowania pamięci o zmarłych w innych kulturach
36. Jak opisywać dzieła sztuki?	• wymienić elementy, które powinien zawierać opis dzieła sztuki • zgromadzić informacje	• określić temat obrazu • określić kompozycję dzieła	• opisać kolorystykę i nastrój obrazu • wypowiedzieć się na temat proporcji dzieła	• zredagować opis wskazanego obrazu	

	na temat opisywanego dzieła sztuki				
37. Malarstwo	wymienić typy dzieł malarskich	- rozróżnić najważniejsze typy dzieł malarskich - wymienić główne środki wyrazu dzieła malarskiego	- wskazać główne środki wyrazu dzieła malarskiego na konkretnym przykładzie - wymienić kryteria, według których ocenia się obraz	ocenić obraz według podanych kryteriów	zrelacjonować wizytę w galerii lub muzeum
38. Archaizmy	wymienić rodzaje archaizmów	- zastąpić archaizmy wyrazami współczesnymi - wskazać archaizmy w podanych zdaniach	- określić rodzaje podanych archaizmów - określić funkcję archaizmów w tekście stylizowanym	stworzyć tekst z archaizmami	
39. Części zdania i związki wyrazowe w zdaniu – przypomnienie wiadomości	wymienić części zdania	- wskazać główne części zdania i je nazwać - wskazać zdania bezpodmiotowe - wskazać w zdaniach określenia i je nazwać	wypisać związki wyrazowe występujące w podanych zdaniach	ułożyć wypowiedzenia z różnymi częściami zdania	
40. Wypowiedzenia – przypomnienie wiadomości	- wymienić rodzaje wypowiedzeń w zależności od celu wypowiedzi - wymienić rodzaje zdań w zależności od liczby orzeczeń	- rozpoznać rodzaje wypowiedzeń w zależności od celu wypowiedzi - odróżnić zdanie od równoważnika zdania - rozpoznać rodzaje zdań w zależności od liczby orzeczeń - wskazać w tekście zdania pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte - wskazać w tekście zdania złożone współrzędnie i podrzędnie	przekształcić zdanie w równoważnik zdania i odwrotnie	utworzyć zdania złożone współrzędnie i podrzędnie	
41. Zdania złożone	wymienić rodzaje zdań złożonych współrzędnie	rozpoznać rodzaje zdań złożonych współrzędnie	tworzyć wykresy zdań złożonych współrzędnie	tworzyć zdania złożone współrzędnie różnych typów	

współrzędnie – przypomnienie wiadomości		• stosować poprawną interpunkcję w zdaniach złożonych współrzędnie			
42. Pisownia wyrazów wielką i małą literą – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	• wymienić zasady pisowni wyrazów wielką literą • wymienić zasady pisowni wyrazów małą literą	• uzupełnić tekst wyrazami zapisanymi od wielkiej i małej litery	• wyjaśnić zasady pisowni wyrazów wielką i małą literą, odnosząc się do podanych przykładów • wyjaśnić zasadę pisowni wielką literą wyrazów w zwrotach grzecznościowych	• zastosować zasadę pisowni wielką literą wyrazów w zwrotach grzecznościowych w samodzielnie zredagowanym tekście	
43. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>renesans</i>, <i>sztuka renesansu</i>, <i>fraszka</i>, <i>tren</i>, <i>pieśń</i>, <i>wiersz sylabiczny</i>, <i>malarstwo</i>, <i>opis dzieła sztuki</i>, <i>archaizmy</i>, <i>wypowiedzenia</i>, <i>zdanie pojedyncze</i>, <i>zdanie złożone współrzędnie</i>, <i>zdanie złożone podrzędnie</i>, <i>równoważnik zdania</i>, <i>części zdania i związki wyrazowe w zdaniu</i>	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
44. Relacje międzyludzkie	• opisać obraz	• wypowiedzieć się na temat postaci przedstawionych na obrazie • określić sytuację, w jakiej zostały przedstawione postaci	• omówić kompozycję dzieła • nazwać typ autoportretu, który naśladuje artystka	• wypowiedzieć się na temat funkcji mediów społecznościowych	• podjąć dyskusję na temat estetyki selfie

45. Porozumienie	• omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaje narracji	• scharakteryzować głównego bohatera tekstu • przedstawić opinie Marka o rodzicach	• porównać pierwszy i drugi wpis Marka oraz określić funkcję różnic między nimi • wskazać elementy stylu potocznego i języka młodzieży w treści bloga Marka	• dokonać analizy rozmowy ojca z synem • dokonać analizy drugiego wpisu na blogu i wskazać środki, za pomocą których bohater buduje swój wizerunek	• podjąć dyskusję na temat blogów młodzieżowych
46. Trudy wychowania (lektura uzupełniająca)	• omówić treść fragmentów tekstu • omówić świat przedstawiony w dziele	• scharakteryzować bohaterów fragmentów utworu • przedstawić rodzinę opisaną we fragmentach utworu	• przedstawić opinie bohaterów na temat wychowywania dzieci	• zinterpretować tytuł utworu	• zinterpretować tytuł utworu w kontekście historycznym
47. Każdy może być dobry – sens życia według Ebenezera Scrooge’a (lektura obowiązkowa)	• określić rodzaj literacki utworu • wskazać w słowach Scrooge’a kierowanych do siostrzeńca wypowiedź ironiczną	• wyjaśnić, kim jest główny bohater utworu i jak jego charakter uwidacznia się w wyglądzie • określić stosunek narratora do głównego bohatera tekstu • przedstawić wartości, którymi kierował się w życiu Scrooge, i wskazać te, których początkowo mu zabrakło • porównać Scrooge’a z jego siostrzeńcem na podstawie ich wypowiedzi	• zinterpretować wskazany fragment utworu • opisać uczucia Scrooge’a w chwili, gdy odeszła od niego ukochana kobieta	• napisać ogłoszenie, które zawiera informacje o wyglądzie postaci • zacytować sformułowania, dzięki którym narrator nawiązuje kontakt z czytelnikiem, i wyjaśnić, czemu służy taki zabieg	• omówić sposób spotęgowania przez narratora wrażenia tajemnicy i niesamowitości w opisie wydarzeń przy drzwiach domu Scrooge’a
48. Przemiana bohatera pod wpływem świąt	• wypowiedzieć się na temat symbolicznego przesłania, jakie dla ludzi wierzących niosą święta	• opisać, w jaki sposób w <i>Opowieści wigilijnej</i> zostało przedstawione Boże Narodzenie	• przedstawić wcześniejsze relacje Ebenezera Scrooge’a z ludźmi i wyjaśnić, co stało się z osobami, które kochał	• napisać wypracowanie na temat: „Czy – Twoim zdaniem – Ebenezer Scrooge wykorzystał swoją szansę, czy też jego	• przygotować prezentację na temat symboliki świąt w kulturze popularnej

(lektura obowiązkowa)	Bożego Narodzenia • opisać wybrane święta z przeszłości głównego bohatera	• określić stosunek Ebenezer Scrooge’a do świąt Bożego Narodzenia opisany na początku utworu • nazwać emocje towarzyszące Scrooge’owi w trakcie kolejnych podróży w czasie i przestrzeni • określić, co uświadomił sobie bohater podczas wizyty ostatniego ducha	• opisać realia społeczne, w których dorastała główna postać utworu • podać przykłady zachowań i decyzji bohatera, które pokazują jego wewnętrzną przemianę • wyjaśnić, do jakich powszechnych skojarzeń związanych z Bożym Narodzeniem odwołał się Charles Dickens	przemiana była chwilowa?”	
49. i 50. Realizm i fantastyka w opowiadaniu Charlesa Dickensa (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnić, w jaki sposób – oprócz bezpośrednich ocen i opisów – narrator charakteryzuje głównego bohatera opowiadania • opisać sposób przedstawienia duchów w utworze	• udowodnić, że Scrooge jest typowym przykładem filistra	• wyjaśnić, czemu miało służyć wprowadzenie do utworu elementów fantastycznych • omówić relacje między sferami realistyczną i fantastyczną w opowiadaniu	• sporządzić spis problemów społecznych, które zostały zaprezentowane w <i>Opowieści wigilijnej</i> • przygotować mowę dla adwokata broniącego Ebenezer Scrooge’a, w której przekonuje on duchy świąt, by podjęły walkę o duszę tej postaci	• wskazać różnice między światem współczesnym a tym przedstawionym w lekturze z uwzględnieniem warunków pracy, sytuacji dzieci i kobiet oraz problemu ubóstwa • przedstawić wiadomości o życiu w XIX-wiecznej Wielkiej Brytanii zdobyte dzięki lekturze <i>Opowieści wigilijnej</i>
51. Podróż w czasy oświecenia	• określić ramy czasowe oświecenia • wyjaśnić etymologię nazwy epoki	• wymienić priorytety oświeceniowe • wyjaśnić, co służyło rozpowszechnianiu idei oświecenia w Europie • wymienić dzieła sztuki oświeceniowej	• omówić specyfikę polskiego oświecenia • scharakteryzować sztukę oświecenia	• omówić wybrane dzieło oświeceniowe	• zaprezentować wybraną postać oświecenia
52. i 53. Twórca i jego dzieło – Ignacy Krasicki	• wymienić najważniejsze etapy życia Ignacego Krasickiego • omówić treść poznanych	• scharakteryzować twórczość poety • wskazać cechy gatunkowe w poznanych	• wyjaśnić sens alegorii użytych w bajkach • przedstawić morały poznanych bajek	• wypowiedzieć się na temat udziału Ignacego Krasickiego w inicjatywach oświeceniowych • wypowiedzieć się na temat	• wskazać elementy światopoglądu oświeceniowego w bajkach Ignacego Krasickiego

	bajek	utworach		aktualności bajek poety	
54. Co już wiemy o twórczości Ignacego Krasickiego?	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
55. Przemijanie (lektura obowiązkowa)	• omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny utworu	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić postawę podmiotu lirycznego wobec otaczającej go rzeczywistości • nazwać rodzaje rymów występujące w utworze	• zinterpretować funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu • zinterpretować sposób ukazania przemijania w wierszu • wskazać stały związek frazeologiczny użyty w wierszu i omówić jego funkcję	• postawić tezę interpretacyjną • dokonać analizy obrazu miłości przedstawionego w utworze	• omówić różne sposoby przedstawienia motywu przemijania w tekstach kultury
56. Zrozumieć miłość (lektura obowiązkowa)	• omówić treść fragmentu utworu • zapisać w punktach historię Małego Księcia i róży	• wyjaśnić, jakie uczucia towarzyszyły Małemu Księciu w kontakcie z różą i jak one ewoluowały • wymienić konsekwencje <i>oswojenia</i> i wyjaśnić, co można dzięki niemu zyskać • wytłumaczyć, jak lis i Mały Książę rozumieli odpowiedzialność	• wytłumaczyć, czym było motywowane zachowanie róży i co chciała ona dzięki niemu zyskać • opisać dwa rodzaje miłości: Małego Księcia do róży i róży do Małego Księcia • wyjaśnić, co według lisa oznacza słowo <i>oswoić</i> i dlaczego używa on tego określenia zamiast słów <i>zaprzyjaźnić się</i>, <i>pokochać</i> • wyjaśnić, jak Mały Książę dzięki naukom lisa zaczął postrzegać swoją relację z różą	• wyjaśnić metaforyczne znaczenie ogrodu pełnego róż i scharakteryzować stosunek głównego bohatera do tych kwiatów przed rozmową z lisem oraz po niej • przedstawić swoje stanowisko na temat tego, w czym odpowiedzialność za drugiego człowieka przejawia się w codziennym życiu • napisać pracę popartą przykładami z utworów literackich i innych tekstów kultury na temat: „Czy zgadzasz się ze stwierdzeniem, że miłość to uczucie paradoksalne, które przynosi szczęście i cierpienie?”	• odszukać w podanych fragmentach tekstu zdania o charakterze sentencji i wskazać to, które najbardziej do niego przemawia

57. i 58 <i>Mały Książę</i> jako baśń i przypowieść (lektura obowiązkowa)	• omówić treść utworu • zapisać w punktach wydarzenia przedstawione w tekście • określić rodzaj literacki utworu	• wypowiedzieć się na temat narracji w utworze i jej wpływu na sposób przedstawienia świata • wskazać wydarzenia i sytuacje o charakterze baśniowym i realistycznym • wskazać w utworze cechy przypowieści • scharakteryzować tytułowego bohatera na podstawie opisu jego planety i reakcji na różne doświadczenia	• przedstawić sytuację, w której znalazł się pilot krótko przed spotkaniem z Małym Księciem, i wyjaśnić, co ona może symbolizować • opisać przemianę wewnętrzną pilota • wyszukać w tekście fragmenty o charakterze aforyzmów • sformułować pytania, na które można odpowiedzieć aforyzmami z <i>Małego Księcia</i> • wskazać adresata książki <i>Mały Książę</i> i uzasadnić swoje zdanie	• zinterpretować decyzję Małego Księcia o odejściu w kontekście rozważań nad wymową utworu • odczytać znaczenie motywu wody w <i>Małym Księciu</i> • wyjaśnić, dlaczego pilot wybrał się na poszukiwanie studni, choć ten pomysł wydawał mu się absurdalny	• podjąć dyskusję na temat obecności zachowań, przedstawionych w utworze w świecie współczesnym
59. Podróż Małego Księcia w poszukiwaniu... (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnić, dlaczego Mały Książę wyruszył w podróż	• omówić relację pomiędzy Małym Księciem a różą i przedstawić stan emocjonalny głównego bohatera w momencie rozstania • scharakteryzować mieszkańców poszczególnych planet • opisać sytuację, w której Mały Książę zaczyna rozumieć sens swojej wędrówki i relacji z różą	• wyjaśnić, co symbolizują mieszkańcy poszczególnych planet • wytłumaczyć, czego Mały Książę dowiedział się o świecie dorosłych • wytłumaczyć, czym była podróż dla Małego Księcia i czego tak naprawdę poszukiwał bohater • sformułować listę przestróg, które należy mieć na uwadze, by nie podzielić losu mieszkańców przedstawionych planet	• wyjaśnić, w jakim świetle zostały przedstawione wartości rządzące światem dorosłych i co o nich myśli główny bohater książki • zinterpretować symbolikę podróży w odniesieniu do poznanego utworu i w sensie ogólnym • zrehabilitować subiektywny opis Ziemi	• omówić sposoby przedstawienia relacji międzyludzkich w innych tekstach kultury • porównać utwór z jego ekranizacją w reżyserii Marka Osborne’a
60. Wybocowanie	• omówić treść wiersza	• scharakteryzować tytułową bohaterkę utworu	• określić nastrój utworu • omówić stan psychiczny	• zinterpretować wskazany fragment	• podjąć dyskusję na temat możliwości poznania samego

			bohaterki		siebie
61. Jak przygotować wypowiedź argumentacyjną?	wymienić etapy przygotowywania wypowiedzi argumentacyjnej	odnaleźć tezę i argumenty w zaprezentowanym tekście	- wskazać różne typy argumentów w podanym tekście - sformułować argumenty potwierdzające podaną tezę	stworzyć wypowiedź argumentacyjną	
62. Rzeźba	wymienić etapy rozwoju rzeźby	- wskazać najważniejsze cechy rzeźby na poszczególnych etapach jej rozwoju - rozdzielić najważniejsze typy dzieł rzeźbiarskich ze względu na temat	omówić elementy języka rzeźby na przykładzie wybranego dzieła	ocenić dzieło sztuki według podanych kryteriów	- wypowiedzieć swoją opinię na temat rzeźby abstrakcyjnej - przygotować prezentację na temat wybranego artysty - stworzyć pisemną recenzję wybranego dzieła sztuki
63. i 64. Typy zdań złożonych podrzędnie	wymienić typy zdań złożonych podrzędnie	- wskazać w wypowiedzeniu orzeczenia i rozdzielić zdania składowe - wskazać zdanie nadrzędne	- sformułować pytania do zdań podrzędnych - określić typy zdań podrzędnych	przedstawić relację zdań na wykresie	
65. Zdania złożone podrzędnie z imiesłowym równoważnikiem zdania	zdefiniować imiesłowy równoważnik zdania	- uzupełnić podane wypowiedzenia imiesłowowymi równoważnikami zdania - poprawić wypowiedzenia z błędnym użyciem imiesłowych równoważników zdania	- wymienić pytania, na jakie odpowiadają zdania podrzędne w podanych przykładach - wymienić warunki, jakie musi spełniać poprawnie skonstruowane wypowiedzenie z imiesłowym równoważnikiem zdania	- przedstawić relację zdań na wykresie - przekształcić podane wypowiedzenia tak, aby powstały imiesłowe równoważniki zdania	
66. Mowa niezależna i mowa zależna	wyjaśnić różnice pomiędzy mową niezależną a mową zależną	wskazać w podanym tekście mowę niezależną i mowę zależną	- przekształcić wypowiedzi w mowie zależnej na mowę niezależną i odwrotnie - przekształcić dowolny dialog na mowę zależną	zredagować tekst, w którym wypowiedzi bohaterów mają formę mowy zależnej	

			• zastosować w zapisie dialogu poprawną interpunkcję		
67. Jak napisać streszczenie?	• wymienić etapy pisania streszczenia	• zastosować słownictwo przydatne przy pisaniu streszczenia • wskazać usterki w podanym streszczeniu	• poprawić błędy w podanym streszczeniu • przygotować w punktach streszczenie ostatnio widzianego filmu	• stworzyć streszczenie wybranego tekstu narracyjnego	
68. Zasady cytowania tekstów	• przedstawić zasady cytowania tekstów • przedstawić zasady cytowania poezji • wymienić zasady tworzenia opisu bibliograficznego	• uzupełnić podany tekst zawierający cytaty odpowiednimi znakami interpunkcyjnymi	• stworzyć tekst zawierający cytaty	• stworzyć opisy bibliograficzne cytowanych przez siebie źródeł	
69. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>oświecenie, sztuka oświecenia, rzeźba, rymy męskie i żeńskie, alegoria, bohater dynamiczny, zdania złożone podrzędnie, zdania złożone z imiesłowowym równoważnikiem zdania, mowa zależna i niezależna, wypowiedź o charakterze argumentacyjnym</i>	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
70. Człowieczeństwo	• opisać, co widzi na obrazie	• nazwać gesty namalowanych postaci • omówić kompozycję	• zinterpretować funkcję gestów namalowanych postaci • zinterpretować przenikanie	• zinterpretować tytuł dzieła w odniesieniu do źródła cytatu	• podjąć dyskusję na temat sposobów przeciwdziałania dyskryminacji

		obrazu	się kolorów i kształtów		
71. Odmienność	• omówić treść fragmentów tekstu • zaprezentować elementy świata przedstawionego	• wskazać fantastyczne i realistyczne elementy świata przedstawionego • scharakteryzować bohaterów fragmentów tekstu • porównać postawy rodziców i rodzeństwa w stosunku do Barnaby'ego	• wypowiedzieć się na temat ciężaru emocjonalnego słów matki	• sformułować problem przedstawiony we fragmentach tekstu • wymienić przyczyny lęku przed innością	• podjąć dyskusję na temat przyczyn spełniania oczekiwań innych ludzi • podjąć dyskusję na temat zalet i wad inności
72. Podróż w czasie romantyzmu	• określić ramy czasowe romantyzmu • przedstawić etymologię nazwy epoki	• wymienić najważniejsze elementy światopoglądu romantycznego • wymienić cechy bohatera romantycznego	• omówić najważniejsze cechy sztuki romantycznej • wymienić najważniejsze dzieła sztuki romantycznej	• omówić wybrane dzieło sztuki w odniesieniu do światopoglądu romantycznego	• przedstawić i omówić inne dzieła sztuki romantycznej
73. Twórca i jego dzieło – Adam Mickiewicz	• wymienić najważniejsze etapy życia Adama Mickiewicza	• scharakteryzować twórczość poety	• wskazać elementy romantyczne w twórczości Adama Mickiewicza	• przedstawić informacje na temat życia społecznego poety	
74. Wina i kara (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnić, do jakiej kategorii duchów należy Widmo • omówić sposób wywołania zjawy • ustalić, czego Widmo żąda od zgromadzonych wieśniaków	• opisać reakcję Guślarza na widok upiora • wytłumaczyć, jaką rolę odgrywają i co symbolizują w utworze towarzyszące zjawie ptaki • wymienić cechy charakteru złego pana i zilustrować każdą z nich odpowiednim przykładem z opowieści ptaków	• nazwać środki stylistyczne, dzięki którym zostały uwidocznione emocje Guślarza • wskazać w podanym fragmencie utworu wyrazy, które nie są używane we współczesnym języku polskim, i podać ich aktualne odpowiedniki • zinterpretować nauki moralne przekazane przez duchy	• zabrać głos w dyskusji na temat: „Czy nauki moralne zawarte w utworze mają charakter uniwersalny?” • stworzyć uniwersalny kodeks postępowania • napisać opowiadanie z elementami opisu przeżyć wewnętrznych, w którym przedstawia (w trzeciej osobie) historię jednego z ptaków – kruką lub sowy	• podać propozycje, kim mógłby być współcześnie zły pan • uzasadnić na podstawie dramatu Adama Mickiewicza i innych tekstów literackich słuszność stwierdzenia, że winą nie pozostaje bez kary

75. i 76. Obrzęd dziadów w dramacie (lektura obowiązkowa)	• określić czas akcji utworu • zapisać w punktach plan wydarzeń przedstawionych w dramacie Adama Mickiewicza	• określić funkcję dziadów w życiu przedstawionej społeczności • scharakteryzować relację między światem żywych a światem zmarłych • wyjaśnić, jaką rolę w życiu gromady odgrywa Guślarz oraz co może oznaczać rozpalany przy nim ogień	• wskazać elementy obyczajów ludowych w utworze • wyjaśnić, w jakim celu poeta wprowadził do dramatu duchy, które pojawiają się w czasie obrzędu	• omówić światopogląd ludzi uczestniczących w dziadach • stworzyć notatkę na temat przyczyn fascynacji romantyków obrzędami ludowymi	• porównać dziady z innymi znanymi obrzędami religijnymi
77. Romantyczny dramat pelen zagadek (lektura obowiązkowa)	• wskazać wydarzenie, które zburzyło przewidziany porządek dziadów, i wyjaśnić, jak zareagowali na nie Guślarz oraz zebrany lud	• wytłumaczyć, kim jest milcząca postać z zakończenia dramatu – zjawą czy żywym człowiekiem • opisać milczącego bohatera z zakończenia utworu i wyjaśnić, do którego świata należy ta postać – rzeczywistego czy nadprzyrodzonego	• przedstawić genezę poszczególnych części <i>Dziadów</i> • zinterpretować motto utworu pochodzące z dramatu Williama Szekspira	• wyjaśnić, jak rozumie zakończenie <i>Dziadów</i> cz. II • opracować własny pomysł na wystawienie wybranego fragmentu <i>Dziadów</i> cz. II na scenie i oddanie atmosfery dramatu	• wyjaśnić, w jaki sposób dzięki dziadom teraźniejszość łączy się z przeszłością i przyszłością uczestników obrzędu • wskazać związki dramatu Adama Mickiewicza z obrazem Caspara Davida Friedricha <i>Cmentarz w śniegu</i>
78. i 79. Wyobrażenia (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>ballada, realizm, fantastyka, punkt kulminacyjny, nauka moralna</i> • omówić treść utworu • określić rodzaj literacki utworu	• ustalić, jaką wiedzę na temat świata przedstawionego ma narrator • wskazać elementy realistyczne i fantastyczne w utworze • wskazać punkt kulminacyjny utworu • scharakteryzować	• omówić stosunek narratora do przedstawionych zdarzeń • wyjaśnić sens nauki moralnej zawartej w utworze • wskazać cechy gatunkowe w utworze	• podjąć dyskusję na temat nauki moralnej zawartej w balladzie	• wypowiedzieć się na temat adaptacji filmowej <i>Świtezianki</i>

		bohaterów utworu			
80. Co już wiemy o twórczości Adama Mickiewicza?	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
81. Miłość w obliczu śmierci	• omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj literacki utworu	• wypowiedzieć się na temat narracji w utworze • scharakteryzować uczucie łączące bohaterów	• omówić emocje bohaterów • zinterpretować tytuł książki	• dokonać analizy sposobu, w jaki bohaterowie mówią o chorobie	• podjąć dyskusję na temat sensu zaangażowania emocjonalnego w sytuacji, kiedy istnieje ryzyko utraty kochanej osoby
82. Wyzwania (lektura obowiązkowa)	• wyrazić swoimi słowami sens każdego poznanego aforyzmu	• wskazać tematy, do których odnoszą się podane aforyzmy	• omówić grę słów w poszczególnych aforyzmach	• zinterpretować tytuł zbioru • ocenić aktualność aforyzmów Stanisława Jerzego Leca	• omówić twórczość Małgorzaty Koniecznej
83. i 84. Jak napisać rozprawkę?	• wymienić etapy pisania rozprawki • przedstawić schematy pisania rozprawki	• zastosować słownictwo przydatne przy pisaniu rozprawek • dopisać wstęp i zakończenie do podanego fragmentu rozprawki • wybrać spośród podanych argumentów te, które można wykorzystać do uzasadnienia wskazanej tezy	• sformułować argumenty do podanego zagadnienia • sformułować argumenty i kontrargumenty do podanej tezy • stworzyć plan rozprawki na podstawie zaprezentowanej dyskusji	• napisać rozprawkę	• samodzielnie sformułować temat rozprawki • zgromadzić argumenty, korzystając z różnych źródeł
85. Budowa słowotwórcza wyrazów	• wskazać wyrazy podstawowe i pochodne	• utworzyć wyrazy pochodne od podanych wyrazów podstawowych • wskazać wyrazy podstawowe dla podanych wyrazów pochodnych	• wskazać formant w wyrazie pochodnym • wyjaśnić znaczenie podanych wyrazów pochodnych	• wskazać oboczności w wyrazach	

86. Rodzaje formantów i ich funkcje	• wskazać w podanych wyrazach formanty i nazwać ich typy	• zbudować wyrazy z podanych par wyrazowych i wskazać wrostki • wymienić funkcje formantów	• podzielić podane wyrazy na grupy na podstawie ich znaczenia	• utworzyć wyrazy o różnych kategoriach znaczeniowych	
87. Przedrostki i przyrostki o kłopotliwej pisowni	• omówić zasady pisowni przedrostków: <i>z-, s-, ś-, wz-, bez-, nad-, ob-, od-, pod-, przed-, roz-, w-</i> • omówić zasady pisowni przyrostków: <i>-dzki, -dztwo, -cki, -ctwo</i> • omówić zasady pisowni przyrostka <i>-stwo</i>	• uzupełnić wyrazy odpowiednimi przedrostkami • uzupełnić tekst wyrazami z kłopotliwymi przedrostkami	• utworzyć przymiotniki od podanych nazw miejscowości • uzupełnić podane wyrazy odpowiednimi przyrostkami • uzupełnić tekst wyrazami z kłopotliwymi przyrostkami	• przekształcić podane wypowiedzi tak, aby użyć wyrazu z przyrostkiem o kłopotliwej pisowni	
88. Wyrazy podzielne i niepodzielne słotwórczo. Wyrazy pokrewne	• zdefiniować wyrazy podzielne i niepodzielne słotwórczo	• wskazać wyrazy podzielne i niepodzielne słotwórczo	• wskazać wyrazy należące do jednej rodziny • wskazać rdzenie w podanych grupach wyrazów	• utworzyć rodzinę wyrazów	
89. Pisownia wyrazów z ó, u, rz, ż, ch, h – przypomnienie wiadomości	• omówić zasady pisowni wyrazów z literami: <i>ó, u, rz, ż, ch, h</i>	• uzupełnić tekst wyrazami z kłopotliwymi literami	• wyjaśnić pisownię kłopotliwych liter w podanych wyrazach • wskazać nieporozumienia, do których może dojść w razie niepoprawnego zapisu kłopotliwych liter	• stworzyć tekst z kłopotliwymi literami	
90. Wyrazy złożone	• zdefiniować wyraz złożony	• wskazać wśród podanych przykładów wyrazy złożone • utworzyć wyrazy złożone z podanych wyrazów	• wypisać wyrazy złożone z mapy Polski • poprawnie wymówić i odmienić podane wyrazy złożone	• stworzyć tekst z wyrazami złożonymi	
91.	• przedstawić zasady	• przyporządkować	• przekształcić zdania tak, aby	• utworzyć przymiotniki	

Pisownia przymiotników złożonych	tworzenia przymiotników złożonych	przymiotniki złożone do odpowiednich ilustracji • wyjaśnić znaczenie podanych przymiotników złożonych	zawierały przymiotniki złożone	złożone od podanych nazw własnych	
92. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>romantyzm, sztuka romantyzmu, dramat, ballada, aforyzm, ironia, wyraz podstawowy, wyraz pochodny, parafraza słowotwórcza, temat słowotwórczy, formant, rodzina wyrazów, wyrazy pokrewne, wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo, przedrostki i przyrostki o trudnej pisowni, rozprawka</i>	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
93. Dobro i zło	• opisać, co widzi na obrazie	• opisać kompozycję dzieła • wypowiedzieć się na temat sposobu ukazania postaci na obrazie	• odnieść scenę na obrazie do opowieści biblijnej • omówić funkcję kolorystyki dzieła	• odnieść wizerunek kobiety do tradycji biblijnej	• odnaleźć konteksty i nawiązania do zaprezentowanego obrazu
94. Pokusa	• omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji	• scharakteryzować bohaterów tekstu • omówić rolę Iana w grze	• opisać świat wirtualny z punktu widzenia Miki	• wypowiedzieć się na temat popełniania zła na niby w świecie nierzeczywistym	• podjąć dyskusję na temat zalet i wad gier komputerowych
95. Altruizm	• omówić treść fragmentów tekstu	• wyliczyć fakty przedstawione przez Hannę Wieszczek • wskazać fragmenty	• wyjaśnić, czemu służy przedstawianie faktów i opinii	• omówić funkcję tytułu tekstu • wskazać słowa kluczowe w tekście	• podjąć dyskusję na temat przedstawiony we fragmentach artykułu

		tekstu, w których autorka zaprezentowała swoje zdanie bądź opinię innych • przedstawić kompozycję tekstu			
96. Fatalna siła miłości (lektura obowiązkowa)	• zapisać w punktach plan wydarzeń przedstawionych we wskazanym fragmencie dramatu Juliusza Słowackiego	• określić sytuację życiową bohaterów realistycznych sceny 3 aktu I: Kirkora, Wdowy i jej córek • podać różne określenia charakteryzujące Alinę i Balladynę oraz przytoczyć fragmenty utworu potwierdzające ten wybór • wytłumaczyć, czym dla każdej z siostr jest miłość	• wyjaśnić rolę sił nadprzyrodzonych w wydarzeniach przedstawionych w dramacie • wyjaśnić, o czym świadczą odpowiedzi na pytania Kirkora udzielane przez Alinę i Balladynę • wskazać zabiegi artystyczne w scenie 1 aktu II, za pomocą których zostały uwidocznione silne emocje bohaterek • wymienić wątki miłosne zaprezentowane w utworze i nadać im tytuły • przedstawić wnioski na temat roli miłości w życiu człowieka, które można wysnuć na podstawie lektury <i>Balladyny</i>	• dokonać analizy słów i postępowania obu siostr • dokonać analizy losów wszystkich zakochanych bohaterów dramatu Juliusza Słowackiego i wyjaśnić, jaką cenę płaci każdy z nich za swoje zaangażowanie uczuciowe • napisać wypracowanie na temat: „Miłość – siła fatalna czy uczucie nadające sens życiu?”, w którym odwołuje się do różnych tekstów kultury	• dokonać analizy plakatu zapowiadającego inscenizację <i>Balladyny</i> w reżyserii Artura Tyszkiewicza • sformułować na podstawie dramatu uniwersalne prawdy na temat ludzkiej psychiki • omówić nawiązania kulturowe obecne w utworze
97. Fantastyka, ironia i tragizm w dramacie Juliusza Słowackiego (lektura obowiązkowa)	• opisać świat fantastyczny przedstawiony w dramacie • wskazać sceny, w których przenikają się światy ziemski i nadprzyrodzony	• wymienić cechy dramatu, które wpłynęły na to, że autor użył w jego podtytule pojęcia <i>tragedia</i> • zgromadzić informacje na temat dramatu romantycznego • udowodnić, że <i>Balladyna</i>	• wyjaśnić, jakie znaczenie dla rozwoju akcji dramatu Juliusza Słowackiego ma ingerencja bohaterów fantastycznych • określić funkcję baśni i legend w dramacie	• wskazać po jednym przykładzie sceny komicznej i tragicznej w utworze i wyjaśnić, jaki efekt wywołuje połączenie tych kategorii • wyjaśnić, na czym polega tragizm losów tytułowej bohaterki utworu	• ustosunkować się do stwierdzenia, że w dramacie pojawia się ironia • wymyślić alternatywny rozwój akcji dramatu i zapisać przykładowy plan tych wydarzeń

		ma cechy typowe dla gatunku literackiego, który reprezentuje			
98. i 99. Dramat o władzy, winie i karze (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnić, kiedy rozgrywa się akcja dramatu i co o tym świadczy • przedstawić w punktach etapy dochodzenia Balladyny do władzy	• omówić sposoby sprawowania władzy przez czterech królów • wspomnianych w utworze Juliusza Słowackiego • wytłumaczyć, jaką królową chciała być Balladyna, i uzasadnić swoją odpowiedź odpowiednimi cytatami z ostatniej sceny dramatu • podać przykłady z dramatu ilustrujące wyrachowanie i niemoralne postępowanie tytułowej bohaterki	• omówić zmiany, które zaszły w psychice Balladyny po dokonaniu pierwszej zbrodni • sformułować na podstawie losów Balladyny przestrogi, o których powinno się pamiętać w życiu	• zestawić biblijną opowieść o Kainie i Abla z historią przedstawioną w dramacie Juliusza Słowackiego • wyjaśnić, dlaczego Balladyna, mimo że uczciwie osądziła swoje zbrodnie, musiała zginąć • przedstawić na podstawie lektury <i>Balladyny</i> kilka uniwersalnych prawd o ludzkiej psychice	• wyjaśnić, jaką rolę w utrzymywaniu ładu moralnego odgrywa w dramacie rzeczywistość nadprzyrodzona • zinterpretować sens słów Goplany o zemście natury
100. Co już wiemy o twórczości Juliusza Słowackiego?	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
101. Mowa nienawiści	• omówić treść fragmentów artykułu	• opracować profil hejtera na podstawie tekstu • wskazać cechy świadczące o popularnonaukowym charakterze tekstu	• dokonać analizy kompozycji tekstu, uwzględniając funkcję śródtytułów	• wskazać na podstawie tekstu przyczyny zachowań mających u podstaw nietolerancję i ksenofobię	• podjąć dyskusję na temat możliwości przeciwdziałania mowie nienawiści
102. Etyka	• wymienić zasady etyki językowej	• wskazać wypowiedzi zgodne i niezgodne z	• podać przykłady wypowiedzi perswazyjnych i	• sformułować wypowiedź o wydźwięku negatywnym	

wypowiedzi, perswazja, manipulacja	• omówić sposoby naruszania etyki językowej • wymienić cechy wypowiedzi perswazyjnej • wymienić cechy wypowiedzi manipulacyjnej	zasadami etyki słowa • wyjaśnić, na czym polega perswazyjny charakter wypowiedzi • wyjaśnić, na czym polega manipulacyjny charakter wypowiedzi	manipulacyjnych	zgodną z zasadami etyki słowa • sformułować tekst perswazyjny i tekst manipulacyjny	
103. Środki perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych	• wymienić sposoby nakłaniania wykorzystywane w reklamach	• podać przykłady sloganów reklamowych	• dokonać analizy skuteczności wybranego sloganu reklamowego • dokonać analizy funkcji gry słów w podanych sloganach • dokonać analizy zabiegów perswazyjnych i manipulacyjnych zastosowanych w podanych reklamach	• sformułować slogany reklamowe	• podjąć dyskusję na temat funkcji <i>fake newsów</i>
104. Jak przygotować przemówienie?	• przedstawić etapy przygotowywania przemówienia • wymienić środki retoryczne	• podać przykłady użycia środków retorycznych • dokonać analizy podanego przemówienia	• porównać podane przemówienia i ocenić ich skuteczność • dokonać analizy niewerbalnych środków komunikacji	• przygotować przemówienie • wygłosić przemówienie	
105. Treść i zakres znaczeniowy wyrazu	• zdefiniować pojęcia: <i>treść</i> i <i>zakres znaczeniowy wyrazu</i>	• podać definicje wyrazów uwzględniające elementy ich treści • uporządkować wyrazy od tego o najszerszym zakresie znaczeniowym do tego o zakresie najwęższym	• skorygować wypowiedzi za pomocą wyrazów o szerszym zakresie znaczeniowym	• dopisać do podanych wyrazów te o szerszym i węższym zakresie znaczeniowym	
106.	• wyjaśnić znaczenie	• zastąpić podane wyrazy	• odróżnić homonimy od	• podać różne znaczenia	

Synonimy, antonimy, wyrazy wieloznaczne i homonimy	pojęć: <i>synonim, antonim, wyraz wieloznaczny, homonim</i> • wyjaśnić różnice pomiędzy wyrazami wieloznacznymi a homonimami	ich synonimami • podać antonimy do podanych wyrazów • wyjaśnić, na czym polega wieloznaczność podanych wyrazów	wyrazów wieloznacznych	wskazanych wyrazów	
107. Fonetyka – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	• przedstawić podział głosek • wymienić funkcje głoski <i>i</i> • przedstawić zasady akcentowania w języku polskim	• podzielić słowa na głoski i sylaby • podać przykłady głosek miękkich, twardych, dźwięcznych, bezdźwięcznych, ustnych i nosowych	• wskazać funkcje głoski <i>i</i> na podanych przykładach	• odpowiednio akcentować wyrazy	
108. Rozbieżności między mową a pismem	• przedstawić zasady, na jakich zachodzą upodobnienia fonetyczne	• wskazać upodobnienia fonetyczne • wskazać różnice pomiędzy mową a pismem, odwołując się do przykładów	• zaznaczyć strzałką kierunek upodobnienia	• wytłumaczyć różnice pomiędzy mową a pismem, odwołując się do przykładów	
109. Pisownia wyrazów z <i>q, ę, om, em, on, en</i> – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	• wymienić zasady pisowni wyrazów z <i>q, ę, om, em, on, en</i>	• uzupełnić podane zdania odpowiednimi formami wyrazów • wyjaśnić zasady zapisu podanych wyrazów	• poprawić błędy w podanym tekście • skorzystać ze słownika w razie wątpliwości związanych z poprawnym zapisem wyrazów	• stworzyć tekst z poprawnie zapisanymi wyrazami z <i>q, ę, om, em, on, en</i>	
110. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>tragedia, tekst popularnonaukowy, tekst</i>	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

	naukowy, artykuł, etyka wypowiedzi, perswazja, manipulacja, środki perswazji i manipulacji w reklamie, fonetyka, głoska, samogłoska, spółgłoska (miękka, twarda, dźwięczna, bezdźwięczna), głoska ustna i nosowa, upodobnienia pod względem dźwięczności (wsteczne, postępowe, międzywyrazowe, udźwięcznienie, ubezdźwięcznienie), sylaba, akcent i intonacja, synonimy, antonimy, wyrazy wieloznaczne, homonimy, przemówienie				
111. Konflikty	• opisać, co widzi na obrazie	• omówić gesty osób przedstawionych na obrazie i ich usytuowanie względem siebie	• zinterpretować funkcję kolorystyki zastosowanej przez artystkę • zinterpretować funkcję rekwizytu, który trzyma w ręku jedna z namalowanych postaci	• zinterpretować funkcję zegarka widocznego na obrazie	• przedstawić i omówić inne teksty kultury podejmujące temat konfliktów
112. Sens wojny	• omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji	• wypowiedzieć się na temat bohaterów fragmentów tekstu • omówić dwa sposoby mówienia o wojnie: Ruperta Brooke’a i pana	• odnieść temat wojny do sytuacji bohaterki utworu • wypowiedzieć się na temat opinii pana Gaydona na temat wojny	• wyjaśnić znaczenie sformułowania o własnej wojnie użytego przez pana Gaydona	• przedstawić różne sposoby zaprezentowania wojny w wybranych tekstach kultury

		Gaydona			
113. Komizm charakterów (lektura obowiązkowa)	• opisać sytuację przedstawioną we fragmentach aktu I utworu • podać przykłady dosadnych sformułowań użytych przez Cześnika w czasie kłótni z Rejentem	• omówić zachowanie Rejenta podczas sprzeczki z Cześnikiem i wyjaśnić, o czym ono świadczy • uzasadnić stwierdzenie, że <i>Raptusiewicz</i> i <i>Milczek</i> to nazwiska znaczące, odwołując się do fragmentów aktu I • wymienić cechy Rejenta ujawnione w scenie rozmowy z mularzami (mularzami) • zgromadzić informacje o Cześniku i Rejencie oraz uporządkować je od najogólniejszych do najbardziej szczegółowych	• wyjaśnić, w jaki sposób Milczek traktuje prawo i innych ludzi • opisać i zinterpretować zachowanie Cześnika i Rejenta przedstawione w didaskaliach do sceny 11 aktu IV oraz wyjaśnić znaczenie tego fragmentu utworu dla zrozumienia postaw bohaterów w kolejnych scenach • scharakteryzować stryja Klary na podstawie jego wypowiedzi • porównać Cześnika i Rejenta	• rozważyć, czy zgoda Cześnika i Rejenta będzie trwała	• wyjaśnić, w jaki sposób Rejent i Cześnik pokrzyżowali sobie nawzajem plany i co byli w stanie poświęcić dla zemsty • podać przykłady przedstawienia motywu zemsty w innych tekstach kultury
114. Komizm i humor w <i>Zemście</i> (lektura obowiązkowa)	• podać przykłady sprzeczności między tym, co mówią postacie utworu, a tym, co robią lub sądzą o innych, i wyjaśnić, czemu służy ukazanie tych sprzeczności • wymienić cechy bohaterów wyśmiane w <i>Zemście</i>	• wyjaśnić, co to jest karykatura oraz na czym polega karykaturalne przedstawienie Cześnika i Rejenta	• ocenić, czy w scenie, w której Papkin pragnie złożyć śluby wierności Klarze, styl jego wypowiedzi pasuje do sytuacji	• wyjaśnić, jaką rolę w życiu społecznym mogą odgrywać komik, komediopisarz i satyryk • wskazać podobieństwa i różnice pomiędzy poczuciem humoru w czasach Aleksandra Fredry i współcześnie • napisać wypracowanie na temat: „Czy zgadzasz się ze stwierdzeniem, że wśród bohaterów <i>Zemsty</i> nie ma postaci jednoznacznie złych ani jednoznacznie pozytywnych?”	• wyjaśnić, czym skutkuje wyśmianie pewnych cech
115. i 116.	• odnaleźć w utworze	• podzielić bohaterów	• zinterpretować tytuł utworu	• wskazać zjawiska	• wskazać w utworze elementy kultury

Zemsta – komedia o polskim społeczeństwie (lektura obowiązkowa)	informacje dotyczące czasu i miejsca akcji oraz ocenić, czy mają one znaczenie dla jego wymowy i interpretacji • wskazać wątek główny i wątki poboczne	utworu na pierwszoplanowych, drugoplanowych i epizodycznych • wyjaśnić, jaką rolę odgrywają w utworze bohaterowie epizodyczni	w kontekście całej lektury i wyjaśnić, do czego doprowadziła tytułowa <i>zemsta</i> • sporządzić katalog głównych wad Polaków na podstawie zachowań wszystkich bohaterów utworu • wyjaśnić sens motta utworu • dokonać analizy zakończenia <i>Zemsty</i> i wyjaśnić, jakie przesłanie ono niesie • wytłumaczyć, do jakich postaw Aleksander Fredro chciał nakłonić Polaków	krytykowane we współczesnych komediach filmowych o polskim społeczeństwie i wyjaśnić, na czym polega zawarty w nich humor • wytłumaczyć, w jaki sposób plakaty zamieszczone w podręczniku nawiązują do wymowy <i>Zemsty</i> • ocenić, czy diagnoza społeczna Aleksandra Fredry jest ponadczasowa	sarmackiej • porównać treść utworu z jego ekranizacją w reżyserii Andrzeja Wajdy
117. Co wiemy o twórczości Aleksandra Fredry?	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
118. Konfrontacja (lektura uzupełniająca)	• omówić treść fragmentów tekstu	• scharakteryzować Alicję • omówić relacje pomiędzy Alicją a Klaudią	• porównać reakcje bohaterów tekstu na zaistniałą sytuację	• wyjaśnić przyczyny buntu Alicji wobec zaistniałej sytuacji	• podjąć dyskusję na temat reakcji na niezależne od nas sytuacje
119. Prostota	• omówić treść wiersza	• przedstawić relacje międzyludzkie i zasady obowiązujące w tytułowych <i>prostych krajach</i> • omówić stosunek podmiotu lirycznego do opisywanej rzeczywistości	• zinterpretować metafory zawierające przymiotnik <i>prosty</i> • omówić funkcję pytań w poznanym wierszu	• sformułować przesłanie wiersza	• podjąć dyskusję na temat znaczenia i funkcji prostoty

120. Jak napisać recenzję?	wymienić elementy recenzji	- odróżnić recenzję od sprawozdania - selekcjonować informacje przydatne przy pisaniu recenzji	- stworzyć plan recenzji - ocenić poszczególne elementy recenzji	napisać recenzję wybranego filmu	
121. Różne odmiany polszczyzny	- wymienić odmiany polszczyzny zależne od odbiorcy i sytuacji - przedstawić cechy odmian języka: oficjalnej i nieoficjalnej	- przedstawić cechy języka ogólnego i języka o ograniczonym zasięgu - uzupełnić tekst odpowiednimi wyrazami w zależności od kontekstu	- wskazać wyrazy należące do polszczyzny oficjalnej i polszczyzny nieoficjalnej - wskazać słownictwo należące do języka ogólnego oraz języka o ograniczonym zasięgu	dostosować tekst do sytuacji komunikacyjnej	
122. Słownictwo o ograniczonym zasięgu	wymienić przykłady słów o ograniczonym zasięgu	tłumaczyć, czym są profesjonalizmy	rozpoznawać w tekście słowa o ograniczonym zasięgu, w tym profesjonalizmy	przekształcić tekst napisany w środowiskowej odmianie języka w tekst napisany językiem ogólnonarodowym	
123. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	- odtworzyć najważniejsze fakty i opinie - posługiwać się pojęciami: <i>komedia, komizm, różne odmiany polszczyzny, oficjalna odmiana języka, nieoficjalna odmiana języka, kolokwializmy, język ogólnonarodowy, słownictwo o ograniczonym zasięgu, recenzja</i>	wykorzystywać najważniejsze konteksty	- wyciągać wnioski - przedstawiać własne stanowisko	- poprawnie interpretować wymagany materiał - właściwie argumentować - uogólniać, podsumowywać i porównywać	- wykorzystywać bogate konteksty - formułować i rozwiązywać problemy badawcze

13. Sprawdziany i testy będą oceniane na podstawie punktów za poszczególne zadania, które będą przeliczane na ocenę wg poniższego kryterium:

1)	100 % – 96 %	– stopień celujący;
2)	95,9 % – 87 %	– stopień bardzo dobry;
3)	86,9 % – 71 %	– stopień dobry;
4)	70,9 % – 50 %	– stopień dostateczny;
5)	49,9 % – 30%	– stopień dopuszczający;
6)	29,9 % – 0 %	– stopień niedostateczny.

14. Kryteria oceny dłuższej formy wypowiedzi – klasy VII- VIII

Wypowiedź argumentacyjna - rozprawka, artykuł, przemówienie, list otwarty, recenzja, charakterystyka
- długość wypracowania 200 słów

1. Realizacja tematu wypowiedzi

2pkt	- Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. - Wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione. - Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.
1 pkt	- Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. - Nieuwzględniony jeden element polecenia (inny niż forma). ORAZ/LUB - W pracy występują fragmenty niedotyczące problemu wskazanego w poleceniu.
0 pkt	- Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu.ALBO - Nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma)

Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 pkt w kryterium Realizacja tematu wypowiedzi, we wszystkich pozostałych kryteriach pozostaje 0pkt

2. Elementy retoryczne

5 pkt	- Pogłębiona argumentacja. - Argumenty odwołujące się np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. - Argumenty uporządkowane, np. zhierarchizowane.
4 pkt	Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt
3 pkt	- Powierzchnowa argumentacja; w wypowiedzi brak wnikliwości. - Niektóre argumenty zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej - Argumenty częściowo uporządkowane.
2 pkt	- Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3pkt .
1 pkt	- Podjęta próba argumentowania. - Ograniczenie do wyliczenia powierzchownie omówionych przykładów, powiązanych z problemem określonym w temacie.
0 pkt	- Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt .

3. Kompetencje literackie i kulturowe

2 pkt	- Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). - Poprawność rzeczowa.
1 pkt	- Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO

	Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). -Dopuszczalne 1-2 błędy rzeczowe
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1.pkt .

4. Kompozycja tekstu

2 pkt	- Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. - Graficznie wyodrębnione akapity. - Dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity.
1 pkt	- Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. - Graficznie wyodrębnione akapity. - Dopuszczalne łącznie 2-3 usterki w zakresie spójności ORAZ/LUB logiki wypowiedzi
0 pkt	- Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt .

5. Styl

2 pkt	- Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi. - Jednolity
1 pkt	- Sporadyczne usterki w odpowiedniości ORAZ/LUB jednolitości stylu.
0 pkt	- Praca nie spełnia wymagań określonych na 1 pkt

6. Język

Poprawność środków/ Zakres środków	Nie więcej niż	5-7błędy językowe	8-10 błędów	11-13 błędów	14lub więcej
---------------------------------------	-------------------	----------------------	----------------	-----------------	-----------------

	4 błędy językowe		językowych	językowych	błędów językowych
Szeroki zakres środków językowych, tzn. - zróżnicowana składnia, - zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu.	4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt
Zadowalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowane/ odpowiednie realizacji tematu.	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt
Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste/ ograniczone, utrudniające realizację tematu.	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt	0 pkt

7. Ortografia

2 pkt	- Nie więcej niż 1 błąd ortograficzny.
1 pkt	- 2-3 błędy ortograficzne
0 pkt	- 4 błędy ortograficzne

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

2 pkt	- Nie więcej niż 3 błędy ortograficzne.
1 pkt	4-6 błędów ortograficznych
0 pkt	7 lub więcej błędów ortograficznych

Za błędy ortograficzne w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się uznaje się: błędy w zapisie wyrazów z u-ó, ż-rz, h-ch, pisownia z –nie, łamanie zasady pisania wielką literą na początku zdania.

Do błędów graficznych zalicza się: dodawanie, opuszczanie, przestawianie liter, sylab lub całych wyrazów, mylenie liter, błędny podział wyrazu, utratę dźwięczności, ominięcie drobnych elementów graficznych

8. Interpunkcja

1 pkt	- Nie więcej niż 5 błędów interpunkcyjnych.
0 pkt	6 lub więcej błędów interpunkcyjnych.

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

1 pkt	- Nie więcej niż 9 błędów interpunkcyjnych
0 pkt	10 lub więcej błędów interpunkcyjnych

Jeżeli praca nie spełnia kryterium długości (zawiera mniej niż 200 słów) sprawdzane są pierwsze trzy punkty zasad oceniania wypracowań (realizacja tematu wypowiedzi, elementy retoryczne, kompetencje literackie i kulturowe)

Jeżeli praca jest napisana niesamodzielnie, uczeń otrzymuje 0 punktów.

Wypowiedź twórcza
wersja mitu, baśni, legendy, przypowieści, list prywatny, wywiad,
- długość wypracowania 200 słów

- opowiadanie twórcze, współczesna

1. Realizacja tematu wypowiedzi

2pkt	- Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. - Wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione. - Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.
1 pkt	- Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. - Nieuwzględniony jeden element polecenia (inny niż forma). ORAZ/LUB - W pracy występują fragmenty nie dotyczące problemu wskazanego w poleceniu.
0 pkt	- Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu.ALBO - Nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma)

Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 pkt w kryterium Realizacja tematu wypowiedzi, we wszystkich pozostałych kryteriach pozostaje 0pkt

2. Elementy twórcze

5 pkt	- Funkcjonalna narracja. - Logiczny układ zdarzeń. - Urozmaicona fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 6 spośród następujących elementów: opis charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja. - Twórcze wykorzystanie treści lektury.
4 pkt	Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt .
3 pkt	- Funkcjonalna narracja. - Logiczny układ zdarzeń. - Prosta fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 4 spośród następujących elementów: opis charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji,

	zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja.
2 pkt	Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt .
1 pkt	- Narracja częściowo funkcjonalna. - Dopuszczalne usterki w logicznym układzie zdarzeń. - Prosta fabuła
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt

3. Kompetencje literackie i kulturowe

2 pkt	- Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). - Poprawność rzeczowa.
1 pkt	- Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). -Dopuszczalne 1-2 błędy rzeczowe
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1.pkt .

4. Kompozycja tekstu

2 pkt	- Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi.
--------------	---

	- Graficznie wyodrębnione akapity. - Dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity.
1 pkt	- Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. - Graficznie wyodrębnione akapity. - Dopuszczalne łącznie 2-3 usterki w zakresie spójności ORAZ/LUB logiki wypowiedzi
0 pkt	- Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt .

5. Styl

2 pkt	- Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi. - Jednolity
1 pkt	- Sporadyczne usterki w odpowiedniości ORAZ/LUB jednolitości stylu.
0 pkt	- Praca nie spełnia wymagań określonych na 1 pkt

6. Język

Poprawność środków/ Zakres środków	Nie więcej niż 4 błędy językowe	5-7 błędów językowe	8-10 błędów językowych	11-13 błędów językowych	14 lub więcej błędów językowych
Szeroki zakres środków językowych, tzn. - zróżnicowana składnia, - zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i	4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt

swobodną realizację tematu.					
Zadowalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowane/ odpowiednie realizacji tematu.	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt
Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste/ ograniczone, utrudniające realizację tematu.	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt	0 pkt

7. Ortografia

2 pkt	- Nie więcej niż 1 błąd ortograficzny.
1 pkt	- 2-3 błędy ortograficzne
0 pkt	- 4 błędy ortograficzne

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

2 pkt	- Nie więcej niż 3 błędy ortograficzne.
1 pkt	4-6 błędów ortograficznych
0 pkt	7 lub więcej błędów ortograficznych

Za błędy ortograficzne w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się (w zakresie pisowni) uznaje się: błędy w zapisie wyrazów z u-ó, ż-rz, h-ch, pisownia z –nie, łamanie zasady pisania wielką literą na początku zdania.

Do błędów graficznych zalicza się: dodawanie, opuszczanie, przestawianie liter, sylab lub całych wyrazów, mylenie liter, błędny podział wyrazu, utratę, dźwięczności, ominięcie drobnych elementów graficznych

8. Interpunkcja

1 pkt	- Nie więcej niż 5 błędów interpunkcyjnych.
0 pkt	6 lub więcej błędów interpunkcyjnych.

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

1 pkt	- Nie więcej niż 9 błędów interpunkcyjnych
0 pkt	10 lub więcej błędów interpunkcyjnych

Jeżeli praca nie spełnia kryterium długości (zawiera mniej niż 200 słów) sprawdzane są pierwsze trzy kryteria oceniania wypracowań (realizacja tematu wypowiedzi, elementy twórcze kompetencje literackie i kulturowe)

Jeżeli praca jest napisana niesamodzielnie, uczeń otrzymuje 0 punktów.

Skala ocen: 20-19 p. celujący

18-17 p. bardzo dobry

16-14 p. dobry

13-10 p. dostateczny

9-6 p. dopuszczający

5-0 p. niedostateczny

15. Kryteria oceny krótszej formy wypowiedzi

Kryteria	Liczba punktów
XIII. Treść: 2 pkt – pełna wypowiedź, nie pojawiają się zbędne informacje 1 pkt – wypowiedź niepełna, pojawiają się zbędne informacje, 0 pkt – praca nie na temat	0-2
XIV. Kompozycja	

1 pkt - zachowanie spójności i właściwego układu graficznego 0 pkt. – brak spójności lub niewłaściwy układ graficzny	0-1
XV. Język i styl 1 pkt - 1 błąd językowy i 1 stylistyczny 0 pkt – więcej niż 1 błąd językowy i 1 stylistyczny	0-1
XVI. Ortografia i interpunkcja 1 pkt - 1 błąd ortograficzny i 1 interpunkcyjny 0 pkt. – więcej niż 1 błąd ortograficzny i 1 interpunkcyjny <u>Kryterium dla ucznia z dysleksją</u> 1 pkt- 2 błędy ortograficzne i 2 interpunkcyjne 0 pkt – więcej niż 2 błędy ortograficzne i 2 interpunkcyjne	0-1

SKALA OCEN

5 p. praca bez błędów – cel

5 p. – bdb

4 p. - db

3 p. - dst

2 p. - dop

1 p. - ndst

16. Ocenianie dyktand

Oceniając dyktanda, rozróżnia się błędy I^o: u – ó, ż – rz, h – ch, wielka i mała litera, pisownia „nie” z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami, przysłówkami, pisownia „by” z czasownikiem; błędy II° - inne. Dwa błędy II° = jeden błąd I^o: cztery błędy interpunkcyjne = jeden błąd ortograficzny.

0 bł. -0,5 – cel

1 bł. – bdb

1,5 – 2 bł. – db

2,5 – 3,5 bł. – dst

4 – 5,5 bł. - dop

6 bł. – nast.

Opracowali nauczyciele j. polskiego

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

NOWE Słowa na start!, klasa 8, edycja do uszczuplonej podstawy programowej 2024

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *NOWE Słowa na start!* w klasie 8. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Numer i temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą Uczeń potrafi:	Wymagania na ocenę dostateczną Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania na ocenę dobrą) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania na ocenę celującą Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
2. Wobec życiowych doświadczeń	• opisać graffiti	• porównać graffiti Banksy’ego z XVII-wiecznym obrazem	• wypowiedzieć się na temat kolorystyki dzieła i określić jej funkcję	• omówić funkcję dodania maski postaci z obrazu • omówić znaczenie otoczenia dla wymowy dzieła	• wskazać inne dzieła sztuki, w których artyści prezentowali radzenie sobie z trudnymi doświadczeniami
3. Nie bać się życia	• omówić treść fragmentów tekstu • przytoczyć argumenty wysuwane przez bohaterki	• scharakteryzować każdą z bohaterek	• wyjaśnić przyczynę sporu pomiędzy bohaterkami	• wyrazić swoją opinię na temat sporu zaprezentowanego we fragmentach tekstu	• stworzyć pracę pisemną związaną z tematem lekcji
4. Spotkanie z żywiołem – <i>Burza</i> Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa)	• omówić treść wiersza • omówić sytuację liryczną w wierszu	• określić kontekst biograficzny utworu • wskazać cechy bohatera romantycznego u podróżnego	• nazwać środki stylistyczne użyte w utworze i określić ich funkcję • omówić obraz natury wyłaniający się z utworu	• zinterpretować puentę utworu • wskazać konteksty kulturowe związane z tematem utworu	• porównać wiersz Adama Mickiewicza z obrazem Rembrandta
5. i 6. Życie na ławie oskarżonych	• omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji	• scharakteryzować bohaterów fragmentów tekstu	• odnieść przeczytane fragmenty tekstu do definicji powieści kryminalnej	• wyciągnąć z przemysłów bohaterów ogólne wnioski dotyczące natury człowieka	• podjąć dyskusję na temat stwierdzenia bohaterki, że mówienie prawdy jest przejawem odwagi

7. Zaakceptować ograniczenia	• omówić treść fragmentów tekstu • wymienić osiągnięcia Stephena Hawkinga, o których jest mowa w tekście	• przedstawić stosunek narratora tekstu do życia	• wyjaśnić, w jaki sposób naukowiec postrzegał swoją niepełnosprawność	• sformułować przesłanie wynikające z relacji Stephena Hawkinga dotyczącej jego życia	• odszukać informacje na temat ludzi, którzy osiągnęli sukces pomimo różnych ograniczeń
8. Niezwykły zawód	• omówić treść wywiadu • zreferować odczucia lekarza podczas przeszczepu serca	• wyjaśnić, dlaczego Zbigniew Religa został chirurgiem • scharakteryzować Zbigniewa Religę jako lekarza	• omówić emocje Zbigniewa Religi, które towarzyszyły mu podczas pierwszej przeprowadzanej operacji • przedstawić romantyczną stronę zawodu lekarza, którą dostrzegał Zbigniew Religa	• zinterpretować znaczenie przekształconego frazeologizmu w tytule wywiadu	• wypowiedzieć się na temat filmu <i>Bogowie</i> w reżyserii Łukasza Palkowskiego
9. i 10. Wywiad	• wymienić etapy tworzenia wywiadu	• ułożyć pytania do autora podanego tekstu	• zebrać informacje na temat wybranej postaci, wymyślić temat wywiadu i ułożyć pytania • wskazać błędy w podanym wywiadzie	• przeprowadzić wywiad z koleżanką lub kolegą	• przedstawić wybrany przez siebie wywiad i go ocenić • przeprowadzić wywiad z osobą ze swojego otoczenia na temat jej pasji
11. Fotografia	• wymienić rodzaje fotografii	• ocenić wybraną fotografię na podstawie podanych kryteriów	• wypowiedzieć się na temat roli światła w fotografii • omówić fotografie Charlesa Ebbetsa, Annie Leibovitz i Matthew Abbotta	• dokonać analizy wybranej fotografii	• dokonać analizy wybranej fotografii artystycznej
12. i 13. Jak doskonalić technikę pisania rozprawki?	• stworzyć plan rozprawki	• omówić na przykładzie podanej rozprawki sposoby zachowania spójności tekstu	• sformułować tezę do podanego tematu rozprawki • skorygować błędy w podanych rozprawkach	• dokonać analizy przykładowej rozprawki • stworzyć rozprawkę	
14 i 15. Sposoby wzbogacania słownictwa	• wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>neologizm, zapożyczenia, wyrazy rodzime, synonimy, antonimy, homonimy, wyrazy wieloznaczne</i>	• wskazać funkcje neologizmów w podanych fragmentach tekstów • rozpoznać w tekstach rodzaje neologizmów • rozpoznać w tekście homonimy i wyrazy	• omówić zasadność i funkcję użycia wyrazów obcych w tekstach • zastąpić podane wyrazy synonimami • zastąpić zapożyczenia wyrazami rodzimymi	• omówić funkcje neologizmów w tekstach artystycznych	

		wieloznaczne			
16. i 17. Czym jest styl języka? Jakie style wyróżniamy?	wymienić style funkcjonujące w polszczyźnie	- wymienić cechy każdego ze stylów - wskazać w tekście sformułowania nacechowane stylistycznie - wskazać błędy stylistyczne w podanych tekstach	- rozpoznać styl podanej wypowiedzi - przekształcić sformułowania nacechowane stylistycznie w neutralne stylistycznie - skorygować błędy stylistyczne w podanych tekstach	stworzyć tekst w wybranym stylu	
18. Ortografia – przypomnienie wiadomości	przedstawić zasady ortograficzne	uzupełnić podane teksty poprawnymi formami	skorygować teksty pod kątem ortograficznym	stworzyć teksty poprawne pod względem ortograficznym	
19. i 20. Podsumowanie Sprawdź, co potrafisz	- odtworzyć najważniejsze fakty i opinie - posługiwać się terminami: <i>synonimy, antonimy, homonimy, wyrazy wieloznaczne, zapożyczenia, neologizmy, styl naukowy, styl urzędowy, styl publicystyczny, styl artystyczny, styl potoczny, wywiad, rozprawka</i>	wykorzystywać najważniejsze konteksty	- wyciągać wnioski - przedstawiać własne stanowisko	- poprawnie interpretować wymagany materiał - właściwie argumentować - uogólniać, podsumowywać i porównywać	- wykorzystywać bogate konteksty - formułować i rozwiązywać problemy badawcze
21. Ojczyzna	opisać to, co zostało przedstawione na obrazie	omówić kompozycję dzieła	- wskazać topos, do którego odwołał się artysta - omówić funkcje kolorystyki	- zinterpretować znaczenie symboli - wyjaśnić wymowę obrazu	wskazać inne teksty kultury przedstawiające ojczyznę jako matkę
22. i 23. Fantastyka a historia	- omówić treść fragmentów tekstu - określić rodzaj narracji	- wypowiedzieć się na temat bohaterów fragmentów tekstu - wskazać środki językowe użyte do opisu walki i określić ich funkcję	wyjaśnić funkcję użycia obrazowania fantastycznego w kreacji pana Betona	- omówić funkcję opisywania świata z perspektywy dziecka - sformułować uniwersalne wnioski	omówić kontekst historyczny tekstu

24. i 25. Walczyć za ojczyznę – Reduta Ordona Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa)	• omówić treść utworów	• wskazać przykłady animizacji • wskazać w utworze wyrazy dźwiękonaśladowcze • wskazać inne środki stylistyczne użyte w utworze • porównać sposób przedstawienia agresorów i obrońców	• omówić sposób przedstawienia wydarzeń w utworze • omówić sposób przedstawienia cara • określić funkcję animizacji • określić funkcję nagromadzenia wyrazów dźwiękonaśladowczych w utworze • odnieść postać Kapitana Polski do antycznych herosów i współczesnych superbohaterów	• sformułować przesłanie <i>Reduty Ordona</i> • omówić obraz współczesnego świata przedstawiony w piosence Lao Che	• przedstawić sylwetkę Juliana Konstantego Ordona na podstawie dowolnych źródeł • wypowiedzieć się na temat sposobu kreacji romantycznych legend bohaterów
26. Geneza Pana Tadeusza Adama Mickiewicza w świetle Epilogu (lektura obowiązkowa – książki wskazane w pp)	• omówić treść <i>Epilogu</i> • zidentyfikować adresata inwokacji jako „małą ojczyznę”	• omówić sposób przedstawienia Paryża z perspektywy emigranta • omówić sposób przedstawienia <i>kraju lat dzieciennych</i>	• przedstawić kontrasty pomiędzy przedstawieniem Paryża i <i>kraju lat dzieciennych</i> (przestrzenie: natura – miasto, swojskość – obcość, wspólnota – konflikt) • omówić funkcję kolorystyki dominującej w inwokacji	• omówić sposób przedstawienia przestrzeni w inwokacji	• omówić kontekst historyczny utworu • podjąć dyskusję na temat przyczyn i konsekwencji emigracji
27. Dworek szlachecki w Panu Tadeuszu Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa – książki wskazane w pp)	• opisać Soplicowo • wymienić głównych bohaterów epopei	• przedstawić tytułowego bohatera utworu	• omówić relacje pomiędzy mieszkańcami Soplicowa	• omówić harmonię pomiędzy człowiekiem a naturą w odniesieniu do przedstawienia Soplicowa	• odnaleźć konteksty i nawiązania
28. Obraz szlachty w Panu Tadeuszu Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa)	• omówić obyczaje szlacheckie zaprezentowane w epopei	• wskazać wady różnych przedstawicieli szlachty	• omówić funkcję tradycji w utworze	• dokonać analizy sposobu przedstawienia szlachty (pozytywny i negatywny wizerunek)	• odnaleźć komizm i ironię w sposobie przedstawienia wybranych bohaterów

– książki wskazane w pp)					
29. Jacek Soplica – bohater dynamiczny (lektura obowiązkowa – książki wskazane w pp)	• omówić biografię Jacka Soplicy	• scharakteryzować Jacka Soplicę przed jego przemianą i po niej	• przedstawić momenty kluczowe dla biografii Jacka Soplicy z punktu widzenia tego bohatera oraz Gerwazego • omówić funkcję miana przybranego przez bohatera	• porównać stosunek do świata i siebie samego Jacka Soplicy oraz księdza Robaka (dostrzec kontrast)	• przedstawić różnych bohaterów literackich, którzy przeszli przemianę wewnętrzną
30. Historia w Panu Tadeuszu Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa – książki wskazane w pp)	• wskazać odwołania do historii na początku utworu (przyjazd Tadeusza do Soplicowa) i na jego końcu (koncert Jankiela) • wymienić wydarzenia historyczne przywołane podczas oglądania przez Tadeusza obrazów • wymienić wydarzenia historyczne przywołane w koncercie Jankiela	• omówić funkcję przywołanych wydarzeń historycznych	• omówić funkcję <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> przywołanego na początku i na końcu dzieła	• wskazać inne wydarzenia historyczne przywołane w dziele i omówić ich funkcję	• wskazać i omówić teksty kultury nawiązujące do wydarzeń z historii Polski
31. Pan Tadeusz – kształt artystyczny utworu (lektura obowiązkowa – książki wskazane w pp)	• wymienić cechy epopei	• odnieść cechy epopei do <i>Pana Tadeusza</i>	• omówić funkcję przymiotnika <i>ostatni</i>, który często pojawia się w utworze • omówić sposób prezentacji przyrody w dziele	• dokonać analizy wybranego opisu przyrody w utworze	• podjąć dyskusję na temat aktualności <i>Pana Tadeusza</i>
32. Wiesz, umiesz, zdasz	• przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu	• wskazać istotne informacje we fragmentach dzieła	• dokonać analizy kształtu artystycznego fragmentów tekstu	• stworzyć własny tekst na podstawie fragmentów epopei	
33. i 34. Co już wiemy o twórczości Adama Mickiewicza?	• wymienić tytuły omawianych utworów Adama Mickiewicza	• określić przynależność gatunkową utworów	• przywołać problematykę omawianych utworów • przedstawić motywy pojawiające się w omawianych utworach	• odnieść się do kształtu artystycznego omawianych utworów	• podjąć dyskusję na temat roli Adama Mickiewicza w literaturze polskiej

35. i 36. Podróż w czasy pozytywizmu	• określić ramy czasowe epoki • wymienić elementy programu pozytywistycznego	• wyjaśnić etymologię nazwy epoki • przedstawić najważniejsze zagadnienia programu pozytywistycznego	• wskazać elementy realizmu na wybranych obrazach	• dokonać analizy obrazu realistycznego	• wskazać powiązania pomiędzy realizmem pozytywistycznym a dokumentalizmem czasów obecnych
37.–40. Henryk Sienkiewicz, Latarnik (lektura obowiązkowa)	• omówić treść utworu • określić rodzaj narracji	• omówić świat przedstawiony noweli • wskazać cechy gatunkowe noweli • scharakteryzować głównego bohatera utworu • omówić przemianę bohatera utworu	• omówić przyczyny tułaczki Skawińskiego (także te niewyrażone bezpośrednio) • omówić sposób, w jaki bohater reaguje na pierwsze wersy <i>Pana Tadeusza</i> • omówić funkcję przyrody w noweli	• wypowiedzieć się na temat sposobu postrzegania ojczyzny przez Skawińskiego • zinterpretować symbolikę latarni morskiej • sformułować przesłanie utworu	• wypowiedzieć się na temat problemów, z jakimi borykają się emigranci i uchodźcy • omówić kontekst historyczny noweli
41. Wiesz, umiesz, zdasz	• przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu	• wskazać istotne informacje we fragmentach dzieła	• wyjaśnić znaczenia tułactwa bohatera w odniesieniu do fragmentów i całości utworu	• napisać opowiadanie o późniejszych losach bohatera • uzasadnić porównanie Skawińskiego do Syzyfa	
42. Muzyka	• wymienić elementy języka muzyki • wymienić rodzaje muzyki rozrywkowej	• ocenić utwór muzyczny na podstawie podanych kryteriów	• wykorzystać elementy języka muzyki podczas analizy wybranego utworu	• omówić rolę muzyki w wybranym filmie	• stworzyć prezentację na temat ulubionego muzyka lub rodzaju muzyki • stworzyć prezentację na temat muzyki etnicznej charakterystycznej dla regionu, w którym mieszka
43. i 44. Jak napisać artykuł?	• zdefiniować artykuł • wymienić cechy artykułu	• przedstawić kompozycję artykułu	• samodzielnie zebrać informacje do artykułu • dokonać analizy formy i treści podanego artykułu	• napisać artykuł problemowy	
45. i 46. Norma językowa i	• wskazać różnice pomiędzy normą wzorcową a normą	• wskazać teksty realizujące normę	• skorygować błędy w podanych tekstach	• poprawnie sformułować związki	

błąd językowy	użytkową • przedstawić podział błędów językowych	wzorcową i normę użytkową • poprawnie odmienić podane wyrazy • wskazać w podanych wyrazach sylaby akcentowane	• odnaleźć w podanych tekstach błędy stylistyczne i je skorygować • skorygować błędy interpunkcyjne	frazeologiczne • poprawnie odczytać podane wyrazy	
47. i 48. Nazwy osobowe i miejscowe	• rozpoznać w tekście nazwy osobowe i miejscowe	• określić kategorie nazw osobowych	• używać poprawnych form nazwisk • zapisać nazwy miejscowe w odpowiednich formach	• stworzyć nazwy narodowości i mieszkańców od nazw miejscowych	
49. i 50. Podsumowanie Sprawdź, czy potrafisz	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>artykuł, norma językowa, norma wzorcowa, norma użytkowa, błąd językowy, nazwy osobowe</i>	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
51. Wzorce	• opisać to, co zostało przedstawione na obrazie	• omówić kompozycję dzieła • omówić relacje pomiędzy postaciami przedstawionymi na obrazie	• określić nastrój obrazu i wskazać środki, które go kształtują	• omówić funkcję światłocienia • zinterpretować obraz	• przygotować prezentację na temat swojego wzorca
52. Dlaczego potrzebujemy autorytetów?	• wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>wywiad</i> • omówić treść fragmentów tekstu	• wymienić zasady, którymi warto kierować się podczas poszukiwania autorytetu • wskazać różnice pomiędzy autorytetem a guru	• omówić rolę autorytetów we współczesnym świecie • dokonać analizy sposobu zadawania pytań przez dziennikarkę	• podjąć dyskusję na temat współczesnych autorytetów • podjąć dyskusję na temat uznawania celebrytów za autorytety	• przedstawić swój autorytet i uzasadnić ten wybór
53. Podróż w czasie z Sienkiewiczem – Quo vadis	• omówić treść lektury • wymienić bohaterów pierwszo- i drugoplanowych	• określić czas i miejsce akcji • wymienić wątki główne i poboczne	• odnieść definicję powieści historycznej do utworu	• wskazać w powieści elementy rzeczywistości starożytnego Rzymu	• wymienić nurty starożytnej filozofii i omówić te, do których nawiązano w powieści

(lektura obowiązkowa poznawana we fragmentach)					
54. Świat na styku dwóch kultur – pogańskiej i chrześcijańskiej – Quo vadis Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa poznawana we fragmentach)	• omówić treść powieści	• przedstawić obraz kultury starożytnego Rzymu zaprezentowany w powieści • omówić życie pierwszych chrześcijan w Rzymie • dokonać charakterystyki porównawczej Nerona i św. Piotra	• określić hierarchię wartości pogan i chrześcijan • omówić przyczyny, konsekwencje i znaczenie pożaru Rzymu	• omówić symbolikę cierpienia pierwszych chrześcijan • podać przykłady symboli pojawiających się w powieści i zinterpretować ich znaczenie • wypowiedzieć się na temat uniwersalnej wymowy powieści	• podjąć dyskusję na temat aktualności przesłania powieści
55. Wśród najważniejszych bohaterów powieści Quo vadis Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa poznawana we fragmentach)	• omówić treść powieści	• scharakteryzować wybranych bohaterów drugoplanowych	• przedstawić Marka Winicjusza jako bohatera dynamicznego • wypowiedzieć się na temat znaczenia Petroniusza w powieści	• porównać kreacje bohaterów powieści	• podjąć dyskusję na temat funkcjonalności filozofii wyznawanej przez Petroniusza
56. Miłość (nie)jedno ma imię – Quo vadis Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa poznawana we fragmentach)	• przedstawić historię miłości Marka Winicjusza i Ligii	• porównać sposoby postrzegania miłości między mężczyzną a kobietą przez Rzymian i chrześcijan	• omówić dojrzewanie Marka Winicjusza do miłości • omówić zaprezentowaną w powieści chrześcijańską miłość bliźniego	• omówić różne postawy wobec winowajców na przykładach bohaterów powieści	• przedstawić sposoby zaprezentowania wątków miłosnych w innych tekstach kultury
57. Wiesz, umiesz, zdasz	• przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu	• wskazać istotne informacje we fragmentach tekstu	• dokonać analizy kształtu artystycznego fragmentów utworu	• stworzyć własny tekst na podstawie fragmentów powieści	

58. Co już wiemy o twórczości Henryka Sienkiewicza?	wymienić tytuły omawianych dzieł Henryka Sienkiewicza	określić przynależność gatunkową poznanych utworów	- dokonać analizy problematyki omawianych utworów - przedstawić motywy pojawiające się w omawianych utworach	odnieść się do kształtu artystycznego omawianych utworów	podjąć dyskusję na temat roli Henryka Sienkiewicza w literaturze polskiej
59. Być blisko w najtrudniejszych chwilach – Oskar i pani Róża Érica-Emmanuela Schmitta	- omówić treść fragmentów tekstu - określić narrację fragmentów utworu	- scharakteryzować bohaterów fragmentów powieści - określić temat przewodni fragmentów utworu - wypowiedzieć się na temat prawdziwości opowieści snutych przez panią Różę	- postawić hipotezy dotyczące celu, w jakim pani Róża opowiada Oskarowi historie - omówić relacje łączące Oskara z panią Różą	wypowiedzieć się na temat języka bohaterów	odnaleźć konteksty i nawiązania
60. Mądrość, dobre życie, przyjaźń	wymienić wartości życiowe, na które zwraca uwagę Leszek Kołakowski	omówić różne sposoby rozumienia przez rozmówców pojęcia <i>mędrzec</i>	wymienić cechy prawdziwego przyjaciela na podstawie wywiadu	wyjaśnić przyczynę częstego posługiwania się przez Leszka Kołakowskiego sformułowaniami wyrażającymi niepewność	- podjąć dyskusję na temat wypowiedzi Leszka Kołakowskiego - odnaleźć w tekstach kultury różne przedstawienia przyjaźni i je omówić
61. Ludzie wobec ludzi – List do ludożerców Tadeusza Różewicza (lektura obowiązkowa)	- omówić treść wiersza - określić rodzaj liryki	- wyjaśnić, w imieniu jakiej zbiorowości wypowiada się podmiot liryczny - scharakteryzować tytułowych ludożerców	- zinterpretować zabieg stylistyczny zastosowany na początku wiersza - omówić funkcję użycia wyrazu <i>ludożerca</i> w utworze	- zinterpretować zakończenie wiersza - odnieść wymowę wiersza do codziennej rzeczywistości	- podjąć dyskusję na temat ludożerców w codziennej rzeczywistości - podjąć dyskusję na temat: „Czy każdy ma w sobie ludożercę?”
62. Wobec niechcianych dobrych rad	omówić problematykę tekstu	wskazać w tekście elementy języka potocznego i określić ich funkcję	omówić funkcje kompozycyjne poszczególnych fragmentów tekstu	- wskazać główną myśl tekstu - odnieść pojęcie <i>stereotyp</i> do historii opisaną przez autorkę	
63. i 64.	wymienić cechy listu	przedstawić kompozycję	skorygować podany list	zredagować list	

Jak napisać list otwarty?	otwartego	listu otwartego	otwarty i wzmocnić jego perswazyjność odpowiednimi środkami retorycznymi • dokonać analizy przykładów listów otwartych	otwarty	
65. Film	• wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>kadr, plan filmowy, scena, montaż</i>	• podać przykłady filmów, reprezentujących poszczególne gatunki	• wskazać w wybranych filmach cechy pozwalające zaklasyfikować je do poszczególnych gatunków	• dokonać analizy języka filmu na wybranym przykładzie • ocenić wybrane dzieło filmowe na podstawie podanych kryteriów	
66. i 67. Odmienne i nieodmienne części mowy – przypomnienie wiadomości	• wymienić odmienne i nieodmienne części mowy	• scharakteryzować odmienne i nieodmienne części mowy • rozpoznać nieodmienne części mowy	• odnaleźć w tekście nieosobowe formy czasowników i je określić • dokonać poprawnej deklinacji rzeczowników • poprawnie odmienić i stopniować przymiotniki	• właściwie określić formy osobowe czasowników • poprawnie określić i stosować formy zaimków	
68. Części zdania – przypomnienie wiadomości	• wskazać w zdaniu podmiot i orzeczenie	• wskazać w zdaniu przydawki i określić, jakimi częściami mowy zostały one wyrażone • wskazać w zdaniu dopełnienie i okolicznik	• wskazać w zdaniu orzeczenie imienne	• rozpoznać i zastosować zdania bezpodmiotowe	
69. Typy wypowiedzi – przypomnienie wiadomości	• podzielić wypowiedzenia na zdania i równoważniki zdań • rozpoznać w tekście równoważniki zdań	• rozpoznać zdania współrzędnie i podrzędnie złożone	• przekształcić zdania pojedyncze w złożone	• przekształcić zdania w imiesłowowe równoważniki zdań	
70. i 71. Podsumowanie Sprawdź, czy potrafisz	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>powieść historyczna, bohater dynamiczny, symbol, felieton, film, odmienne i nieodmienne części mowy, części zdania, rodzaje wypowiedzi, list otwarty</i>	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

72. Życiowe wybory	• wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>mural</i>, <i>motyw biblijny</i>, <i>street art</i> • opisać mural	• wskazać motyw biblijny, do którego odnosi się dzieło	• zinterpretować symbolikę barw użytych przez artystkę • wyjaśnić tytuł muralu	• zinterpretować wymowę dzieła	• omówić wybrany przykład <i>street artu</i>
73. Bez wyboru – Igrzyska śmierci Suzanne Collins	• wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>antyutopia</i> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji	• omówić świat przedstawiony w utworze • omówić sytuację, w której znalazła się bohaterka • omówić sposób sprawowania władzy w Panem	• wyjaśnić, na czym polega dylemat Katniss • wskazać cechy antyutopii w świecie opisywanym przez autorkę	• wyjaśnić, jaką funkcję pełnią Głodowe Igrzyska w świecie Panem	• stworzyć prezentację na temat różnych form antyutopii w tekstach kultury
74. Z wizytą w Klerykowie – Syzyfowe prace Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa omawiana we fragmentach)	• omówić treść powieści • określić czas i miejsce akcji powieści • omówić narrację powieści	• opisać mieszkańców Klerykowa	• omówić sposób kreacji bohaterów drugoplanowych	• odnaleźć powiązania pomiędzy biografią pisarza a historią głównego bohatera	
75. Szkoła pod zaborami – Syzyfowe prace Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa omawiana we fragmentach)	• omówić treść powieści • wymienić metody rusyfikacji przedstawione w powieści	• przedstawić sposób funkcjonowania szkoły w powieści • wymienić metody działania nauczycieli sprzyjające rusyfikacji	• wypowiedzieć się na temat kontekstu historycznego utworu • omówić różne formy walki z rusyfikacją	• odnieść treść powieści do mitu o Syzyfie	• podjąć dyskusję na temat różnych sposobów uniformizowania młodzieży w szkole
76. Lekcja patriotyzmu – Syzyfowe prace Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa omawiana we fragmentach)	• omówić treść fragmentu tzw. lekcji języka polskiego (rozdz. XV)	• scharakteryzować Bernarda Zygiera • omówić reakcje bohaterów na recytację Bernarda Zygiera	• przedstawić Bernarda Zygiera jako buntownika • omówić konsekwencje opisanej lekcji	• zinterpretować tytuł powieści	• wypowiedzieć się na temat potrzeby nauki języka ojczystego

77. Dojrzewanie, przyjaźń, nauka – Marcin Borowicz, Andrzej Radek, Bernard Zygier (lektura obowiązkowa omawiana we fragmentach)	• przedstawić najważniejsze informacje o Marcinie Borowiczu, Andrzeju Radku i Bernardzie Zygierze	• wskazać najważniejsze osoby i czynniki, które wpłynęły na bohaterów	• wypowiedzieć się na temat wpływu pochodzenia, miejsca zamieszkania, statusu majątkowego i sytuacji rodzinnej na rozwój bohaterów • wymienić tytuły książek ważnych dla bohaterów i omówić znaczenie tych pozycji	• dokonać analizy procesu dojrzewania bohaterów	• podjąć dyskusję na temat potrzeby zachowania tożsamości narodowej w czasach zaborów i obecnie
78. Wiesz, umiesz, zdasz	• przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu	• wskazać istotne informacje we fragmentach tekstu	• dokonać analizy kształtu artystycznego fragmentów powieści	• stworzyć własny tekst na podstawie fragmentów utworu	
79. i 80. Podróż w czasy dwudziestolecia międzywojennego	• określić ramy czasowe epoki • wskazać najważniejsze tendencje w epoce	• wymienić najważniejsze tendencje w sztuce dwudziestolecia międzywojennego	• omówić kontekst historyczny epoki • odnieść termin <i>awangarda</i> do środków wyrazu i tematów wykorzystywanych w dwudziestoleciu międzywojennym	• omówić wybrane dzieło sztuki dwudziestolecia międzywojennego	• wskazać nawiązania do dwudziestolecia międzywojennego w sztuce współczesnej
81. Wybór postawy życiowej – Szewczyk Bolesława Leśmiana (lektura obowiązkowa)	• omówić treść wiersza • wymienić cechy Boga i szewczyka	• omówić sytuację liryczną w utworze • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i określić ich funkcję • omówić kompozycję wiersza	• omówić stosunek szewczyka do otrzymanego daru • zinterpretować postawę szewczyka	• sformułować przesłanie wiersza	• stworzyć tekst z wykorzystaniem neologizmów
82., 83. i 84. Kogut na drodze do sławy – Artysta Sławomira Mrożka (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>alegoria</i> • omówić treść tekstu • określić rodzaj narracji	• wypowiedzieć się na temat narratora tekstu • wyjaśnić postawę Koguta • skomentować zachowanie Lisa	• omówić alegoryczne znaczenie postaci • wskazać w tekście elementy komizmu	• odnieść postawę Koguta do wyobrażeń na temat artysty • sformułować morał	• podjąć dyskusję na temat sposobu postrzegania artystów • porównać utwór Sławomira Mrożka z wybraną bajką zwierzęcą
85. Jak napisać podanie?	• wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>podanie</i>	• zgromadzić argumenty przydatne do uzasadnienia	• skorygować błędnie napisane podanie	• zredagować za pomocą komputera podanie o	

	wymienić elementy, które powinny znaleźć się w podaniu	prośby	napisać podanie	przyjęcie do szkoły ponadpodstawowej	
86. i 87. Grafika	wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>grafika, rysunek, perspektywa, grafika artystyczna, ilustracja, plakat, animacja, logo, identyfikacja wizualna firmy</i>	- omówić elementy języka grafiki na wybranym przykładzie - wymienić i opisać najważniejsze techniki graficzne	- omówić środki wyrazu zastosowane przez autora wybranej grafiki - omówić tradycyjne techniki graficzne	ocenić dzieło sztuki na podstawie podanych kryteriów	- przygotować prezentację na temat wybranego artysty grafika - stworzyć pisemną recenzję wybranego dzieła sztuki
88. Mowa zależna i niezależna – przypomnienie wiadomości	wyjaśnić różnice pomiędzy mową niezależną i zależną	- wskazać w podanym tekście przykłady mowy zależnej i niezależnej - zastosować poprawną interpunkcję przy zapisie dialogu	zapisać dowolny dialog w mowie zależnej	- zredagować tekst z wypowiedziami w mowie zależnej - przekształcić mowę zależną na niezależną i odwrotnie	
89. Wypowiedzenia wielokrotnie złożone	podzielić wypowiedzenie wielokrotnie złożone na wypowiedzenia składowe	wskazać w wypowiedzeniu wielokrotnie złożonym orzeczenia i równoważniki zdań	rozpoznać w wypowiedzeniu wielokrotnie złożonym relacje współrzędne i podrzędne	przedstawić wypowiedzenie wielokrotnie złożone na wykresie	
90. i 91. Podsumowanie Sprawdź, czy potrafisz	- odtworzyć najważniejsze fakty i opinie - posługiwać się pojęciami: <i>grafika, liryka, alegoria, reportaż, neologizm artystyczny, sztuka dwudziestolecia międzywojennego, mowa zależna i niezależna, zdania wielokrotnie złożone, podanie</i>	wykorzystywać najważniejsze konteksty	- wyciągać wnioski - przedstawiać własne stanowisko	- poprawnie interpretować wymagany materiał - właściwie argumentować - uogólniać, podsumowywać i porównywać	- wykorzystywać bogate konteksty - formułować i rozwiązywać problemy badawcze
92. Wojna	opisać rysunek	omówić sposób ukazania postaci na rysunku	- dokonać analizy stosunków międzyludzkich ukazanych na rysunku - odnieść treść rysunku do zwyczaju upamiętniania ważnych osób i wydarzeń	przedstawić postawę wobec działań wojennych, która wynika z rysunku	omówić tematykę i środki wyrazu innych dzieł Pawła Kuczyńskiego

			poprzez pomniki		
93. Czasy nietolerancji – Złodziejka książek Markusa Zusaka	• wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>fasyzm, rasizm</i> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji	• omówić znaczenie czasu i miejsca akcji dla wymowy fragmentów utworu • omówić funkcję postaci Jessego Owensa we fragmentach tekstu • scharakteryzować Rudy'ego	• wyjaśnić przyczynę reakcji ojca na zachowanie Rudy'ego • omówić dialog pomiędzy ojcem i synem	• zinterpretować znaczenie dziecięcej naiwności Rudy'ego dla wymowy fragmentów tekstu	• zaprezentować sylwetkę Jessego Owensa • przedstawić kontekst historyczny fragmentów tekstu na podstawie dowolnych źródeł
94. i 95. Czasy wojny i okupacji	• określić ramy czasowe epoki	• wymienić najważniejsze zjawiska kulturowe związane z okresem wojny i okupacji	• omówić dzieła sztuki z okresu wojny i okupacji	• dokonać analizy środków wyrazu wykorzystanych przez twórców omawianych dzieł	• podjąć dyskusję na temat różnych sposobów przedstawiania tragedii II wojny światowej
96. Wojenna pożoga i marzenia – liryka Krzysztofa Kamila Baczyńskiego (lektura obowiązkowa)	• omówić treść wiersza • wskazać środki językowe oddziałujące na zmysły	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu • omówić sytuację liryczną w wierszu	• określić funkcję oddziaływania na zmysły w wierszu • omówić kontekst biograficzny utworu	• omówić funkcję kontrastu pomiędzy początkowymi strofami a zakończeniem wiersza	• podjąć dyskusję na temat wpływu wojny na odczucia człowieka z wykorzystaniem innych znanych sobie tekstów kultury
97. Kamienie na szaniec Aleksandra Kamińskiego – pomiędzy gawędą harcerską a literaturą faktu (lektura obowiązkowa)	• omówić treść utworu • określić rodzaj narracji	• określić ramy czasowe utworu • wskazać w utworze elementy gawędy harcerskiej	• określić tematykę tekstu • wypowiedzieć się na temat stosunku narratora do opisywanego świata	• zinterpretować sens tytułu	• omówić kontekst historyczny utworu
98. W służbie małego sabotażu i dywersji – Kamienie na szaniec Aleksandra Kamińskiego	• omówić treść utworu • zrelacjonować przebieg akcji pod Arsenałem	• wyjaśnić różnice pomiędzy sabotażem a dywersją • omówić akcje sabotażowe i dywersyjne bohaterów utworu	• wypowiedzieć się na temat skutków działań sabotażowych i dywersyjnych	• omówić przyczyny i skutki akcji pod Arsenałem	• porównać sposób przedstawienia akcji pod Arsenałem w książce Aleksandra Kamińskiego i filmie Roberta Glińskiego

(lektura obowiązkowa)					
99. i 100. Alek, Rudy i Zośka jako przedstawiciele pokolenia wojennego (lektura obowiązkowa)	• omówić losy bohaterów utworu	• przedstawić i scharakteryzować bohaterów utworu • zdefiniować pojęcie <i>patriotyzm</i> w kontekstach historycznym i współczesnym	• przedstawić hierarchię wartości bohaterów książki przed wybuchem wojny oraz w czasie okupacji • zaprezentować bohaterów utworu jako przedstawicieli pokolenia wojennego	• omówić dylematy moralne bohaterów tekstu • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia <i>czasu pogardy</i> w utworze	• wypowiedzieć się na temat fenomenu Polskiego Państwa Podziemnego
101. Wiesz, umiesz, zdasz	• przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu	• wskazać istotne informacje we fragmentach tekstu	• dokonać analizy kształtu artystycznego fragmentów utworu	• stworzyć własny tekst na podstawie fragmentów utworu	
102. Czas pogardy w wierszu Irit Amiel *** [Pierwszy wchodzi do Komory Król Maciuś Pierwszy...]	• omówić treść wiersza • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>Holocaust</i> • wymienić upersonifikowane pojęcia użyte w utworze	• omówić sytuację liryczną w utworze • wyjaśnić znaczenie każdego z upersonifikowanych pojęć użytych w utworze • omówić funkcję powtarzania ostatnich sylab	• wskazać w wierszu nawiązania do twórczości Janusza Korczaka i określić ich funkcję • zinterpretować zabieg nazwania Janusza Korczaka <i>ostatnim Mohikaninem</i> • przedstawić i zinterpretować sposób zachowania uosobionych wartości	• zinterpretować funkcję zabiegu uosobienia wartości • omówić wymowę wiersza	• przedstawić kontekst historyczny utworu • wypowiedzieć się na temat budapeszteńskiego pomnika upamiętniającego ofiary Holocaustu
103. Jak żyć po wojnie? – Pierwsza przechadzka Leopolda Staffa	• omówić treść wiersza • wskazać adresata lirycznego wiersza	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • opisać sytuację liryczną w tekście • wskazać w wierszu elementy rzeczywistości powojennej	• omówić relacje pomiędzy podmiotem lirycznym a adresatem lirycznym utworu • omówić sposób przedstawienia w wierszu rzeczywistości powojennej	• zinterpretować funkcję powtórzenia • wyjaśnić, w jaki sposób zastosowanie form czasu przeszłego wpływa na atmosferę wiersza	• odnaleźć konteksty i nawiązania
104. i 105. Jak przygotować CV?	• wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>CV (curriculum vitae)</i> • wymienić elementy CV	• zgromadzić informacje, które powinny znaleźć się w CV	• uporządkować informacje przydatne do napisania CV • skorygować błędy w CV	• zredagować oficjalne CV	
106. i 107. Jak napisać list	• wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>list motywacyjny</i>	• zgromadzić informacje przydatne do napisania	• uporządkować informacje potrzebne do napisania listu	• ocenić rzetelność i wiarygodność podanych	

motywacyjny?	wymienić elementy listu motywacyjnego	listu motywacyjnego, który będzie odpowiedzią na podane ogłoszenie	motywacyjnego	listów motywacyjnych zredagować list motywacyjny	
108. Fonetyka – przypomnienie wiadomości	- wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>głoska, litera, ubezdźwięcznienie, udźwięcznienie</i> - przedstawić podział głosek - wymienić zasady poprawnego akcentowania w języku polskim	- rozpoznać rodzaje głosek - poprawnie podzielić wyrazy na sylaby - wskazać upodobnienia wewnątrzwyrazowe	- skorygować błędy w podziale wyrazów na sylaby - poprawnie akcentować wyrazy stanowiące wyjątki od reguły	- określić kierunek upodobnienia - skorygować błędy w akcentowaniu	
109. i 110. Słowotwórstwo – przypomnienie wiadomości	- wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>wyraz podstawowy, wyraz pochodny, temat słowotwórczy, formant, przedrostek, przyrostek, wrostek, formant zerowy, oboczność, rodzina wyrazów, rdzeń, wyraz pokrewny, oboczność</i> - wymienić kategorie słowotwórcze	- wyjaśnić znaczenie podanych wyrazów pochodnych - przyporządkować wyraz pochodny do kategorii słowotwórczej - wskazać wyrazy należące do jednej rodziny	- wskazać w podanych parach wyrazy podstawowe i pochodne - wskazać formant w wyrazie pochodnym - wskazać w rodzinie wyrazów rdzeń i oboczności	- dokonać analizy słowotwórczej podanych wyrazów - stworzyć wyrazy należące do wskazanych kategorii słowotwórczych - sporządzić wykres rodziny wyrazów	
111. i 112. Podsumowanie Sprawdź, czy potrafisz	- odtworzyć najważniejsze fakty i opinie - posługiwać się pojęciami: <i>wojna i okupacja, sztuka o wojnie, fonetyka, słowotwórstwo, CV, list motywacyjny</i>	wykorzystywać najważniejsze konteksty	- wyciągać wnioski - przedstawiać własne stanowisko	- poprawnie interpretować wymagany materiał - właściwie argumentować - uogólniać, podsumowywać i porównywać	- wykorzystywać bogate konteksty - formułować i rozwiązywać problemy badawcze
113. Dostrzec piękno	opisać obraz	omówić kompozycję dzieła	- omówić sposób ukazania postaci na pierwszym planie - omówić sposób oddania na obrazie gwaru ulicy - omówić funkcję kolorystyki dzieła	zinterpretować tytuł obrazu	zaprezentować różne sposoby przedstawiania miasta w tekstach kultury
114.	omówić treść fragmentów	wyjaśnić, dlaczego Nino	omówić pytania zadane przez	wyjaśnić symboliczne	zinterpretować tekst w

Zatrzymać piękno	tekstu • określić, co szkodziło pięknej twarzy Nino • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>powiastka filozoficzna</i>	schował twarz do kuferka • wyjaśnić znaczenie frazeologizmów: <i>stracić twarz, zachować twarz i twarzą w twarz</i>	uczonego Kru • wskazać w tekście cechy powiastki filozoficznej	znaczenie chowania twarzy • omówić przenośne znaczenie tekstu	kontekście mitu o Narcyzie • podjąć dyskusję na temat pogoni za pięknem cielesnym
115. Przystanek współczesność	• wymienić imiona i nazwiska polskich noblistów literackich	• przybliżyć sylwetkę jednego z polskich noblistów literackich	• zrekonstruować treść fragmentów wybranej mowy noblowskiej	• wypowiedzieć się na temat fragmentów mów noblowskich	• wypowiedzieć się na temat wybranego utworu dowolnego noblisty literackiego
116. Odnaleźć piękno życia	• omówić treść fragmentów tekstu	• scharakteryzować bohatera utworu • omówić znaczenia dosłowne i przenośne fragmentów tekstu • odnieść utwór do definicji przypowieści	• zinterpretować porównanie życia do kartki • zinterpretować diagnozę lekarki	• wyjaśnić symbolikę duszy, którą zgubił bohater tekstu • sformułować przesłanie płynące z utworu	• zinterpretować ilustracje Joanny Concejo w kontekście utworu
117. Potrzeba kochania	• omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki	• wypowiedzieć się na temat bohatera lirycznego utworu • określić, w czym imieniu mówi podmiot liryczny wiersza	• wyjaśnić, na czym polega sprzeczność w relacji człowieka z kotem	• zinterpretować puentę utworu w kontekście jego całości • sformułować przesłanie wiersza	• wypowiedzieć się na temat funkcji piękna na plakacie schroniska
118. Uważne spojrzenie	• nazwać postawy zaprezentowane w wierszu	• omówić dwie postawy zaprezentowane w wierszu	• sformułować temat wiersza	• odnieść przesłanie wiersza do znanych sobie osób, zjawisk i bohaterów tekstów kultury • wyjaśnić, z czego mogą wynikać różne sposoby postrzegania świata	• podjąć dyskusję na temat potrzeby ciekawości świata
119. Podsumowanie	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać,	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

				podsumowywać i porównywać	
120. i 121. Spotkanie z lekturami	• wymienić motywy i tematy podejmowane w lekturach obowiązkowych	• wykorzystywać znajomość lektur obowiązkowych podczas prezentowania różnych typów bohaterów	• wykorzystywać znajomość lektur obowiązkowych podczas omawiania podanych problemów	• problematyzować treść lektur obowiązkowych	• wykorzystywać treść lektur obowiązkowych podczas prac kreatywnych

17. Sprawdziany i testy będą oceniane na podstawie punktów za poszczególne zadania, które będą przeliczane na ocenę wg poniższego kryterium:

1)	100 % – 96 %	– stopień celujący;
2)	95,9 % – 87 %	– stopień bardzo dobry;
3)	86,9 % – 71 %	– stopień dobry;
4)	70,9 % – 50 %	– stopień dostateczny;
5)	49,9 % – 30%	– stopień dopuszczający;
6)	29,9 % – 0 %	– stopień niedostateczny.

18. Kryteria oceny dłuższej formy wypowiedzi – klasy VII- VIII

**Wypowiedź argumentacyjna- rozprawka, artykuł, przemówienie, list otwarty, recenzja, charakterystyka
- długość wypracowania 200 słów**

1. Realizacja tematu wypowiedzi

2pkt	- Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. - Wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione. - Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.
1 pkt	- Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu.

	- Nieuwzględniony jeden element polecenia (inny niż forma). ORAZ/LUB - W pracy występują fragmenty nie dotyczące problemu wskazanego w poleceniu.
0 pkt	- Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. ALBO - Nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma)

Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 pkt w kryterium Realizacja tematu wypowiedzi, we wszystkich pozostałych kryteriach pozostaje 0pkt

2. Elementy retoryczne

5 pkt	- Pogłębiona argumentacja. - Argumenty odwołujące się np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. - Argumenty uporządkowane, np. zhierarchizowane.
4 pkt	Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt
3 pkt	- Powierzchnowa argumentacja; w wypowiedzi brak wnikliwości. - Niektóre argumenty zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej - Argumenty częściowo uporządkowane.
2 pkt	- Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3pkt .
1 pkt	- Podjęta próba argumentowania. - Ograniczenie do wyliczenia powierzchownie omówionych przykładów, powiązanych z problemem określonym w temacie.
0 pkt	- Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt .

3. Kompetencje literackie i kulturowe

2 pkt	- Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w
--------------	--

	poleceniu (oraz innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). - Poprawność rzeczowa.
1 pkt	- Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). -Dopuszczalne 1-2 błędy rzeczowe
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1.pkt .

4. Kompozycja tekstu

2 pkt	- Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. - Graficznie wyodrębnione akapity. - Dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity.
1 pkt	- Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. - Graficznie wyodrębnione akapity. - Dopuszczalne łącznie 2-3 usterki w zakresie spójności ORAZ/LUB logiki

	wypowiedzi
0 pkt	- Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt .

5. Styl

2 pkt	- Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi. - Jednolity
1 pkt	- Sporadyczne usterki w odpowiedniości ORAZ/LUB jednolitości stylu.
0 pkt	- Praca nie spełnia wymagań określonych na 1 pkt

6. Język

Poprawność środków/ Zakres środków	Nie więcej niż 4 błędy językowe	5-7błędy językowe	8-10 błędów językowy ch	11-13 błędów językowy ch	14lub więcej błędów języko wych
Szeroki zakres środków językowych, tzn. - zróżnicowana składnia, - zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu.	4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt
Zadowalający zakres środków językowych, tzn. składnia i	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt

leksyka stosowane/ odpowiednie realizacji tematu.					
Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste/ ograniczone, utrudniające realizację tematu.	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt	0 pkt

7. Ortografia

2 pkt	- Nie więcej niż 1 błąd ortograficzny.
1 pkt	- 2-3 błędy ortograficzne
0 pkt	- 4 błędy ortograficzne

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

2 pkt	- Nie więcej niż 3 błędy ortograficzne.
1 pkt	4-6 błędów ortograficznych
0 pkt	7 lub więcej błędów ortograficznych

Za błędy ortograficzne w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się uznaje się: błędy w zapisie wyrazów z u-ó, ż-rz, h-ch, pisownia z –nie, łamanie zasady pisania wielką literą na początku zdania.

Do błędów graficznych zalicza się: dodawanie, opuszczanie, przestawianie liter, sylab lub całych wyrazów, mylenie liter, błędny podział wyrazu, utratę dźwięczności, ominięcie drobnych elementów graficznych

8. Interpunkcja

1 pkt	- Nie więcej niż 5 błędów interpunkcyjnych.
0 pkt	6 lub więcej błędów interpunkcyjnych.

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

1 pkt	- Nie więcej niż 9 błędów interpunkcyjnych
0 pkt	10 lub więcej błędów interpunkcyjnych

Jeżeli praca nie spełnia kryterium długości (zawiera mniej niż 200 słów) sprawdzane są pierwsze trzy punkty zasad oceniania wypracowań (realizacja tematu wypowiedzi, elementy retoryczne, kompetencje literackie i kulturowe)

Jeżeli praca jest napisana niesamodzielnie, uczeń otrzymuje 0 punktów.

Wypowiedź twórcza
wersja mitu, baśni, legendy, przypowieści, list prywatny, wywiad,
- długość wypracowania 200 słów

- opowiadanie twórcze, współczesna

1. Realizacja tematu wypowiedzi

2pkt	- Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. - Wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione. - Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.
1 pkt	- Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu.

	- Nieuwzględniony jeden element polecenia (inny niż forma). ORAZ/LUB - W pracy występują fragmenty nie dotyczące problemu wskazanego w poleceniu.
0 pkt	- Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. ALBO - Nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma)

Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 pkt w kryterium Realizacja tematu wypowiedzi, we wszystkich pozostałych kryteriach pozostaje 0pkt

2. Elementy twórcze

5 pkt	- Funkcjonalna narracja. - Logiczny układ zdarzeń. - Urozmaicona fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 6 spośród następujących elementów: opis charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja. - Twórcze wykorzystanie treści lektury.
4 pkt	Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt .
3 pkt	- Funkcjonalna narracja. - Logiczny układ zdarzeń. - Prosta fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 4 spośród następujących elementów: opis charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja.
2 pkt	Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt .
1 pkt	- Narracja częściowo funkcjonalna. - Dopuszczalne usterki w logicznym układzie zdarzeń. - Prosta fabuła
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt

3. Kompetencje literackie i kulturowe

2 pkt	- Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). - Poprawność rzeczowa.
1 pkt	- Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). -Dopuszczalne 1-2 błędy rzeczowe
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1.pkt .

4. Kompozycja tekstu

2 pkt	- Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. - Graficznie wyodrębnione akapity. - Dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity.
1 pkt	- Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi.

	- Graficznie wyodrębnione akapity. - Dopuszczalne łącznie 2-3 usterki w zakresie spójności ORAZ/LUB logiki wypowiedzi
0 pkt	- Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt .

5. Styl

2 pkt	- Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi. - Jednolity
1 pkt	- Sporadyczne usterki w odpowiedniości ORAZ/LUB jednolitości stylu.
0 pkt	- Praca nie spełnia wymagań określonych na 1 pkt

6. Język

Poprawność środków/ Zakres środków	Nie więcej niż 4 błędy językowe	5-7 błędy językowe	8-10 błędów językowych	11-13 błędów językowych	14 lub więcej błędów językowych
Szeroki zakres środków językowych, tzn. - zróżnicowana składnia, - zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu.	4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt

Zadowalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowane/ odpowiednie realizacji tematu.	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt
Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste/ ograniczone, utrudniające realizację tematu.	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt	0 pkt

7. Ortografia

2 pkt	- Nie więcej niż 1 błąd ortograficzny.
1 pkt	- 2-3 błędy ortograficzne
0 pkt	- 4 błędy ortograficzne

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

2 pkt	- Nie więcej niż 3 błędy ortograficzne.
1 pkt	4-6 błędów ortograficznych
0 pkt	7 lub więcej błędów ortograficznych

Za błędy ortograficzne w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się (w zakresie pisowni) uznaje się: błędy w zapisie wyrazów z u-ó, ż-rz, h-ch, pisownia z –nie, łamanie zasady pisania wielką literą na początku zdania.

Do błędów graficznych zalicza się: dodawanie, opuszczanie, przestawianie liter, sylab lub całych wyrazów, mylenie liter, błędny podział wyraz utratę, dźwięczności, ominięcie drobnych elementów graficznych

8. Interpunkcja

1 pkt	- Nie więcej niż 5 błędów interpunkcyjnych.
--------------	---

0 pkt	6 lub więcej błędów interpunkcyjnych.
--------------	---------------------------------------

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

1 pkt	- Nie więcej niż 9 błędów interpunkcyjnych
0 pkt	10 lub więcej błędów interpunkcyjnych

Jeżeli praca nie spełnia kryterium długości (zawiera mniej niż 200 słów) sprawdzane są pierwsze trzy kryteria oceniania wypracowań (realizacja tematu wypowiedzi, elementy twórcze kompetencje literackie i kulturowe)

Jeżeli praca jest napisana niesamodzielnie, uczeń otrzymuje 0 punktów.

Skala ocen: 20-19 p. celujący

18-17 p. bardzo dobry

16-14 p. dobry

13-10 p. dostateczny

9-6 p. dopuszczający

5-0 p. niedostateczny

19. Kryteria oceny krótszej formy wypowiedzi

Kryteria	Liczba punktów
XVII. Treść: 2 pkt – pełna wypowiedź, nie pojawiają się zbędne informacje 1 pkt – wypowiedź niepełna, pojawiają się zbędne informacje, 0 pkt – praca nie na temat	0-2

XVIII. Kompozycja 1 pkt - zachowanie spójności i właściwego układu graficznego 0 pkt. – brak spójności lub niewłaściwy układ graficzny	0-1
XIX. Język i styl 1 pkt - 1 błąd językowy i 1 stylistyczny 0 pkt – więcej niż 1 błąd językowy i 1 stylistyczny	0-1
XX. Ortografia i interpunkcja 1 pkt - 1 błąd ortograficzny i 1 interpunkcyjny 0 pkt. – więcej niż 1 błąd ortograficzny i 1 interpunkcyjny <u>Kryterium dla ucznia z dysleksją</u> 1 pkt- 2 błędy ortograficzne i 2 interpunkcyjne 0 pkt – więcej niż 2 błędy ortograficzne i 2 interpunkcyjne	0-1

SKALA OCEN

5 p. praca bez błędów – cel

5 p. – bdb

4 p. - db

3 p. - dst

2 p. - dop

1 p. - ndst

20. Ocenianie dyktand

Oceniając dyktanda, rozróżnia się błędy I^o: u – ó, ż – rz, h – ch, wielka i mała litera, pisownia „nie” z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami, przysłówkami, pisownia „by” z czasownikiem; błędy II° - inne. Dwa błędy II° = jeden błąd I^o: cztery błędy interpunkcyjne = jeden błąd ortograficzny.

0 bł. -0,5 – cel

1 bł. – bdb

1,5 – 2 bł. – db

2,5 – 3,5 bł. – dst

4 – 5,5 bł. - dop

6 bł. – nast.

Opracowali nauczyciele j. polskiego